

2015

Nøkkeltall og indikatorer

VEDLEGG TIL HANDLINGSPLAN 2017-2020

ORKDAL KOMMUNE

Innholdsfortegnelse

Innledning	5
Valg av sammenligningskommuner og grupper	5
Kvalitetsindikatorene	5
Prioriteringsindikatorene	5
Produktivitetsindikatorene	6
Dekningsgradsindikatorene	6
Utdypende tjenesteindikatorer	6
Forkortelser brukt i dokumentet	6
Lenker til andre kilder	6
Befolkning	7
Befolkningsutvikling	7
Befolknings sammensetning og utgiftsutjevning	9
Befolkningsprognoser	10
Befolkningsutvikling i yngre årsklasser	11
Befolkningsutvikling i de eldre årsklassene	12
Befolkningsstruktur	12
Økonomiske nøkkeltall	14
Inntekter	14
Frie inntekter	14
Driftsresultat	16
Andel netto driftsutgifter - Hvor brukes budsjettet?	17
Netto driftsutgifter i forhold til målgruppe	18
Langsiktig gjeld	19
Likviditet	19
Administrasjon, styring og fellesutgifter	20
Grunnlagsinformasjon	20
Nøkkeltallsanalyse	20
Barnehage	21
Grunnlagsdata	21
Nøkkeltall og indikatorer	22
Antall barn i målgruppen i forhold til barn i barnehage	22
Dekningsgrader	22

Produktivitet	23
Ansatte – Bemanning, kompetanse	24
Brukertilfredshet	26
Grunnskole og sfo	27
Grunnlagsdata	27
Nøkkeltall og indikatorer	27
Lærertetthet	27
Prioriteringer	29
Elevenes læringsmiljø	32
Læringsresultater	33
Tilpasset opplæring	35
Gjennomføring av videregående opplæring	37
Pleie og omsorgstjenester	39
Grunnlagsinformasjon	39
Beskrivelse av tjenesten	39
Prioritering	41
Produktivitet/enhetskostnader	45
Kvalitet	48
Personell	49
Kommunehelsetjeneste	51
Grunnlagsinformasjon	51
Prioritering	51
Dekningsgrad	53
Fastlegene	54
Kvalitet	54
Sosialtjeneste	55
Grunnlagsinformasjon	55
Prioritering	56
Utdypende tjenesteindikatorer	58
Sysselsettingstiltak	61
Barnefattigdom	62
Risiko for fattigdom	64
Hvem er de fattige?	65

Barnefattigdom og levekårsutfordringer	65
Barneverntjeneste	66
Grunnlagsinformasjon	66
Prioritering	66
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år	66
Netto driftsutgifter per barn i barnevernet	67
Fordeling av kostnad i barnevernet	68
Dekningsgrad	68
Produktivitet	69
Brutto driftsutgifter pr barn	70
Kvalitet	71
Kultur og fritid	73
Grunnlagsinformasjon	73
Nøkkeltallsanalyse	73
Prioritering	73
Musikk og kulturskoler	75
Tekniske tjenester	76
Samferdsel	76
Grunnlagsinformasjon	76
Nøkkeltallsanalyse	76
Brann-, ulykkesvern og feiing	77
Plansak, byggesak, oppmåling	78
Plansak	78
Byggesak	78
Oppmåling	79
Avgiftsbelagte tjenester	80
Vannforsyning	80
Avløp og septiktømming	81
Renovasjon	82
Eiendomsdrift	83
Grunnlagsinformasjon	83
Nøkkeltallsanalyse	83
Energikostnad	84

Vedlikehold.....	85
Brutto driftsutgifter.....	86
Areal per bruker/målgruppe.....	87
Kirken	88
Grunnlagsinformasjon	88
Nøkkeltallsanalyse.....	88

Innledning

Dette dokumentet er et vedlegg til rådmannens notat til handlingsplan 2017-2020 og budsjett 2017 for Orkdal kommune. Indikatorer og nøkkeltall er ment å gi en bakgrunn og beslutningsstøtte for handlingsplanen.

Det meste av dokumentet bygger på KOSTRA-tall. KOSTRA er den formelle rapporteringen som kommunen avlegger til staten. Data rapporteres stort sett i februar året etter og med telletidspunkt i desember. Det vil si at per november 2016 er tallene fra 2015 det siste en har.

Regnskaps- og tjenstedata settes i KOSTRA sammen til nøkkeltall som viser kommunenes:

- Prioriteringer - hvordan kommunens frie inntekter er fordelt til ulike formål
- Dekningsgrader - tjenestetilbudet i forhold til ulike målgrupper for tilbudet
- Produktivitet/enhetskostnader - kostnader/bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen
- Utdypende tjenesteindikatorer - nøkkeltall som supplerer indikatorer presentert under prioritering, dekningsgrader og produktivitet/enhetskostnader, men som ikke kan plasseres under disse overskriftene

Valg av sammenligningskommuner og grupper

Orkdal er en del av Kommunegruppe 7 i KOSTRA, som er mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, og lave frie disponible inntekter. I Sør-Trøndelag er det tre andre kommuner som er med i denne kommunegruppen, Skaun, Melhus og Malvik. Orkdal har god kontakt med alle tre kommunene, og en er med i interkommunale samarbeid med Skaun.

Fra og med analysen av 2011 velges følgende sammenligningskommuner og grupper: Skaun, Melhus, Malvik, Kommunegruppe 7, Sør-Trøndelag, og Landet (med Oslo).

Kvalitetsindikatorene

Kvalitetsindikatorene skal vise egenskaper og kjennetegn som tjenesten har som vedrører dens evne til å tilfredsstille (fastsatte) krav eller behov (som er antydnet), og er fokusert på objektivt målbare indikatorer. Indikatorene er vurdert til å beskrive enten resultat-, produkt-, prosess- eller strukturkvalitet, og kan grupperes etter denne inndelingen.

Prioriteringsindikatorene

Prioriteringsindikatorene skal si noe om hvor mye av egne penger kommunen "velger" å bruke til de enkelte tjenesteområdene. En tjeneste kan sies å være høyt prioritert når en kommune bruker en relativt stor andel av sine ressurser på en bestemt tjeneste. I vurderingen av forskjeller i prioritering mellom ulike kommuner er det flere elementer som kan bidra til å forklare eventuelle forskjeller:

- Kommunen kan ha et relativt høyt utgiftsbehov knyttet til tjenesten. Dette blir delvis korrigert for ved å se på utgifter per person i målgruppen. Men hvis målgruppen er heterogen (ulike målgrupper har forskjellig behov) blir ikke dette fanget opp fullt ut i KOSTRA.
- Kommunen kan ha prioritert en tjeneste høyt på bekostning av andre tjenester. For å få informasjon om dette kan det være interessant å se på hvor stor andel av utgiftene som går til ulike tjenester,

eventuelt korrigert for utgiftsbehov. Det siste kan delvis avhjelpes ved å se på kommuner innenfor samme KOSTRA-gruppe.

- Kommunen kan ha relativt høye inntekter.

Slike elementer bidrar til at forskjeller i utgifter per person i målgruppen ikke utelukkende kan tolkes som et resultat av prioriteringer på lokalt nivå.

Produktivitetsindikatorerne

Produktivitet/enhetskostnader viser kostnader/bruk av ressurser i forhold til tjenesteproduksjonen.

Produktivitetsindikatorerne skal si noe om hva det koster å produsere en enhet av tjenesten.

Produktiviteten kan sies å være høy dersom ressursbruken er lav i forhold til produksjonen.

Når produksjonen blir målt ved antall mottakere blir det imidlertid ikke tatt hensyn til variasjoner i kvaliteten på tjenestene som brukerne mottar. Det blir heller ikke tatt hensyn til variasjoner i brukernes behov eller pleietyngde. Det kan derfor være flere tolkninger av hvorfor en kommune har høye utgifter per mottaker:

- Produktiviteten er lav, det vil si at man får lite produksjon igjen i forhold til pengebruken
- Kvaliteten er høy, det vil si at brukerne mottar relativt gode tjenester
- Enhetskostnadene er høye, det vil si at det er relativt dyrt å produsere tjenester i den kommunen vi ser på, for eksempel på grunn av smådriftsulempen, lange reiseavstander eller et høyt lønnsnivå som skyldes mangel på arbeidskraft.

Eksempel: Kostnadene per mottaker kan bli høye i kommuner som har brukere med relativt høy pleietyngde/behov. I dette tilfellet kan høye utgifter per mottaker ikke tolkes som et uttrykk for lav produktivitet.

Dekningsgradsindikatorerne

Dekningsgrader viser tjenestetilbudet i forhold til målgruppen for tilbudet.

Utdypende tjenesteindikatorer

Utdypende tjenesteindikatorer viser nøkkeltall som supplerer de andre indikatorerne.

Forkortelser brukt i dokumentet

På grunn av plassmangel i tabeller og grafer, må en benytte forkortelser på noen ord og uttrykk:

BDU er brutto driftsutgifter

NDU er netto driftsutgifter

BDI er brutto driftsinntekter

NDI er netto driftsinntekter

Lenker til andre kilder

[Årsmelding 2015](#)

[Bufdir - om barnefattigdom](#)

[SSB-Kostra](#)

Befolkning

Befolkningssammensetning, levekår og bosettingsmønster, er indikatorer som berører utgiftsbehovet til kommunen. For å gi innbyggerne et minimumsnivå av tjenester, er en viss andel av kommunens finansiering knyttet til dette. Orkdal er definert til å ha lave bundne kostnader ut fra demografi og geografi.

Befolkningsutvikling

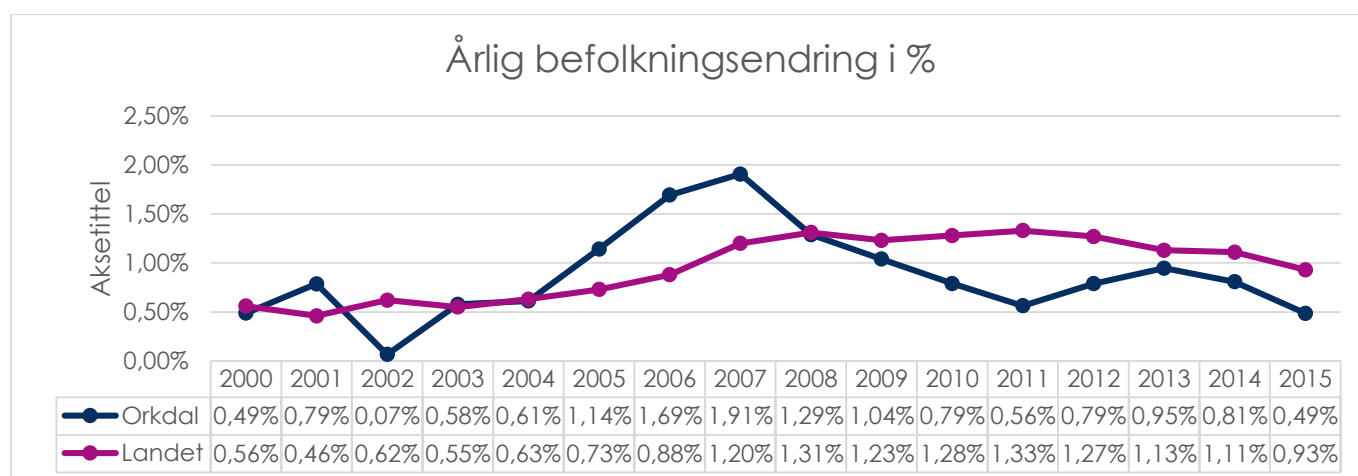
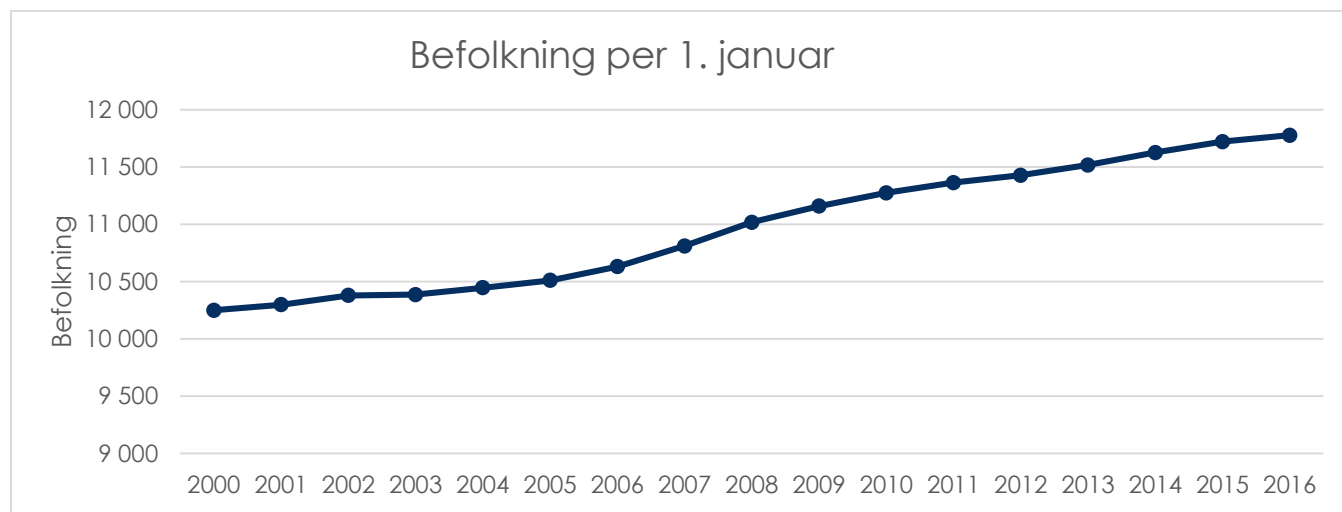
Befolkningsutviklingen i perioden 2009-2016 har vært som følger:

Pr 1. jan	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0	162	169	127	136	120	142	141	115
1-5	697	744	778	790	771	753	744	717
6-12	985	962	988	978	1 012	1 008	1 055	1 087
13-15	411	422	416	417	418	459	443	437
16-66	7 402	7 444	7 498	7 528	7 551	7 548	7 558	7 573
67-79	993	1 011	1 028	1 052	1 103	1 150	1 221	1 292
80-89	426	445	444	447	459	470	462	458
90+	84	79	86	81	85	98	98	100
Sum	11 160	11 276	11 365	11 429	11 519	11 628	11 722	11 779

Viktige utviklingstrekk:

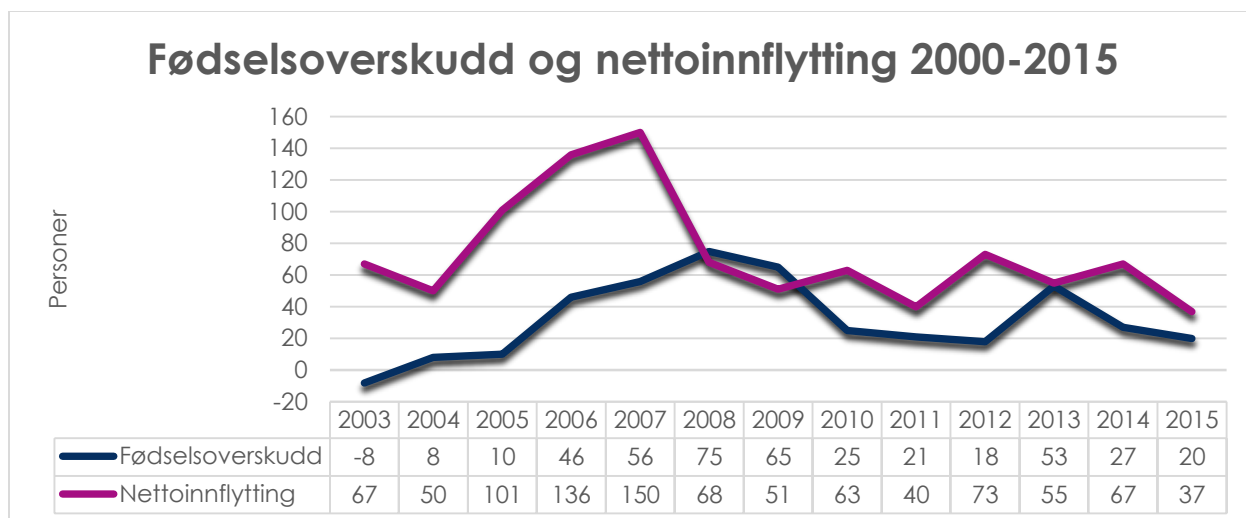
- Fødselstallet viser store variasjoner fra år til år. I 2009 var det oppe i 169, og i 2015 nede i 115. Store variasjoner gjør prognosene for behovet for barnehageplasser mer usikre.
- Aldersgruppa 1-5 år, definert som barn i barnehagealder, hadde en vekst fra 2009 til 2012. Dette skyldes de store fødselstallene fra 2006 til 2009. Det ble en topp i 2012 på 790, men på grunn av lavere fødselstall er det nå nede i 717.
- Antall barn i skolealder, 6-12 år har økt med vel 100, og 13-15 år har økt med 26 i perioden. Antallet barn i barneskolealder har ikke vært høyere enn nå.
- Aldersgruppene 67-79 år har hatt den største relative veksten blant de eldre. Denne gruppa har relativt lite hjelpebehov.
- Gruppene 80-89 år og 90 år og eldre er relativt små, men har store hjelpebehov. Relativt små økninger i gruppestørrelser kan derfor utløse store tjenestebehov.

Befolkningsutviklingen i perioden 2000 – 2016 har vært som følger:

Fra 2006 var det en kraftig økt vekstrate for landet, og dette gjør at Orkdal ligger under landsgjennomsnittet i perioden 2008-2015.

Befolkningsveksten er sammensatt av fødselsoverskudd og nettoinnflytting. Disse to faktorene er vist i neste figur.

I årene 2006 – 2009 var fødselsoverskuddet stort. Det skyldes i hovedsak uvanlig høye fødselstall. Det var årlig 152-169 fødte i perioden, mens det i perioden 2000 - 2005 i gjennomsnitt var 116 fødte per år.

Faktorer som påvirker tilflyttingen er sysselsetting og konjunkturer, kommunikasjonsendringer mot Trondheim, og boligutbygging i Orkdal og Trondheimsregionen. Netto tilflytting var ekstra stor i årene 2005-2007, en periode som falt sammen med gode konjunkturer og at nyeien til Trondheim ble åpnet.

Befolknings sammensetning og utgiftsutjevning

Spesielt fire aldersgrupper i befolkningen har behov for mange kommunale tjenester

- **Gruppen 1-5 år** har behov for blant annet barnehageplass
- **Gruppen 6-12 år**, elever i barneskolen.
- **Gruppen 13-15 år**, elever i ungdomskolen.
- **Gruppen 80 år og over** er de som har mest behov for institusjonstjenester, omsorgsleiligheter, middagsombringning og andre hjemmebaserte tjenester.

Disse aldersgruppene vil derfor bli viet spesiell oppmerksomhet både når det gjelder alderssammensetning og befolkningsprognoser.

Befolkningsdata per 1.1.2016 gir følgende resultat for Orkdal og sammenligningskommunene:

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	S-Tr	Landet
Andel 0 åringer	1,0	1,2	1,4	1,2	1,1	1,2	1,1
Andel 1-5 år	6,1	6,5	8,3	6,9	6,3	6,0	6,0
Andel 6-15 år	12,9	13,5	13,9	14,3	13,0	11,6	12,0
Andel 16-18 år	3,7	4,2	3,8	4,4	4,0	3,6	3,7
Andel 19-24 år	7,0	7,8	6,7	7,2	7,2	9,1	7,9
Andel 25-66 år	53,6	52,8	53,8	54,7	54,7	54,8	55,0
Andel 67-79 år	11,0	10,0	8,8	8,6	10,1	9,7	10,1
Andel 80 år og over	4,7	4,0	3,4	2,8	3,7	4,0	4,2

Vi kan lese følgende ut av tabellen:

- Orkdal skiller seg ut med en klart større andel eldre
- Malvik og Skaun skiller seg ut med en yngre befolkning enn de andre.
- Melhus er på nivå med Skaun og Malvik for barn i skolealder.

De ulike aldersgruppenes behov for tjenesteyting sammen med aldersgruppas relative andel av befolkningen blir brukt til å tilpasse rammetilskuddet fra staten til den enkelte kommunes utgiftsbehov.

Befolkningsprognoser

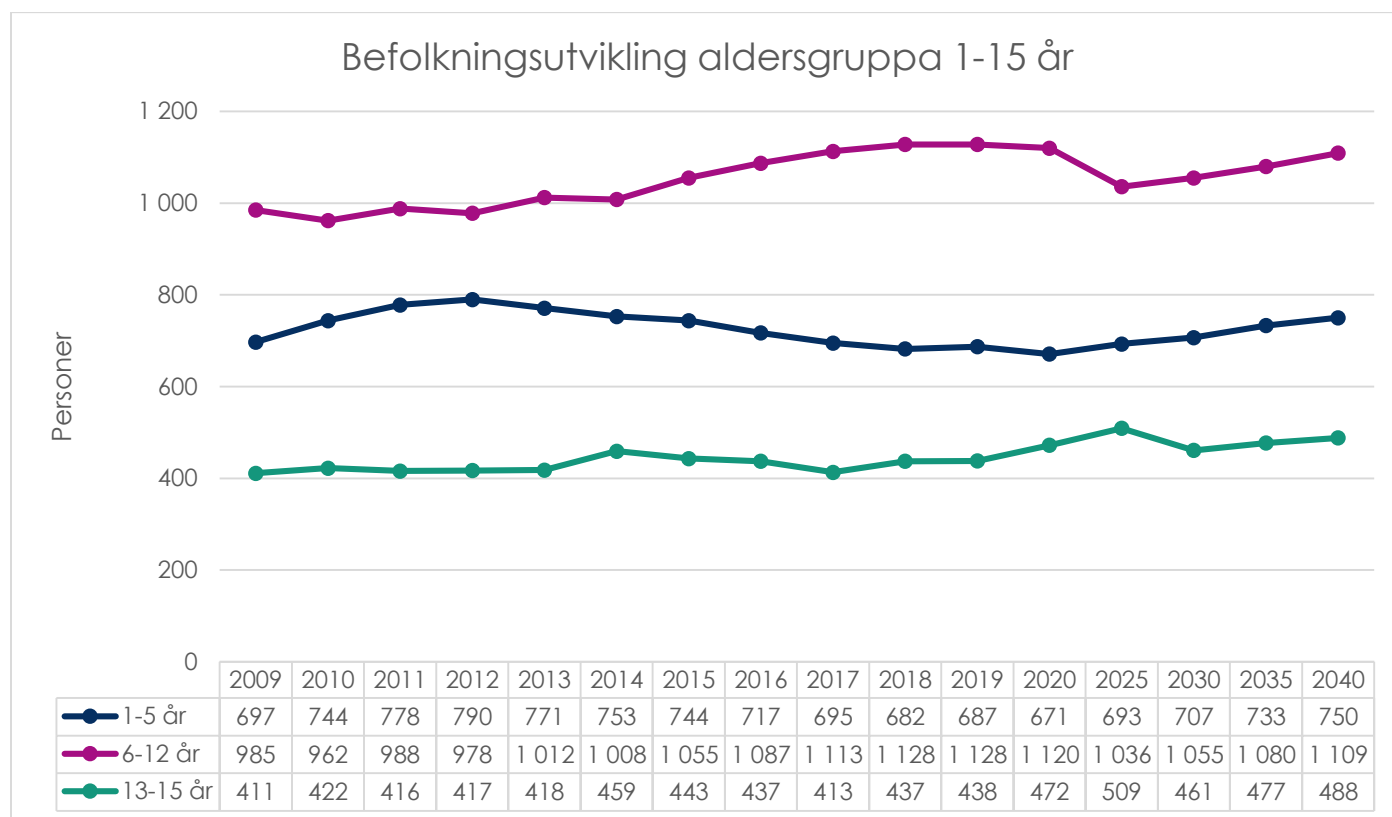
I SSBs prognoser for utviklingstrekkene i befolkningen ligger forventninger om at:

- Personer over 67 dobles frem mot 2060
- Forventet levealder øker
- Flyttemønstre omtrent som de 5 siste årene
- Etter hvert redusert innvandring

SSB har laget prognoser med ulike variabler, siste prognose offentliggjort i juni 2016. "Middel-modellen" (middels fruktbarhet, middels utvikling i levealder, middels innenlands flytting og middels netto innvandring) gir prognose som vist i tabellen for Orkdal. Tabellen under har reelle tall per 01.01.2016.

Per 1/1	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	115	125	126	126	128	130	135	140	142
1-5 år	717	695	682	687	671	693	707	733	750
6-12 år	1 087	1 113	1 128	1 128	1 120	1 036	1 055	1 080	1 109
13-15 år	437	413	437	438	472	509	461	477	488
16-66 år	7 573	7 652	7 664	7 701	7 734	8 009	8 307	8 487	8 651
67-79 år	1 292	1 333	1 413	1 457	1 505	1 749	1 827	1 916	2 013
80-89 år	458	449	444	450	459	530	732	875	969
90 år og eldre	100	108	97	104	108	126	134	169	244
Totalt	11 779	11 888	11 991	12 091	12 197	12 782	13 358	13 877	14 366

Befolkningsutvikling i yngre årsklasser

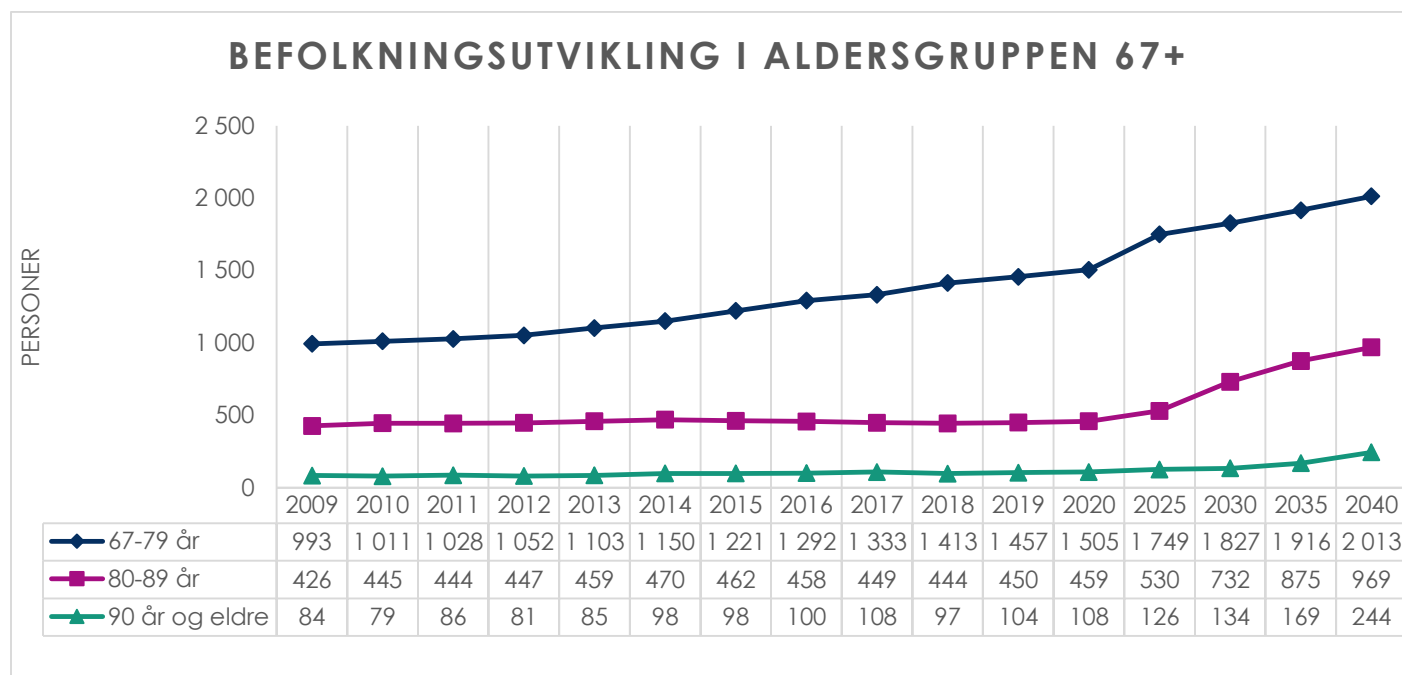
Antall barn i barnehagealder hadde en topp i 2012, og vil ikke nå dette nivået igjen i perioden til 2040.

Det blir en topp i barneskolen i 2018-2019, og så vil barnetallet bli noe redusert.

I ungdomsskolen er barnetallet stabilt til 2019 for så å få en vekst.

Hovedproblemet med skolekapasitet de første åra ser ut til å være begrensa til utviklingen i den enkelte skolekrets. Samlet er kapasiteten stor nok.

Befolkningsutvikling i de eldre årsklassene

For aldersgruppa 67-79 år vil en ha en jevn vekst i hele perioden. Denne gruppa er relativt lite ressurskrevende i forhold til gruppene over 80 år.

Aldersgruppa 80-89 år er stabil fram til 2025. Da blir det en kraftig vekst.

Aldersgruppa 90 år og eldre vil være relativt konstant i handlingsplanperioden. Her vil veksten komme fra omkring 2030.

Befolkningsstruktur

Befolkningsstruktur, bosettingsmønster og levekår inngår i de variablene som staten legger vekt på når kommunenes utgiftsbehov skal vurderes i inntektssystemet.

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	S-Tr	Landet
Andel skilte og separerte 16-66 år	10,7	9,1	10,3	9,2	11,5	9,4	10,8
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden	2,2	1,4	1,4	1,6	1,4	1,6	1,5
Andel uførepensjonister 16-66 år	13,2	9,4	9	8,5	9	9	8,8
Andel enslige innbyggere 80 år og over	66,8	61,5	60,6	60,2	62,3	64,7	64,4
Forventet levealder ved fødsel, kvinner	82,9	82,9	82,9	82,9	82,9	82,9	82,9
Forventet levealder ved fødsel, menn	79	79	79	79	78,7	79	78,4
Levendefødte per 1000 innbyggere	10	11,6	12,8	11,9	10,8	11,7	11,3
Døde per 1000 innbyggere	8,3	7,6	6,1	4,9	7,2	7,3	7,8
Samlet fruktbarhetstall	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7	1,8

Orkdal har en høyere andel skilte og separerte enn de andre kommunene og snittet for Sør-Trøndelag. Vi har også en høyere andel enslige forsørgere, uføretrygdede og enslige innbyggere over 80 år enn både sammenligningskommunene og snittene.

Skaun har en andel fødte barn pr 1000 innbyggere enn alle andre i sammenligningsgrunnlaget.

Netto innflytting sier lite om de egentlige flyttestrømmene:

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	S-Tr	Landet
Innflytting per 1000 innbyggere	43,5	60,8	61,9	72,7	69,2	58	60
Utflytting per 1000 innbyggere	40,2	53,7	57,4	62,5	60,7	51,7	54,3
Netto innflytting per 1000 innbyggere	3,3	7,1	4,5	10,2	8,5	6,3	5,7

Orkdal har den laveste andelen både innflytting, utflytting og netto. Dette kan ha sammenheng med at det er stor stabilitet i næringslivet, og at Orkdal i mindre grad er en sovekommune for folk som arbeider i Trondheim.

Andel innvandrere er som følger:

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	S-Tr	Landet
Andel innvandrerbefolkning	7,8	7,3	5,2	9	13,4	11,7	16,3
Andel innvandrerbefolkning 0-5 år	9,9	8,6	5,9	8,2	15,6	13,4	19
Andel innvandrerbefolkning 1-5 år	9,5	8,5	5	8,3	15,2	13,1	18,7
Andel innvandrerbefolkning 0-16 år	8,4	6,6	4,6	6,8	13	10,9	16,5

Innvandrerbefolkningen har økt i alle kommuner de siste årene. I vårt område skiller Skaun seg ut med en relativt liten andel, men alle sammenligningskommunene ligger godt under snittene for kommunegruppe, Sør-Trøndelag og landet.

Tall for bosettingsstruktur, arbeidsledige og pendling:

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	S-Tr	Landet
Andel av befolkningen som bor i tettsteder	69,7	61,2	62,3	84,7	75,4	78,6	80
Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	5,9	9,2	6,7	8,6	6,3	8	7,5
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år	1,7	1,4	1,5	1,7	1,8	1,7	2
Andel av befolkningen 20 - 66 år som pendler ut av bostedskommunen	23,2	50,9	58,3	60,1	48	27,7	28,6

En relativt stor del av befolkninga i Orkdal bor i tettsteder, og Orkdal har kortest reisetid til kommunesenteret. Det er en relativt kompakt kommune.

Orkdal har et stort og variert næringsliv, og relativt få pendler ut av kommunen.

Økonomiske nøkkeltall

Kommunenes inntekter er i hovedsak skatt og rammeoverføringer fra staten og diverse salgs- og leieinntekter. De statlige rammeoverføringene skal sikre at kommunene kan tilby sine innbyggere tjenester i henhold til lovkrav og standarder. I inntektssystemet skal demografiske forskjeller utlignes og kompenseres for.

I tillegg til overføringene fra staten, har mange kommuner inntekter i form av aksje- og eierutbytte. Dette gjelder blant annet Orkdal, som har eierandel i TrønderEnergi og eier Orkdal Energi.

Inntekter

Overføringer fra staten i form av skatt og rammetilskudd, er ikke bundet mot spesifikke tjenesteområder i kommunen, mens andre statlige tilskudd til driftsformål er formålsspesifikke.

I andre statlige tilskudd til driftsformål ligger blant annet integreringstilskuddet. Andre driftsinntekter består av refusjoner, inklusive refusjon sykepenger, overføringer fra andre kommuner og private, samt egne særbedrifter. Salgs- og leieinntekter inneholder også gebyrer.

i% BDI	2011	2012	2013	2014	2015
Skatt på inntekt og formue	26,7	26,3	26,9	26,5	26,9
Statlig rammeoverføring	36,6	36,2	35	36,2	35,0
Andre statlige tilskudd til driftsformål	2,2	3	3,1	3,1	3,2
Salgs- og leieinntekter	18,2	17,7	17,5	17,2	17,1
Andre driftsinntekter	16,3	16,7	17,5	16,9	17,8

Frie inntekter

Med frie inntekter, menes inntekter som skatt på inntekt og formue, rammetilskudd og eiendomsskatt som kommunen kan disponere uten andre bindinger enn lover og regler. Kommunen har en del andre inntekter som salgs- og leieinntekter og utbytte av investeringer som ikke inngår i dette nøkkeltallet.

Gjennom inntektssystemet for kommunesektoren er det en del mekanismer (utgifts- og inntektsutjevning) som overfører midler mellom kommunene ut fra utgiftsbehov og inntektsnivå. Dette skal sikre at alle kommuner i landet har tilnærmet samme mulighet til å levere kommunale tjenester. Uten dette utjevningssystemet ville Orkdal i 2015 hatt 57 mill. kr mindre i frie inntekter, som vist i tabellen under:

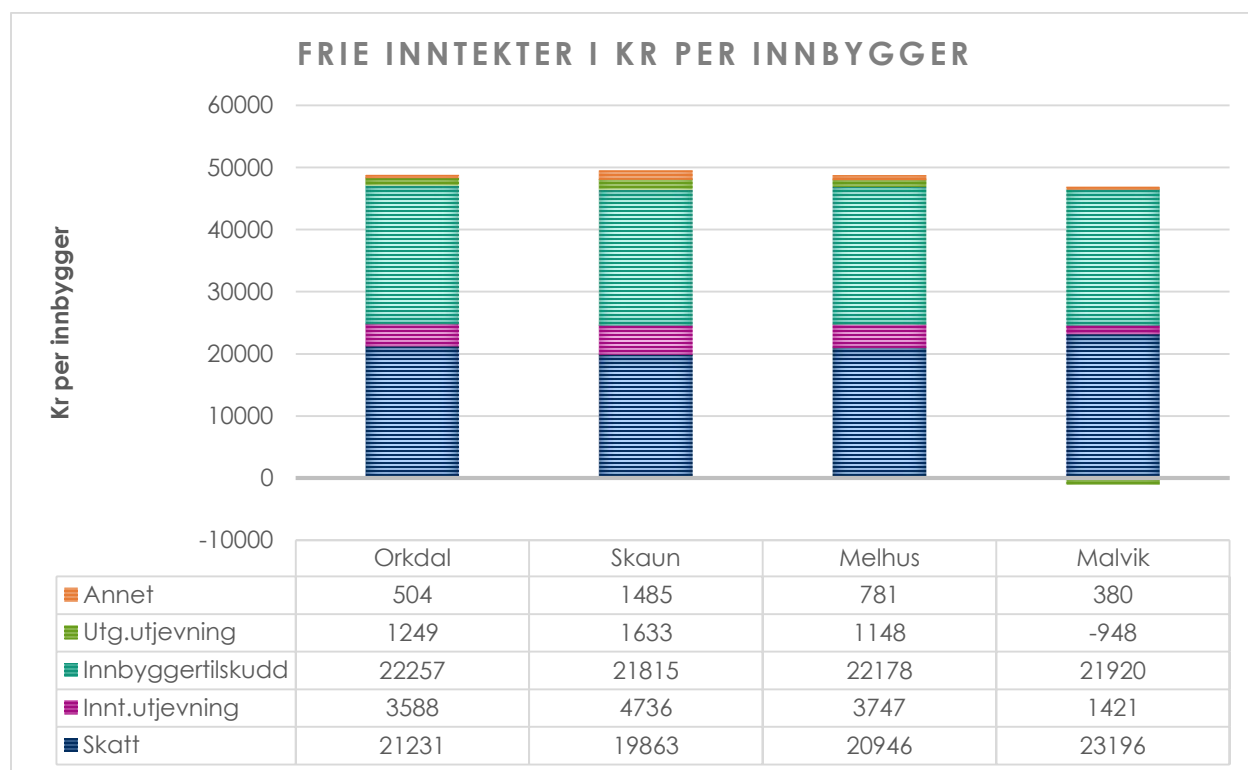
	2011	2012	2013	2014	2015
Frie inntekter i kroner per innbygger	40 993	44 159	45 546	47 374	48 829
Utgiftsbehov (Landet =100)	99,34 %	100,79 %	100,14 %	101,61 %	102,24 %
Trekk/tilskudd utgiftsutjevningen, tall i 1000	-755	6 364	3 263	11 292	14 708
Inntektsutjevningen, tall i 1000	45 073	43 875	41 704	41 519	42 267
Sum utjevning	44 318	50 239	44 967	52 811	56 975

Utgiftsutjevningen overfører midler fra kommuner med små utgiftsbehov til kommuner med store utgiftsbehov. Inntektsutjevningen overfører midler fra kommuner med høy skatteinngang per innbygger til kommuner med lav skatteinngang. Det er derfor stor grad av samsvar mellom frie inntekter per innbygger og utgiftsbehov per innbygger.

Det samlede utgiftsbehovet for alle landets kommuner er 100 %. Utgiftsbehovet ut fra befolkningssammensetningen i kommunene vil dermed variere mellom kommunene. Objektivt trengte Orkdal i 2015 2,24 % mer midler enn gjennomsnittet i kommunesektoren for å yte et likeverdig tilbud til våre innbyggere. Orkdal har tidligere vært under landsgjennomsnittet i utgiftsbehov, men har fra 2012 ligget over landsgjennomsnittet.

Siden Orkdal kommune lå over landsgjennomsnittet i utgiftsbehov, fikk Orkdal i 2015 14,7 mill. kr i utgiftsutjevning gjennom rammetilskuddet. I 2016 er Orkdal 2,48% over landsgjennomsnittet og får 17,2 mill. i utgiftsutjevning.

For sammenligningskommunene er de frie inntektene sammensatt slik:

I «an» ligger eiendomsskatt som Orkdal ikke har. For Skaun slår veksttilskuddet ut med 757 kr per innbygger.

Malvik har som eneste kommune negativ utgiftsutjevning, fordi Malvik har et utgiftsbehov under landsgjennomsnittet. Derfor ligger de også så lavt på frie inntekter per innbygger.

Driftsresultat

Brutto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter inklusive avskrivninger. Det er beløpet kommunen har til rådighet til dekning av kapitalutgifter og investeringer/avsetninger.

Netto driftsresultat er lik brutto driftsresultat fratrukket avskrivninger og tillagt eksterne finanstransaksjoner, og kan enten brukes til finansiering av investeringer eller styrking av egenkapitalen. Fylkesmannen anbefalte inntil 2013 at kommunene burde ha et netto driftsresultat på over 3 % for å ha nok handlefrihet. På grunn av endring av føring av momskompensasjon fra investeringer er dette måltallet redusert til 1,75 % fra og med 2014.

For Orkdal har driftsresultatene vært slik:

i% BDI ¹	2012	2013	2014	2015
Brutto driftsresultat	3,2	0,7	-1,4	1,7
Netto driftsresultat	5,9	4,0	0,6	3,9

Vi ser at i 2014 er netto driftsresultat under fylkesmannens anbefaling, ellers er det over.

I netto driftsresultat ligger imidlertid også to poster som det burde vært korrigert for: Premieavviket, som er en kostnad som ikke er utgiftsført, og momskompensasjon fra investeringer som er en inntekt som prinsipielt sett ikke er en driftsinntekt.

Dersom en korrigerer for dette får en et mer reelt nøkkeltall:

	2012	2013	2014	2015
Premieavvik i 1.000 kr	14 994	2 938	14 904	3 613
Momskompensasjon fra investeringer i 1.000 kr	20 331	14 493	0	0
Sum korrigeringer	35 325	17 431	14 904	3 613
Netto driftsresultat før korrigeringer	5,9 %	4,0%	0,6 %	3,9%
Netto driftsresultat etter korrigeringer	2,4 %	1,9 %	-1,9 %	3,9 %

Fremdeles er resultatet bra, bortsett fra 2014.

For sammenligningskommunene varierer netto driftsresultat noe, men var spesielt dårlig i Malvik

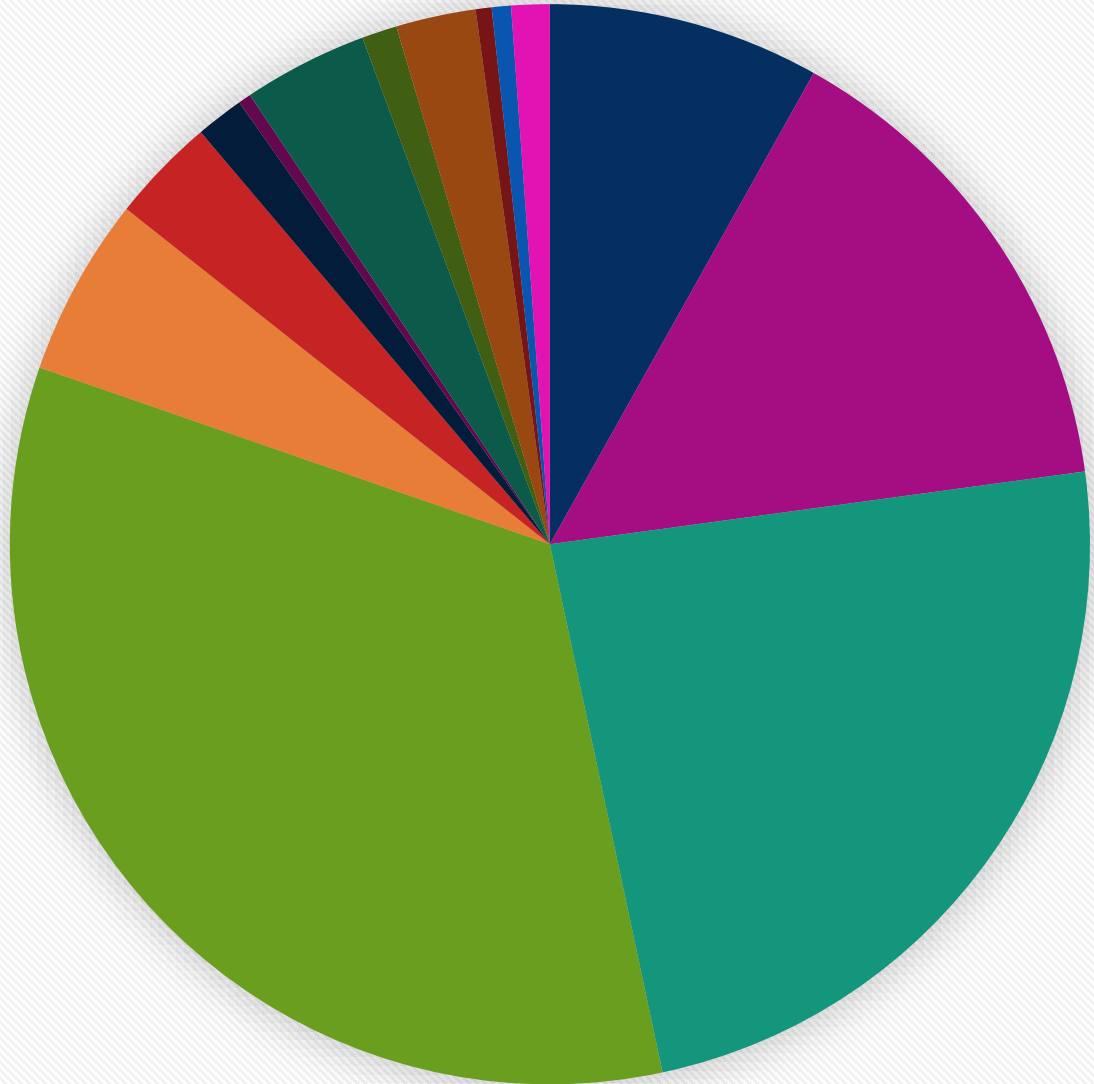
i% av BDI	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	Sør- Tr.	Landet
Brutto driftsresultat	1,7	2,1	6,4	0,5	3,0	2,2	2,1
Netto driftsresultat	3,5	1,8	8,6	-1,1	3,4	2,4	2,7

¹ BDI = Brutto driftsinntekter

Andel netto driftsutgifter - Hvor brukes budsjettet?

Kommunen har mange både store og små oppgaver. I 2015 ble midlene brukt slik:

Fordeling av andel NDU 2015

■ Administrasjon og styring (8,5 %)	■ Barnehage (15,4 %)
■ Grunnskoleopplæring (24,9 %)	■ Helse og omsorg (35,2 %)
■ Sosialtjenesten (5,6 %)	■ Barnevern (3,3 %)
■ Vann, avløp, renovasjon/avfall (-1,5 %)	■ Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø (0,4 %)
■ Kultur (3,9 %)	■ Kirke (1,1 %)
■ Samferdsel (2,5 %)	■ Bolig (-0,5 %)
■ Næringsmiddelkontroll og kontroll (0,6 %)	■ Brann og ulykkesvern (1,2 %)

Andel av netto driftsutgifter sett i forhold til totale netto driftsutgifter i Orkdal de siste 5 årene er vist i tabellen under.

Andel av netto driftsutgifter I% av NDU	2011	2012	2013	2014	2015
Administrasjon og styring	8,5	8,8	8,2	8,2	8,5
Barnehage	15,9	16,9	15,2	15,8	15,4
Grunnskoleopplæring	26,2	26,9	25,6	25,2	24,9
Helse og omsorg (pleie/omsorg, komm.helse)	33,3	36,1	35,3	37,4	35,2
Sosialtjenesten	5	4,9	5	5,3	5,6
Barnevern	3,3	3,2	3,1	3,4	3,3
Vann, avløp, renovasjon/avfall	-2	-2,2	-2,1	-1,1	-1,5
Fys.planl./kult.minne/natur/nærmiljø	0,7	0,6	0,7	0,6	0,4
Kultur	3,9	4	3,8	3,7	3,9
Kirke	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1
Samferdsel	2,4	2,7	2,7	2,8	2,5
Bolig	0	-0,2	0,2	-0,5	-0,5
Næring	0,4	0,3	0,2	0,4	0,6
Brann og ulykkesvern	1	1,1	1	1,2	1,2
Interkommunale samarbeid (§ 27-samarbeid)	0	-1,3	0,3	0,1	0
Tjenester utenfor ordinært komm. ansvar	0,8	0,6	0,1	0,2	0

Grunnskoleopplæring, helse og omsorg og barnehage brukte til sammen 75,5 % av netto driftsutgifter i 2015, en nedgang fra 78 % året før.

Netto driftsutgifter i forhold til målgruppe

For å si noe om hvordan en kommune prioriterer de ulike tjenestene, kan en se på netto driftsutgifter for området fordelt på innbyggere i målgruppen. En del tjenester har primærbrukere fra bare deler av befolkningen som for eksempel grunnskole hvor brukerne stort sett er barn og unge i alderen 6 -15 år.

Netto driftsutgifter	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	Sør- Tr.	Landet
Administrasjon og styring, per innbygger	4 228	4 106	4 255	2 772	4 102	4 192	4 021
Barnehager per innbygger 1-5 år	125 888	127 015	121 652	129 505	122 622	135 798	131 858
Grunnskolesektor per innbygger 6-15 år	96 107	104 232	99 491	93 422	96 516	101 441	102 394
Kommunehelse per innbygger	2 166	2 156	2 023	2 633	1 960	2 663	2 173
Pleie og omsorg per innbygger 67 år og eldre	97 452	90 651	92 085	114 347	97 407	103 044	111 348
Sosialtjenester pr innbygger 20-66 år	2 966	2 127	1 840	2 322	2 647	2 933	3 618
Barnevern per innbygger 0-17 år	7 178	6 797	5 132	5 826	7 675	8 266	8 371
Fys. Planlegging, kulturminner per innbygger	183	446	697	679	414	632	602
Kultur per innbygger	1 962	1 896	1 521	2 190	1 463	2 135	2 030
Kirke per innbygger	530	500	478	407	484	573	552
Samferdsel per innbygger	1 274	688	953	850	744	987	821
Brannberedskap og ulykkesvern per innbygger	596	723	402	883	526	713	680

I forhold til sammenligningsgruppene er Orkdal høy på samferdsel og sosialtjeneste, og lav på fysisk planlegging/kulturminner og brannberedskap.

Langsiktig gjeld

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er langsiktig gjeld uten pensjonsforpliktelser og fratrukket totale utlån (formidlingslån og ansvarlige lån) og ubrukte lånemidler. Dette innebærer at blant annet kommunens ansvarlige lån til Orkdal Energi på kr. 100 mill. er fratrukket i netto lånegjeld.

i% av BDI	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Netto lånegjeld	44,1	49,6	52,9	56,7	58,4	61,0
Langsiktig gjeld	170,7	171,9	178,9	187,2	193,5	199,5
- herav Pensjonsforpliktelse	97,9	104,8	106,8	112,4	116	114,8

Orkdal har den laveste andelen netto lånegjeld av kommunene. Vi har lavere langsiktig gjeld enn sammenligningskommunene, og er relativt lav på pensjonsforpliktelser. Korrigeres det for 100 mill. kr så er en omtrent på landssnittet.

i% av BDI	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	KG 7	Sør- Tr.	Landet
Netto lånegjeld	61,0	100,4	95,1	93,8	83,5	96,5	77,7
Langsiktig gjeld	199,5	247,9	225,0	266,2	210,6	237,1	215,6
- herav Pensjonsforpliktelse	114,8	118,8	113,4	118,8	107,0	118,2	117,3

Likviditet

	2011	2012	2013	2014	2015
Omløpsmidler	206 522	250 131	239 430	275 438	345 409
- Kortsiktig gjeld	111 349	132 807	124 550	127 639	137 924
Arbeidskapital	95 173	117 323	114 881	147 800	207 485

Arbeidskapitalen økte med 60 mill. fra 2014 til 2015. Likviditeten er relativt god.

Nøkkeltall for likviditet er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld.

Likviditetsgrad 1 = omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 2

Likviditetsgrad 2 = mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 1

Et annet relevant nøkkeltall er Arbeidskapital i % av brutto driftsinntekter.

	2012	2013	2014	2015
Likviditetsgrad 1	1,9	1,9	2,2	2,5
Likviditetsgrad 2	1,2	1,2	1,3	1,8
Arbeidskapital i % av driftsinntekter	15	14	17	23
Arbeidskapital ex premieavvik i % av driftsinntekt	12	11	13	20

Tabellen viser at verdiene for likviditetsgrad 1 og 2 har gått opp i 2014 og 2015, og begge verdiene ligger over nedre grenseverdi. Ifølge KOSTRA-tall for 2015 er landsgjennomsnittet for arbeidskapital i % av driftsinntekter 16,8 %, og Orkdal er godt over dette.

Administrasjon, styring og fellesutgifter

Grunnlagsinformasjon

Brutto driftsutgifter i kr per innbygger	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Politisk styring	362	452	455	526	504	546
Kontroll og revisjon	70	75	80	85	81	81
Administrasjon	2 760	3 016	3 165	3 322	3 646	3 807
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	336	257	341	317	167	151
Administrasjonslokaler	353	373	319	371	429	419

Nøkkeltallsanalyse

Brutto driftsutgifter til politisk styring, administrasjon og administrasjonslokaler ligger over alle de Orkdal kommune sammenlignes med, også snittet for Sør-Trøndelag og Landet.

Melhus og Malvik bruker mindre på kontroll og revisjon.

Brutto driftsutgifter til forvaltning i eiendomsforvaltningen er lavest i Orkdal.

Brutto driftsutgifter i kr per innbygger	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	KG 7	Sør- Tr.	Landet
Politisk styring	546	384	313	319	371	335	359
Kontroll og revisjon	81	51	103	72	88	108	105
Administrasjon	3 807	3 119	3 440	1 729	3 417	3 326	3 326
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	151	493	307	383	259	300	254
Administrasjonslokaler	419	384	313	319	371	335	359

Barnehage

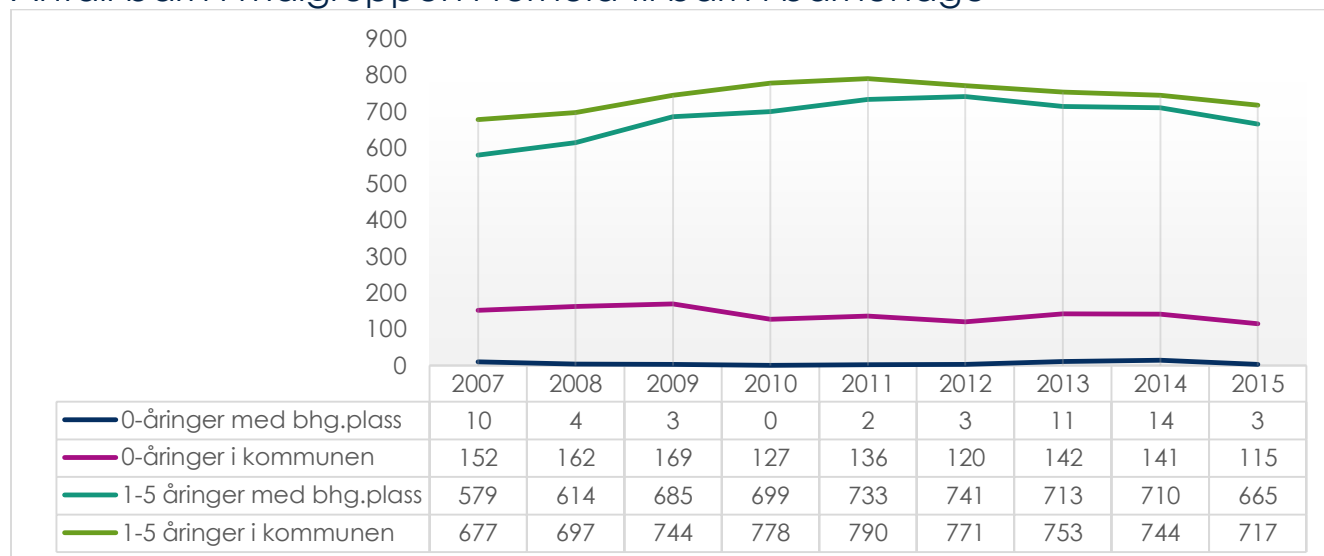
Grunnlagsdata

I Orkdal er det seks kommunale barnehager og en privat barnehage.

Utviklingen i Orkdal	2011	2012	2013	2014	2015
0-5 åringer med barnehageplass	735	744	724	724	668
0-åringer med barnehageplass	2	3	11	14	3
1-2 åringer med barnehageplass	268	256	228	245	242
1-5 åringer med barnehageplass	733	741	713	710	665
1-åringer med barnehageplass	109	105	91	124	101
2-åringer med barnehageplass	159	151	137	121	141
3-5 åringer med barnehageplass	465	485	485	465	423
3-åringer med barnehageplass	162	169	151	143	128
4-åringer med barnehageplass	142	164	170	150	147
5 åringer med barnehageplass	161	152	164	172	148
6-åringer med barnehageplass	0	0	0	2	0
1-5 åringer med oppholdstid 0-16 timer per uke i barnehage. (2 dager)	0	0	2	1	0
1-5 åringer med oppholdstid 17-24 timer per uke i barnehage	4	7	8	3	4
1-5 åringer med oppholdstid 25-32 timer per uke i barnehage	62	51	33	33	28
1-5 åringer med oppholdstid 33-40 timer per uke i barnehage	109	91	76	95	77
1-5 åringer med oppholdstid 41 timer eller mer per uke i barnehage	558	592	594	578	556
Antall barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn	79	83	105	66	74
Barn i komm barnehager som får ekstra ressurser, ekskl. minoritetsspråklige	14	22	45	17	16
Barn med barnehageplass fra språklige og kulturelle minoriteter	37	39	47	48	57
Barn med barnehageplass i kommunale barnehager	690	699	683	686	631
Barn med barnehageplass i private barnehager	45	45	41	40	37
Ansatte i alt kommunale barnehager	189	197	189	198	182
Ansatte i alt med barnehagelærerutdanning alle barnehager	93	93	93	92	96
Antall årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	151	156	149	152	141
Ansatte menn til basisvirksomhet i barnehager	4	5	5	5	4
Ansatte kvinner til basisvirksomhet i barnehager	168	171	163	171	158
Antall assistenter alle barnehager	85	92	84	53	35
Årsverk i alt kommunale barnehager	163	173	167	172	159

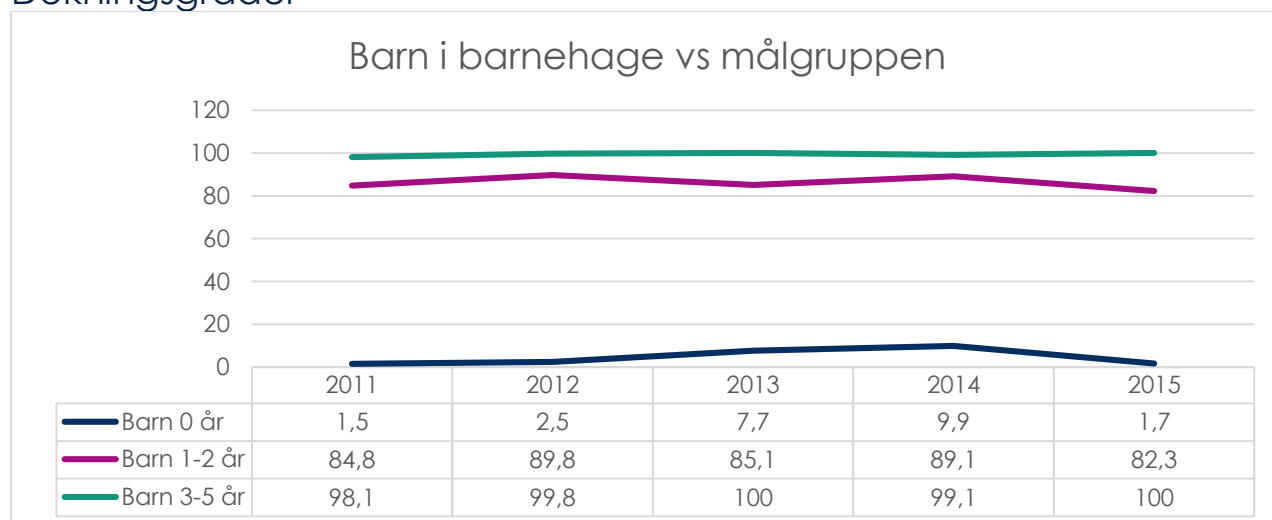
Nøkkeltall og indikatorer

Antall barn i målgruppen i forhold til barn i barnehage

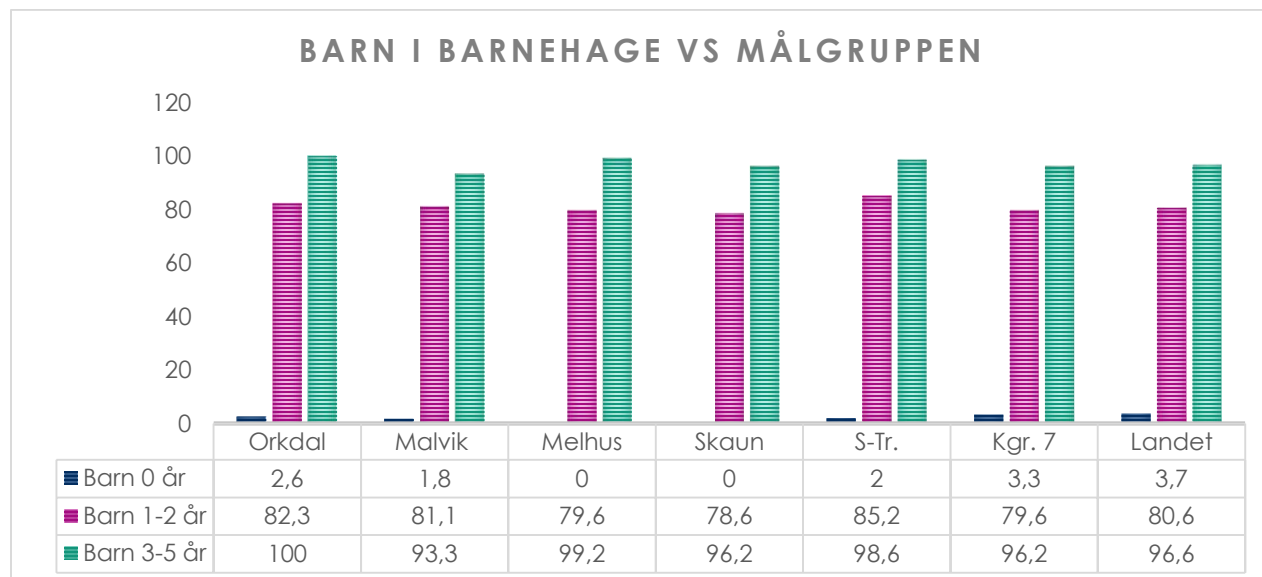

Figuren over viser antall barn i målgruppen målt opp mot hvor mange av de som er i barnehage. Det er viktig å merke seg at telletidspunktet for antall barn i barnehage er per 15. desember. I Orkdal er det rullerende opptak for ettåringen og innflyttere. Dette medfører at barn som starter i barnehage etter telletidspunktet ikke er med i grunnlaget. Det er 0-åringen som rulleres inn påfølgende år. Men en ser også av figuren at antall barn i barnehage hadde en topp i 2012 og er nå på tur ned. Dette kommer av at de store fødselskullene er på tur ut av barnehagen.

Dekningsgrader

I figuren over ser en utvikling i dekningsgrad over år. Som en ser av figuren har dekningsgraden hos storbarn vært stabil hele tiden. Dekningsgraden på småbarn varierer, men dette kan ha sammenheng med rullerende opptak og rapporteringstidspunkt.

Produktivitet

Orkdal kommune har en effektiv barnehagestruktur med få og store barnehager. Private barnehager er stor tjenesteleverandør i de kommunene vi sammenlikner oss med. Kommunalt tilskudd til private barnehager føres i sin helhet på barnehagefunksjon, selv om det også inneholder administrasjons- og rentekostnader av investeringer som i kommunens regnskap ikke føres på barnehagedrift. Dette fører til at kommuner med få private barnehager og kommuner med stor andel private barnehager ikke direkte kan sammenlignes med andre.

	2012	2013	2014	2015
NDU ² barnehagesektoren i prosent av kommunens totale NDU	16,9	15,2	15,8	15,4
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger, konsern	7 644	7 274	7 898	7 663
NDU per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	114 201	112 323	124 444	125 888
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	12 152	12 047	11 931	11 990
BDU ³ i kroner per barn i kommunal barnehage	146 144	144 088	154 920	164 485
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager	..	13 452	13 463	13 475
BDU per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager	42	42	45	46
Utgifter til kommunale lokaler og skyss per barn i kommunal barnehage	16 250	15 650	15 714	17 945

² NDU=netto driftsutgifter

³ BDU=brutto driftsutgifter

Tabellen over viser blant annet oppholdstimer per årsverk som sier noe om voksnettheten i barnehagen. Det var nedgang i oppholdstimer per årsverk fram mot 2014, men fra 2014 har det økt, noe som forteller at voksnettheten har gått litt ned igjen.

Når det gjelder brutto driftsutgifter per oppholdstime, viser tabellen at utgiftene per time har økt.

Sammenlignet med andre kommuner

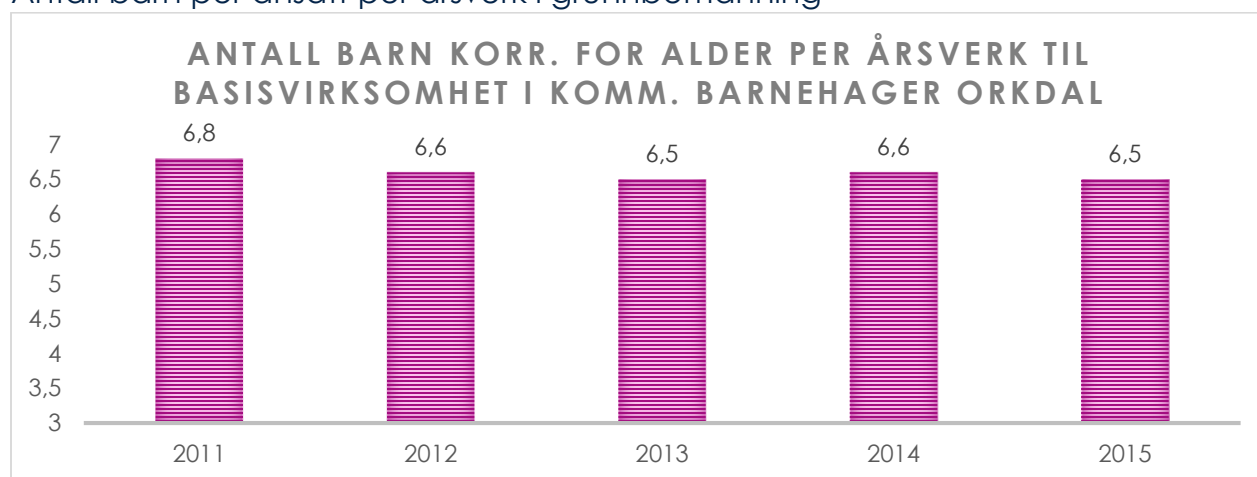
	Orkdal	Malvik	Melhus	Skaun	S-Tr	Kgr.7	Landet
NDU barnehagesektoren i prosent av kommunens totale NDU	15,4	18,5	16,9	21,1	16,2	16,3	14,8
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger, konsern	7 663	8 937	8 294	10 087	8 100	7 695	7 858
NDU per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	125 888	129 505	127 015	121 652	135 798	122 622	131 858
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	11 990	11 932	11 123	11 032	11 515	11 814	11 419
BDU i kroner per barn i kommunal barnehage	164 485	170 541	160 515	161 321	175 945	166 419	181 752
Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager	13 475	13 274	13 200	12 115	13 000	13 279	12 812
BDU per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager	46	49	43	46	47	46	48
Utgifter til kommunale lokaler og skyss per barn i kommunal barnehage	17 945	14 141	14 863	15 187	20 184	14 645	17 229

Når en sammenligner kommuner ser en at Orkdal ikke er så ulik Malvik når er ser på korrigerte oppholdstimer per årsverk, og ikke ulik KOSTRA - gruppen. Øvrige i sammenligningsgrunnlaget ligger under Orkdal. Dette innebærer at voksnettheten er høyere i de andre kommunene.

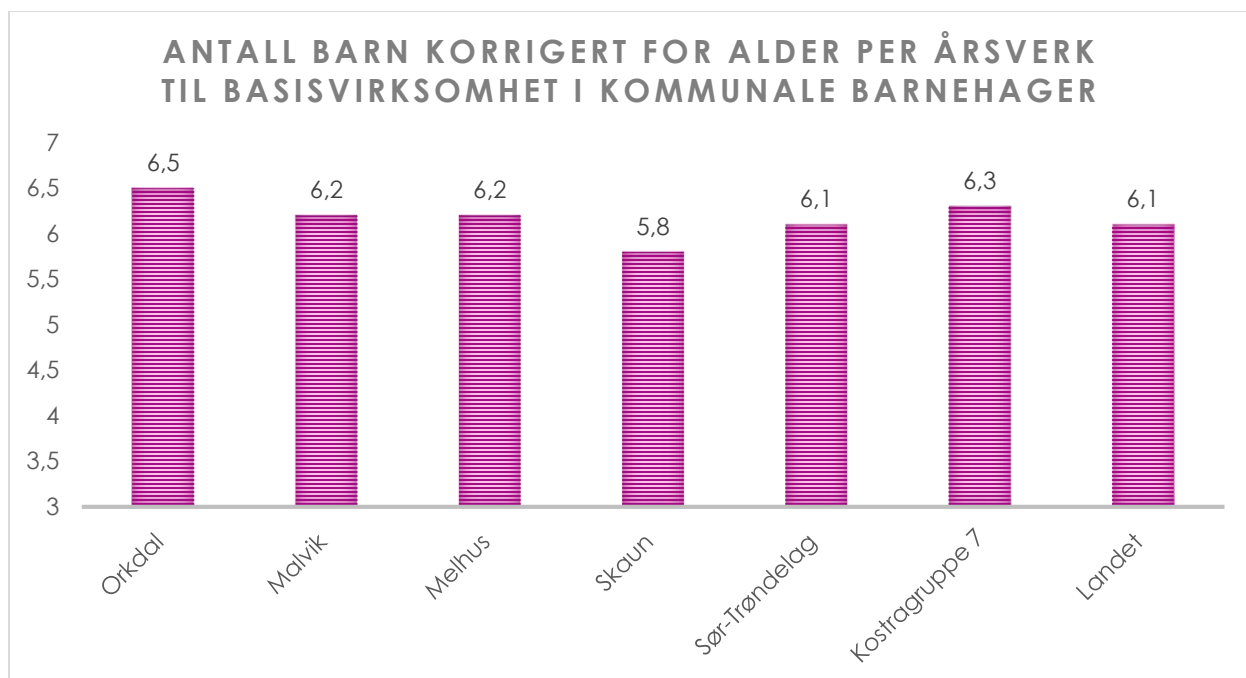
For korrigerte driftsutgifter per oppholdstime er Orkdal på nivå med Skaun og KOSTRA gruppen.

Ansatte – Bemanning, kompetanse

Antall barn per ansatt per årsverk i grunnbemanning

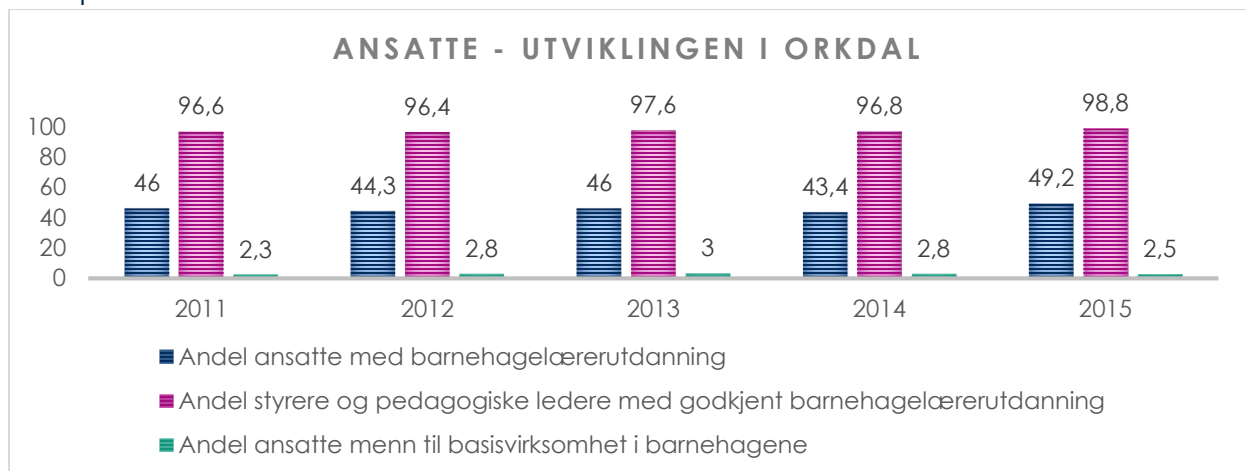

Figuren over viser antall barn per ansatt som grunnbemanning. Det er 6,5 barn per ansatt i grunnbemanninga i orkdalsbarnehagen i 2015.

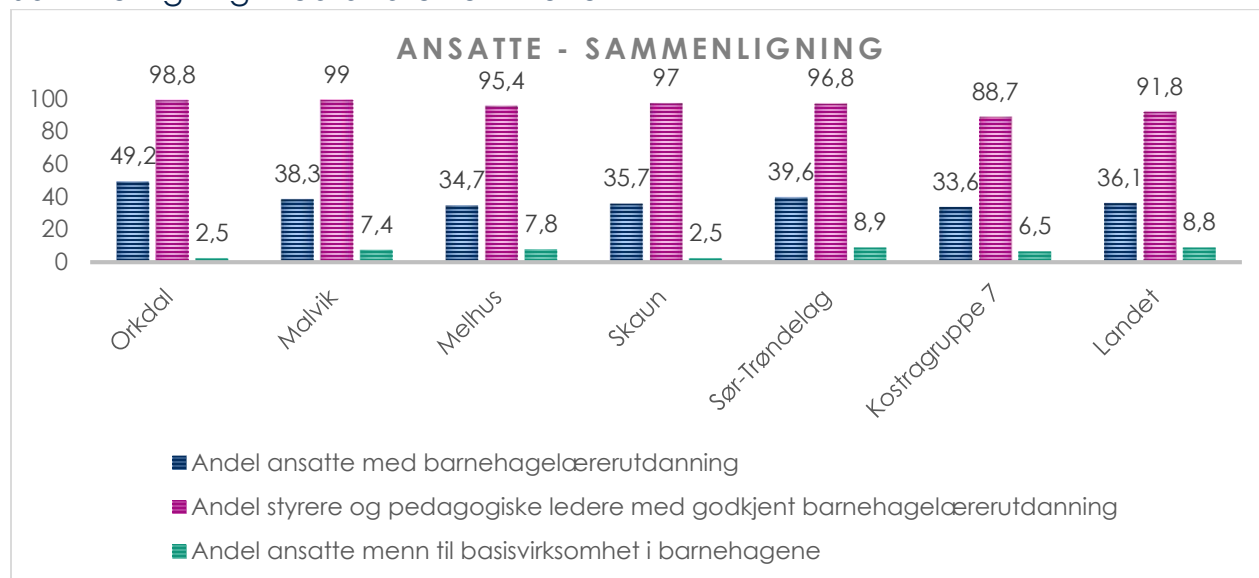
Sammenlignet med andre kommuner har Orkdal flest barn per ansatt i grunnbemanninga, noe som sier noe om at voksentettheten er lavere enn i andre kommuner

Kompetanse

Denne figuren viser at det har vært en økning i andel ansatte med barnehagelærerutdanning. Samtidig ser vi at andel menn i barnehagen er lav.

Sammenligning med andre kommuner

Orkdal kommune har en høyere andel ansatte med barnehagelærerutdanning enn de kommunene vi sammenligner oss med. Dette forklares med at Orkdal kommune for det meste har organisert barnehageavdelingene med to pedagoger og to assistenter/barne- og ungdomsarbeidere.

Brukertilfredshet

	Orkdal	Landet
Svarprosent	71 %	:
Resultat for brukerne	5,3	5,1
Trivsel	5,3	5,2
Brukermedvirkning	5,0	4,8
Respektfull behandling	5,5	5,4
Tilgjengelighet	5,4	5,4
Informasjon	5,0	4,8
Fysisk miljø	4,9	4,7
Helhetsvurdering	5,4	5,2
Snitt	5,2	5,1

Resultatene viser at foreldrene er godt fornøyd med barnehagetilbudet i Orkdal. Orkdal skårer over landsgjennomsnittet på de fleste kategoriene. Høyst skåre er på respektfull behandling og tilgjengelighet, men det skåres lavest på informasjon og fysisk miljø.

Grunnskole og sfo

Grunnlagsdata

Utviklingen de siste 5 år	2011	2012	2013	2014	2015
Antall kommunale grunnskoler	6	6	6	6	6
Antall elever	1382	1430	1466	1489	1532
Antall elever med spesialundervisning	126	136	129	116	133
Antall elever med morsmålsopplæring	31	32	42	32	28
Antall elever som får skoleskyss	456	426	486	513	527
Antall elever i kommunal SFO	326	344	359	366	415
Antall elever i SFO med helklass	136	190	211	214	250
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	37,9	38,5	39,1	39,2	38,5
Årsverk SFO	15,3	17	17,1	16,6	19,6
Lærere antall	168	175	172	163	177
Lærere kvinner	114	125	125	120	130
Lærere menn	54	50	47	43	47
Assistentårsverk	30,4	34,6	39,3	32,1	34,4
Årsverk for undervisningspersonale	120,44	125,5	125,2	117,9	120,7
Antall assistentårsverk i undervisningen	21,8	21,4	23,1	19	22
Lærertetthet 1.-7. trinn	13,53	12,9	14,4	15,4	15,1
Lærertetthet 8.-10. trinn	15,44	16,2	15,2	15,9	16,7
Lærertetthet i ordinær undervisning	16,84	16,3	18	18	18,1
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	99,46	99,1	99,2	98,6	98,8
Lærertimer som gis til undervisning	76 426	80 286	78 209	75 137	76 413
Undervisningstimer totalt per elev	55,3	56,1	53,3	50	50

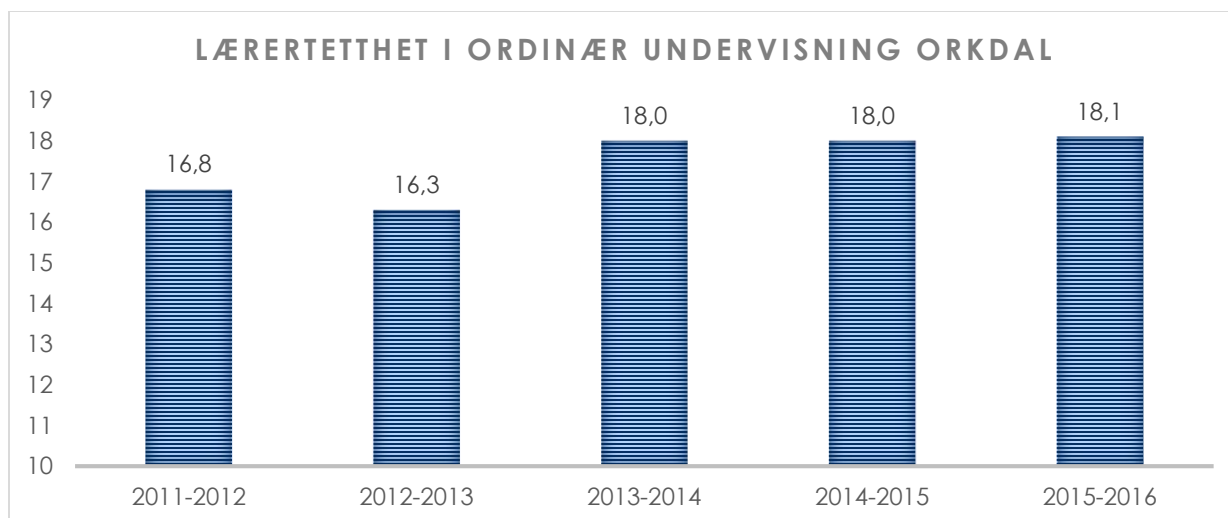
Antall elever har økt med 150 elever fra 1382 elever i 2011 til 1532 elever i 2015. Antall elever med skoleskyss har økt. Det har sammenheng med økning i elevtallet og at flere av disse har behov for skoleskyss.

Antall barn på skolefritidsordningen har økt med 89 barn fra 326 barn i 2011 til 415 barn i 2015. Det er like mange årsverk til undervisningspersonale i 2015 som i 2011.

Nøkkeltall og indikatorer

Lærertetthet

Lærertettheten til ordinær undervisning viser hvor mange elever en lærer skal ivareta innenfor ordinær undervisning. Da er spesialundervisning og særskilt språkopplæring unntatt.

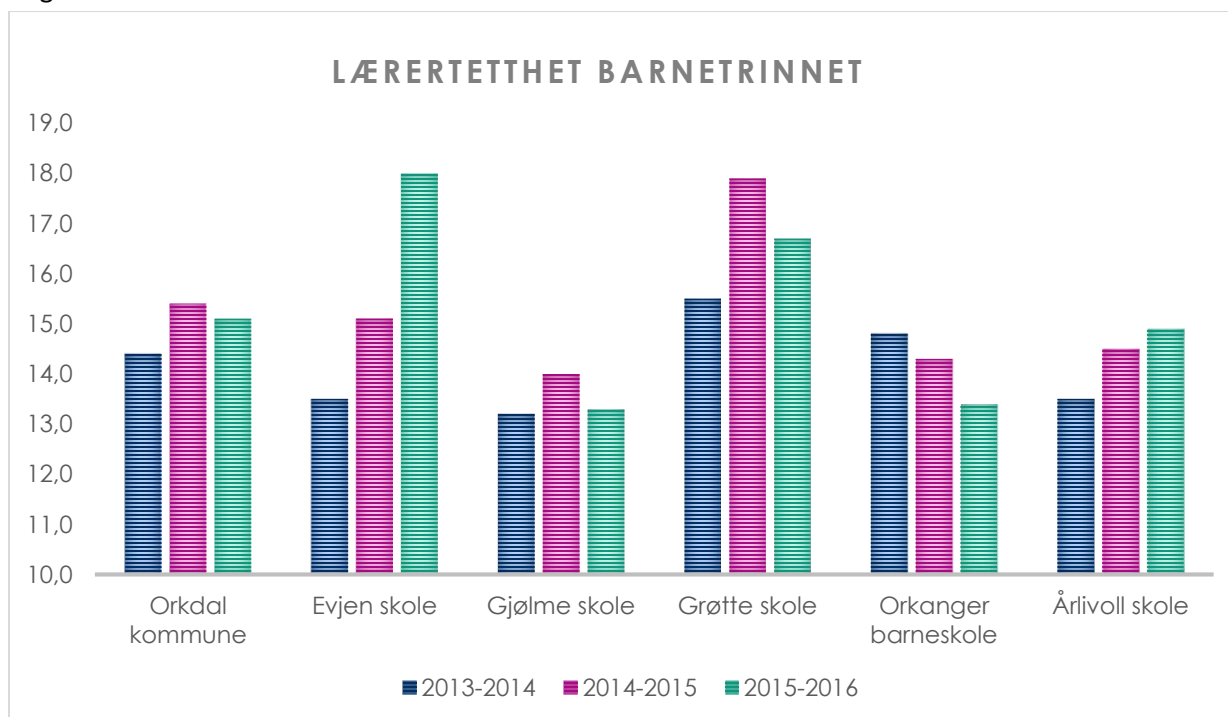

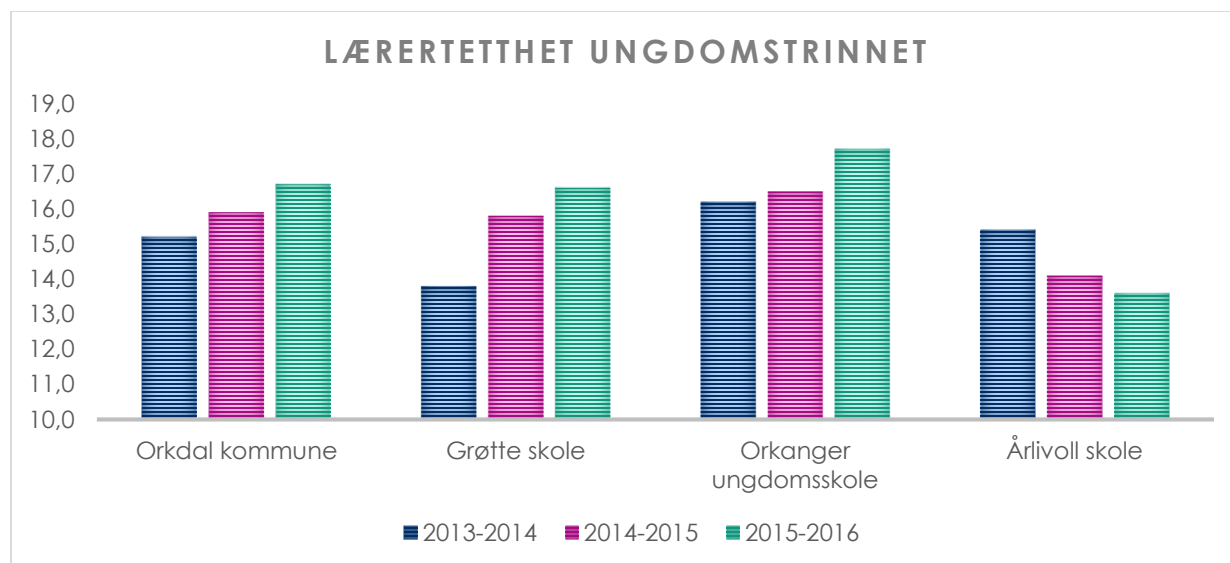
Figuren viser at lærertettheten i ordinær undervisning har økt fra 16,84 i 2011 til 18,1 i 2015. Voksnetettheten har dermed blitt lavere de siste 5 årene.

Totalt antall lærertimer som gis til undervisning hadde en topp i 2012 med 80286 timer. I 2015 er det totale timetallet tilbake på samme nivå som i 2011 med 76 413 timer.

Antall undervisningstimer per elev var 50 timer per elev i 2015. Det er en nedgang fra 2011 da undervisningstimetallet per elev var på 55,3.

I figuren under ser en lærertettheten ved alle skolene i kommunen fordelt på barnetrinnet og på ungdomstrinnet.

Prioriteringer

Utviklingen i Orkdal	2012	2013	2014	2015
NDU grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter i kommunen	26,7	25,6	25,1	25,0
NDU til grunnskolesektor per innbygger 6 - 15 år	96 976	96 740	98 267	96 107
Netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger 6-15 år	74 414	74 285	73 595	71 843
NDU til skolefritidstilbud per innbygger 6-9 år	4 478	2 891	5 019	4 194
NDU til skolelokaler per innbygger 6-15 år	18 333	18 954	19 852	18 148
NDU til skoleskyss per innbygger 6-15 år	2 428	2 320	2 736	4 286
BIU ⁴ til grunnskolesektor per innbygger	4 608	2 648	78	176
BDU til grunnskolesektor per elev	105 997	107 563	110 171	107 445
BDU til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev	100 352	102 158	103 713	100 833
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev	79 434	82 340	83 869	81 150
BDU til grunnskole per elev	78 919	80 347	80 742	78 112
Driftsutgifter til undervisningsmaterieell per elev	1 508	1 617	1 328	1 518
Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev	994	800	794	1 029
BDU til skolefritidstilbud per bruker	23 730	22 298	26 332	25 786
BDU til skolelokaler per elev	18 852	19 380	20 193	18 387
BDU skoleskyss per elev som får skoleskyss	8 493	7 226	7 988	12 395

Orkdal kommune bruker en mindre andel av samlede netto driftsutgifter til grunnskole i 2015 enn i 2012. I 2015 bruker kommunen 25 % av samlede netto driftsutgifter.

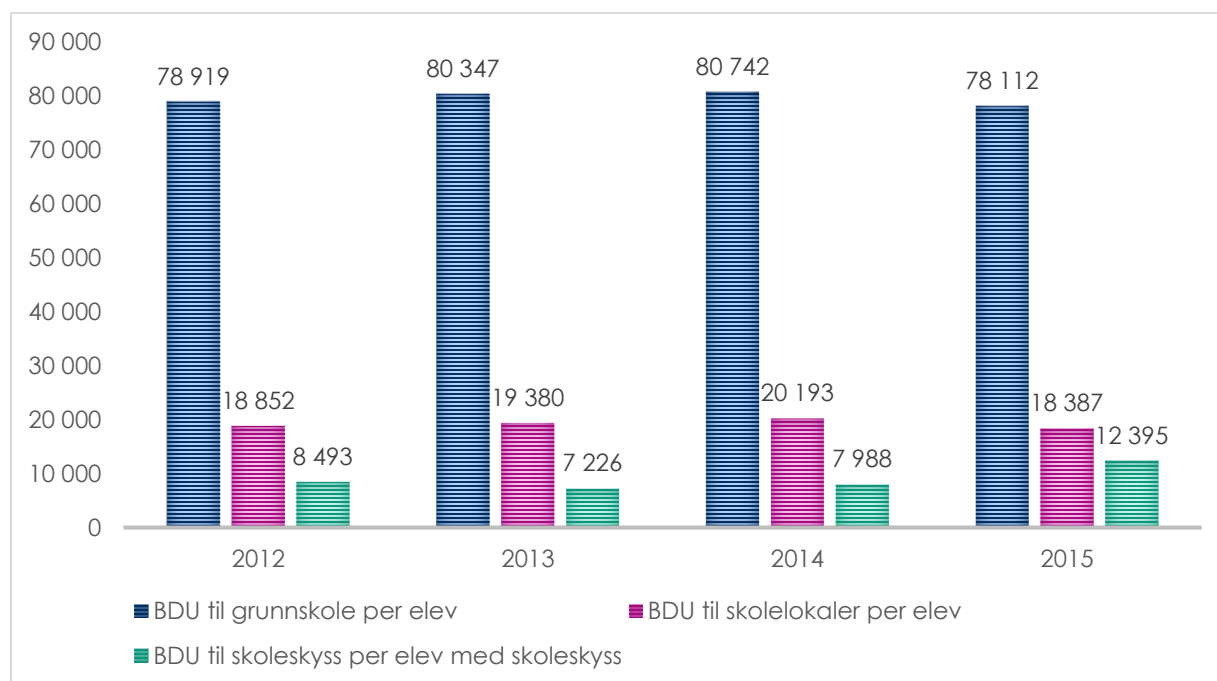
⁴ BIU=brutto investeringsutgifter

Netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger 6 – 15 år har gått ned mens netto driftsutgifter til skoleskyss per innbygger 6 – 15 år har økt kraftig fra 2014. 2015. Dette skyldes uforutsette kostnader knyttet til individuelt tilrettelagt skoleskyss/sikringskyss i regi av AtB.

Brutto driftsutgifter til grunnskole per elev har gått ned fra 80 742 kr per elev i 2014 til 78 112 kr per elev i 2015.

Brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev har samlet sett gått litt ned fra 2014 til 2015, selv om utgifter til skoleskyss per elev har økt en del.

Slik har utviklingen vært de siste årene når det gjelder korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss.

Grafen viser at brutto driftsutgifter til grunnskole har gått ned fra 2013 og 2014. Brutto driftsutgifter til skolelokaler per elev har også gått litt ned de siste to – tre år, mens Brutto driftsutgifter til skoleskyss per elev hadde et hopp fra 2014 til 2015. Dette skyldes de uforutsette kostnadene knyttet til individuelt tilrettelagt skoleskyss / sikringskyss i regi av AtB.

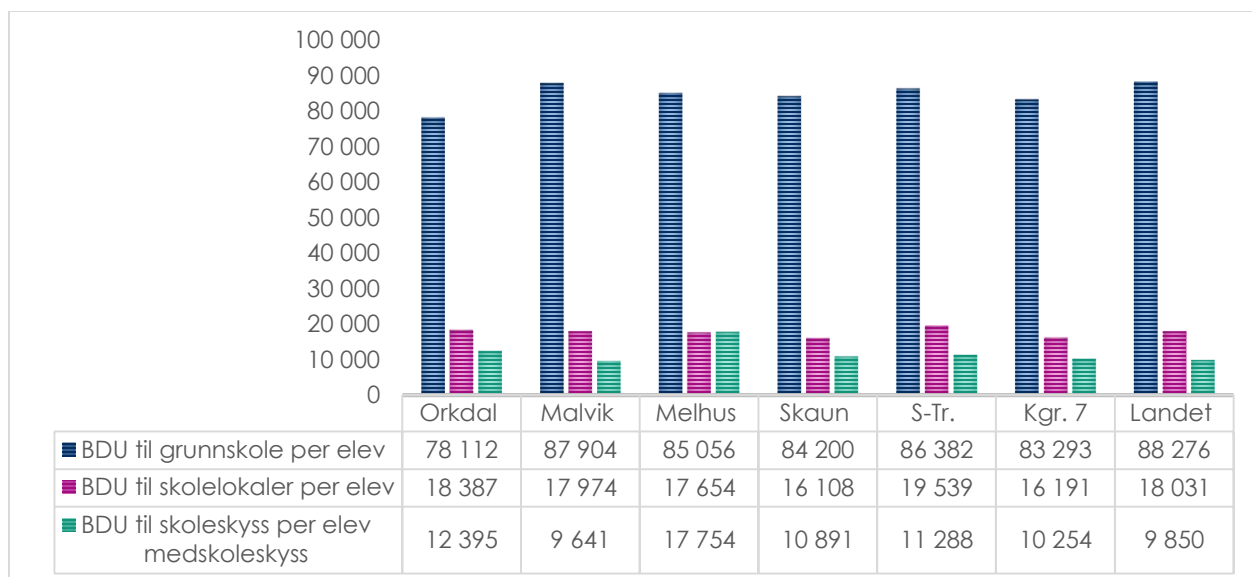
	Orkdal	Malvik	Melhus	Skaun	S-Tr	Kgr. 7	Landet
NDU grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter i kommunen	25,0	27,6	28,8	29,0	23,6	26,6	23,3
NDU til grunnskolesektor per innbygger 6 - 15 år	96 107	93 422	104 232	99 491	101 441	96 516	102 394
Netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger 6-15 år	71 843	75 263	79 251	76 374	78 629	77 533	82 058
NDU til skolefritidstilbud per innbygger 6-9 år	4 194	-2 373	3 270	8 059	4 742	2 834	3 615
NDU til skolelokaler per innbygger 6-15 år	18 148	17 179	17 483	15 609	18 412	15 232	16 782
NDU til skoleskyss per innbygger 6-15 år	4 286	1 957	6 233	3 971	2 454	2 590	2 077
BIU ⁵ til grunnskolesektor per innbygger	176	841	1 619	21 267	2 425	3 351	2 502
BDU til grunnskolesektor per elev	107 445	113 039	114 664	113 968	116 583	109 137	115 559
BDU til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev	100 833	107 919	108 996	104 449	108 597	102 195	108 511
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev	81 150	86 023	85 226	82 523	85 761	82 617	85 806
BDU til grunnskole per elev	78 112	87 904	85 056	84 200	86 382	83 293	88 276
Driftsutgifter til undervisningsmateriell per elev	1 518	823	1 408	1 165	1 206	1 456	1 429
Driftsutgifter til inventar og utstyr per elev	1 029	627	1 116	924	702	707	974
BDU til skolefritidstilbud per bruker	25 786	17 087	24 328	33 260	28 627	27 616	27 615
BDU til skolelokaler per elev	18 387	17 974	17 654	16 108	19 539	16 191	18 031
BDU skoleskyss per elev som får skoleskyss	12 395	9 641	17 754	10 891	11 288	10 254	9 850

Orkdal kommune bruker en mindre andel av samlede netto driftsutgifter til grunnskole enn sammenligningskommunene og KOSTRA-gruppen, men større andel enn gjennomsnittet i Sør-Trøndelag og landet.

Når det gjelder brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss per elev bruker Orkdal kommune for første gang mindre enn alle de andre kommunene vi sammenligner oss med.

Figuren under viser fordelinga av utgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss på de forskjellige kommunene vi sammenligner oss med.

⁵ BIU=brutto investeringsutgifter

Av figuren over ser en at Orkdal med 78 112 kroner per elev, bruker mindre til undervisning per elev enn sammenligningskommunene. Av sammenligningskommunene bruker Malvik mest per elev med 87 904 kroner per elev. Skaun har tidligere brukt mindre til undervisning per elev enn Orkdal. I 2015 bruker Skaun 6 000 kroner mer til undervisning per elev enn Orkdal.

Når det gjelder skolelokaler per elev så bruker Orkdal litt mer per elev enn sammenligningskommunene. Når det gjelder skoleskyss, er det Melhus som har høyeste kostnader med over 17 754 kroner per elev. Malvik har laveste kostnader per elev med 9 641 kroner per elev til skoleskyss.

Elevenes læringsmiljø

	Orkdal		
	2013	2014	2015
Er du blitt mobbet på skolen de siste månedene?			
Ikke i det hele tatt	78,7 %	80,3 %	81,8 %
En sjelden gang	14,8 %	14,2 %	12,3 %
2 eller 3 ganger i måneden	2,6 %	2,6 %	2,9 %
Omtrent 1 gang i uken	1,4 %	1,7 %	1,0 %
Flere ganger i uken	2,5 %	1,2 %	1,9 %

Elevundersøkelsen gjennomføres hvert år fra 5. – 10. trinn i grunnskolen, og skal danne grunnlag for systematisk kvalitetsutvikling i læringsmiljøet for elevene.

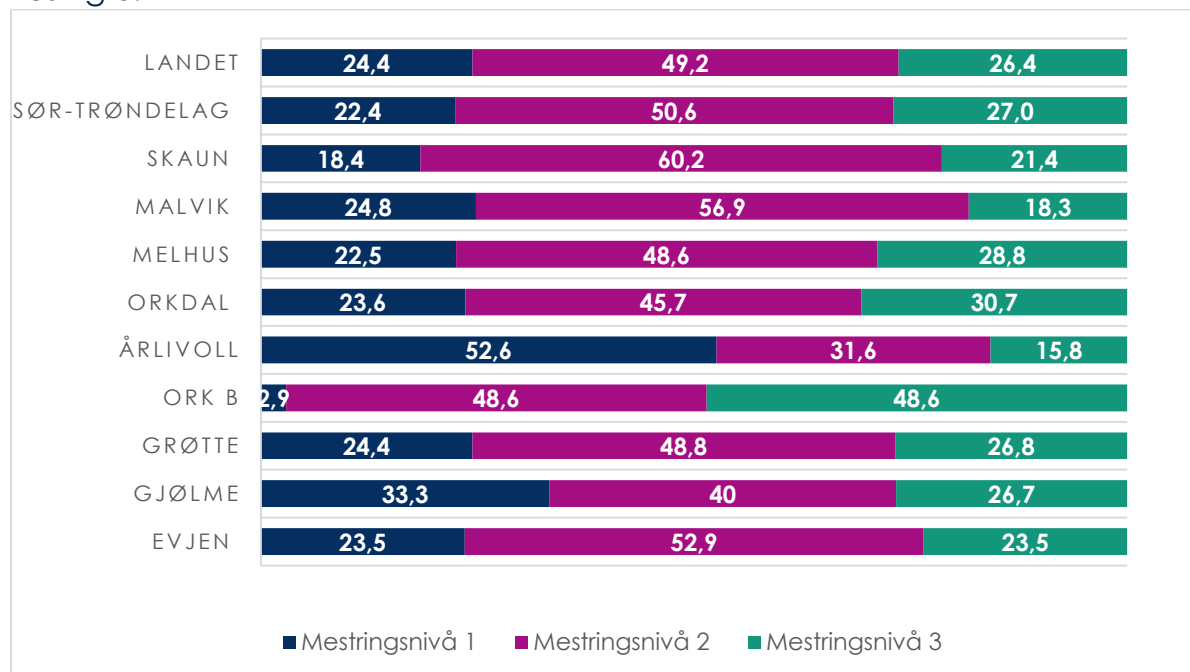
I 2015 sier til sammen 5,8 % av elevene at de opplever å bli mobbet 2-3 ganger i måneden eller oftere.

Det er riktignok en framgang fra 2013, men vi har nulltoleranse mot mobbing og er ikke i mål.

Orkdal kommune har vedtatt at kommunene skal være en foregangskommune når det gjelder bekjempelse av mobbing. Det krever et systematisk arbeid ikke bare på skoler, men også i barnehager og på alle andre arenaer der barn og unge befinner seg.

Læringsresultater

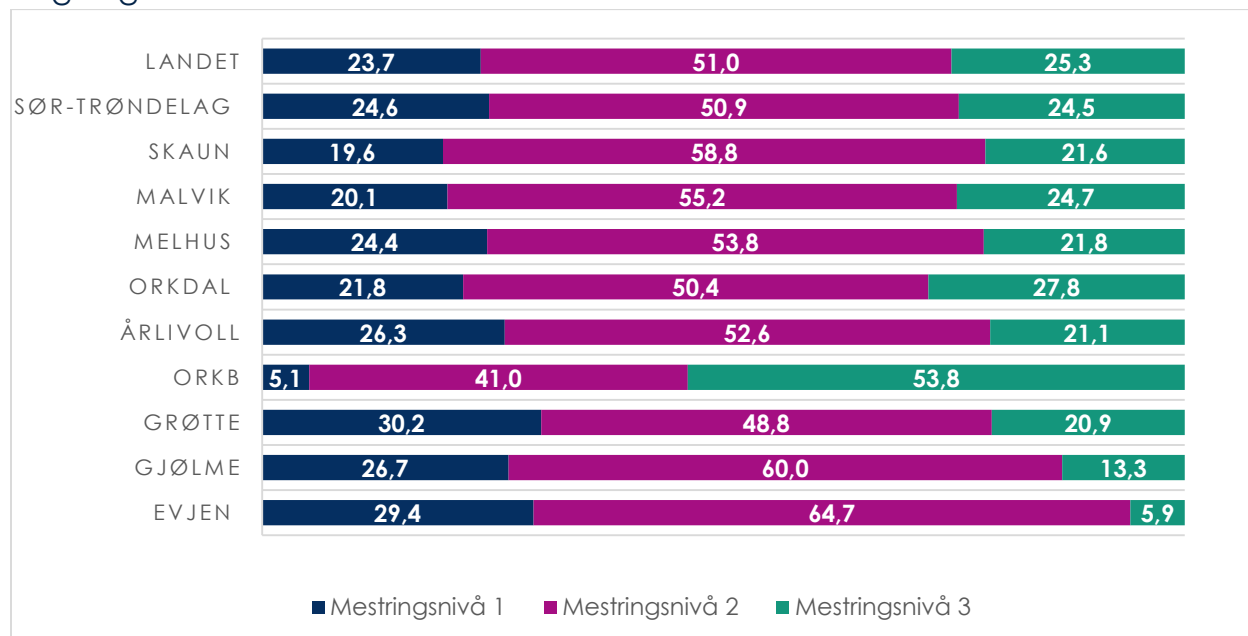
Lesing 5. trinn

Resultatene viser at 23,6 % av elevene på 5. trinnet i Orkdal skårer på det laveste mestringsnivået i lesing. Det er en svak bedring fra året før. Over 30 % av elevene skårer på det høyeste mestringsnivået. Det er også en svak forbedring fra året før.

Det er store forskjeller mellom skolene i kommunen. Orkanger barneskole har nesten 50 % av elevene som skårer på det høyeste mestringsnivået og bare 2,9 % på det laveste.

Regning 5. trinn

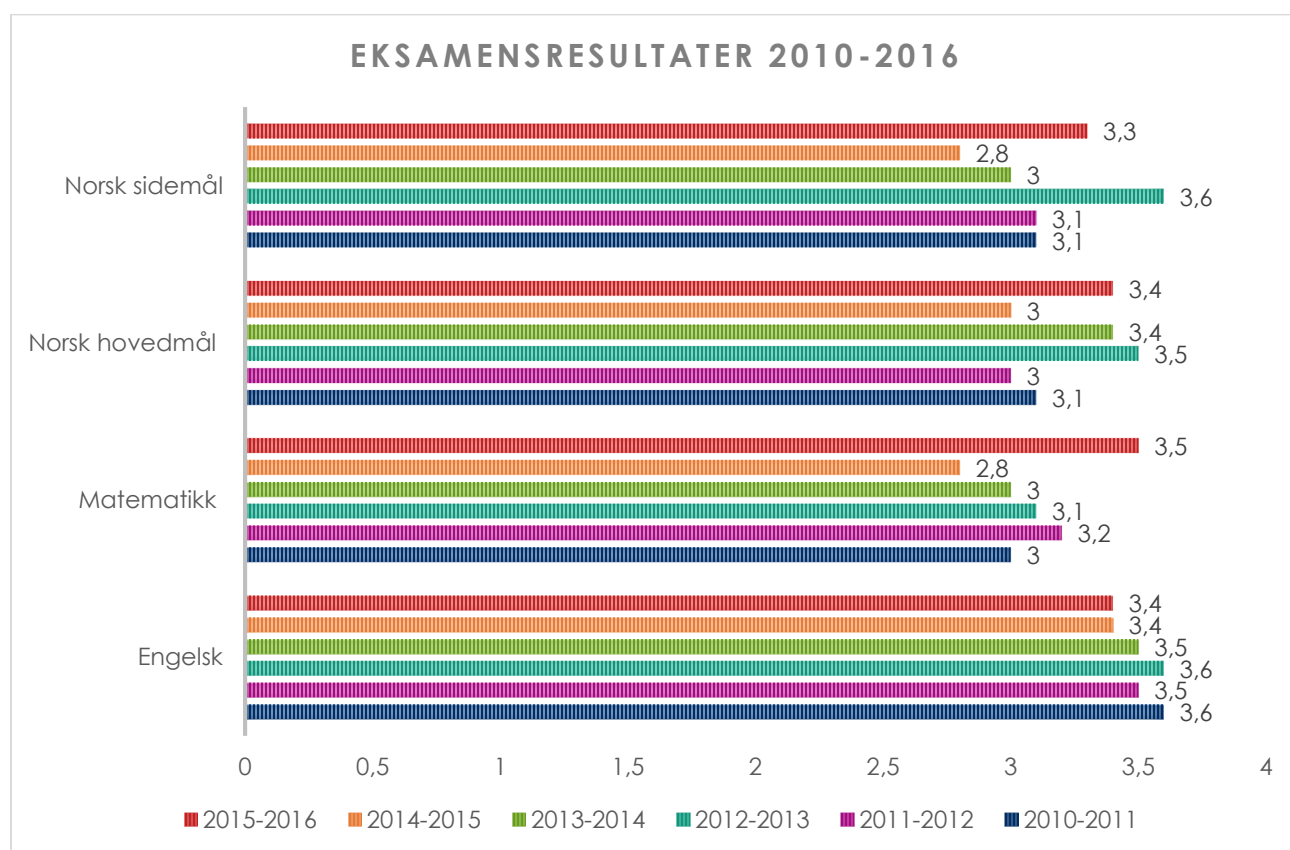
Resultatene viser at 21,8 % av elevene på 5. trinnet i Orkdal skårer på det laveste mestringsnivået i regning. Det er en forbedring fra året før. 27,8 % av elevene skårer på det høyeste mestringsnivået, noe som ligger på det samme som året før.

Det er store forskjeller mellom skolene i kommunen. Orkanger barneskole har nesten 54 % av elevene som skårer på det høyeste mestringsnivået.

Eksamensresultater

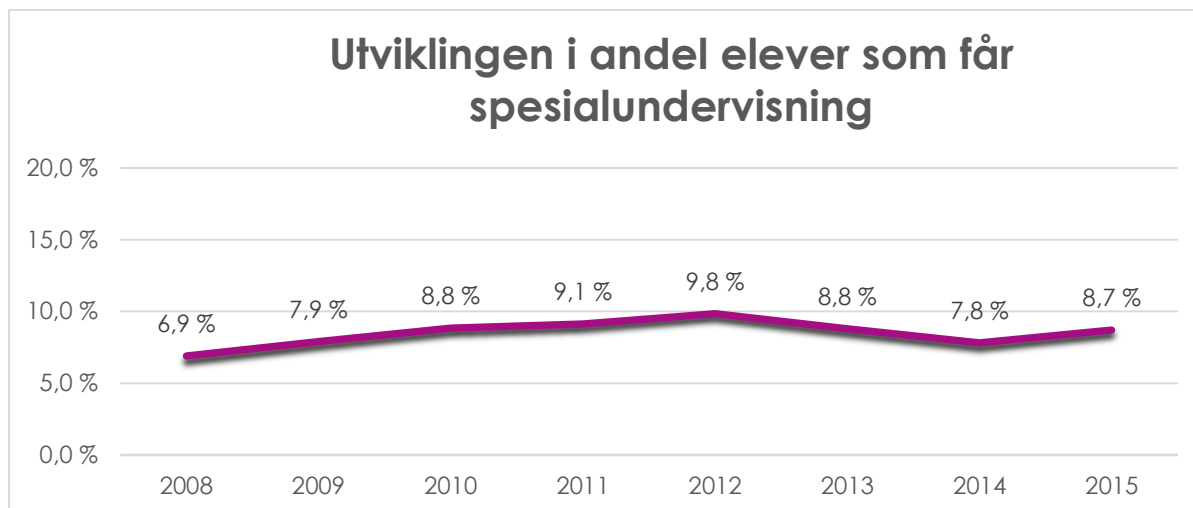
Figuren nedenfor viser resultater fram til og med 2016. Resultatene for 2016 viser en fremgang i forhold til de senere år.

Resultatene i matematikk har gått kraftig frem og ligger på 3,5 .

Tilpasset opplæring

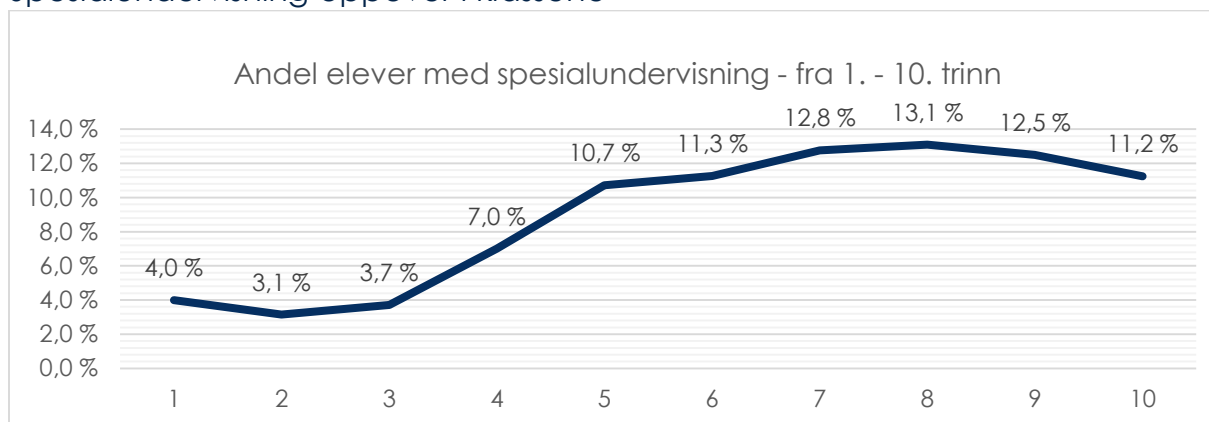
Andel elever med vedtak om spesialundervisning - utviklingen i Orkdal kommune

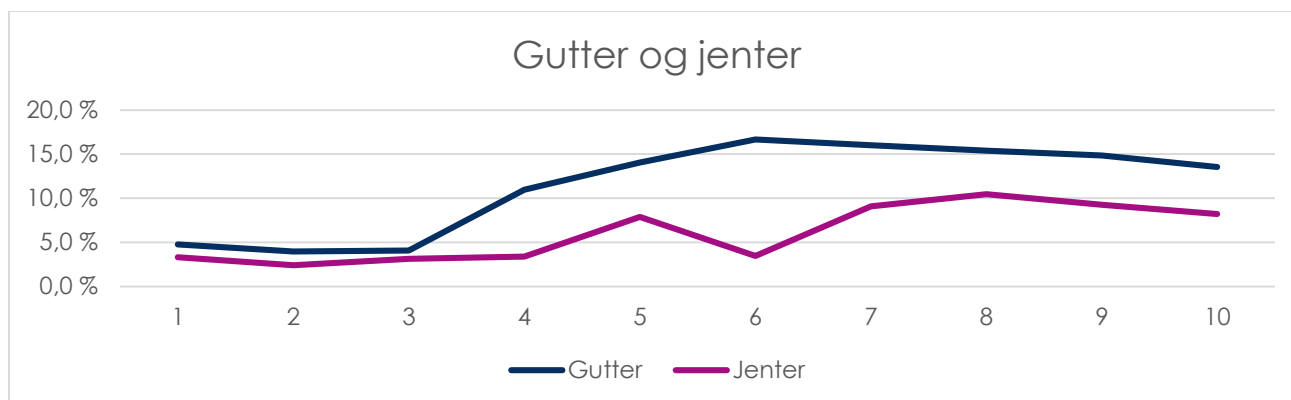
Andel elever som har vedtak om spesialundervisning har gått tilbake fra 9,5 % i 2012 til 7,8 % i 2014, deretter steg det litt igjen til 2015.

I 2012 startet et målrettet arbeid med å bedre den tilpassete opplæringa for alle elevene i Orkdalsskolene.

Spesialundervisning oppover i klassene

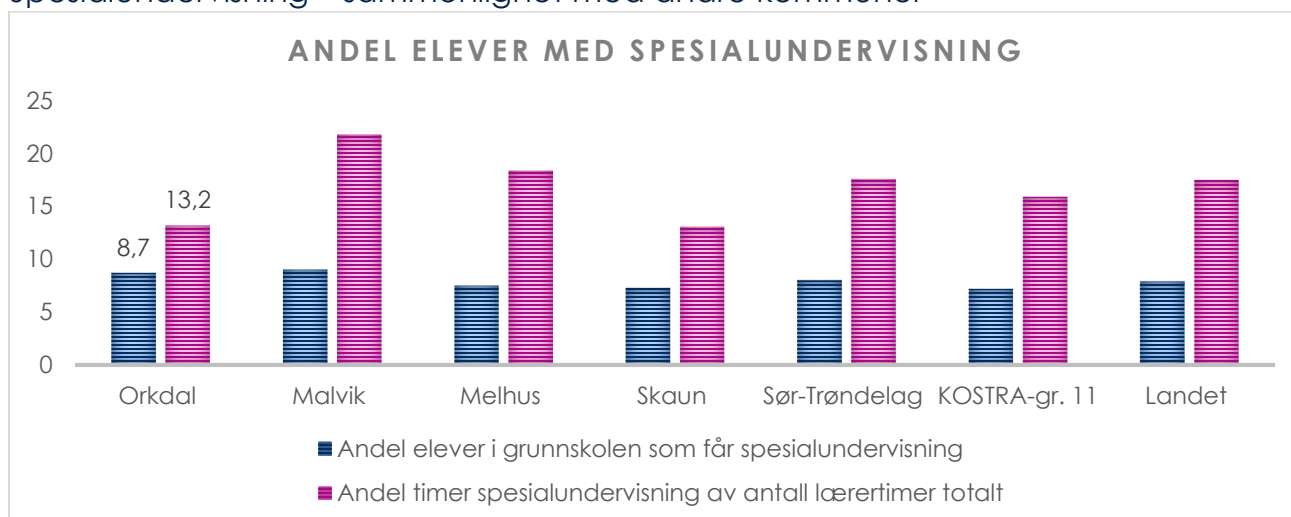

Denne grafen viser at omfanget av spesialundervisning øker oppover i klassene og når en topp på 8. trinn, når elevene starter på ungdomstrinnet. Omfanget er lavest på de laveste trinnene.

Denne figuren viser forholdet mellom andel gutter som får spesialundervisning og andel jenter som får spesialundervisning.

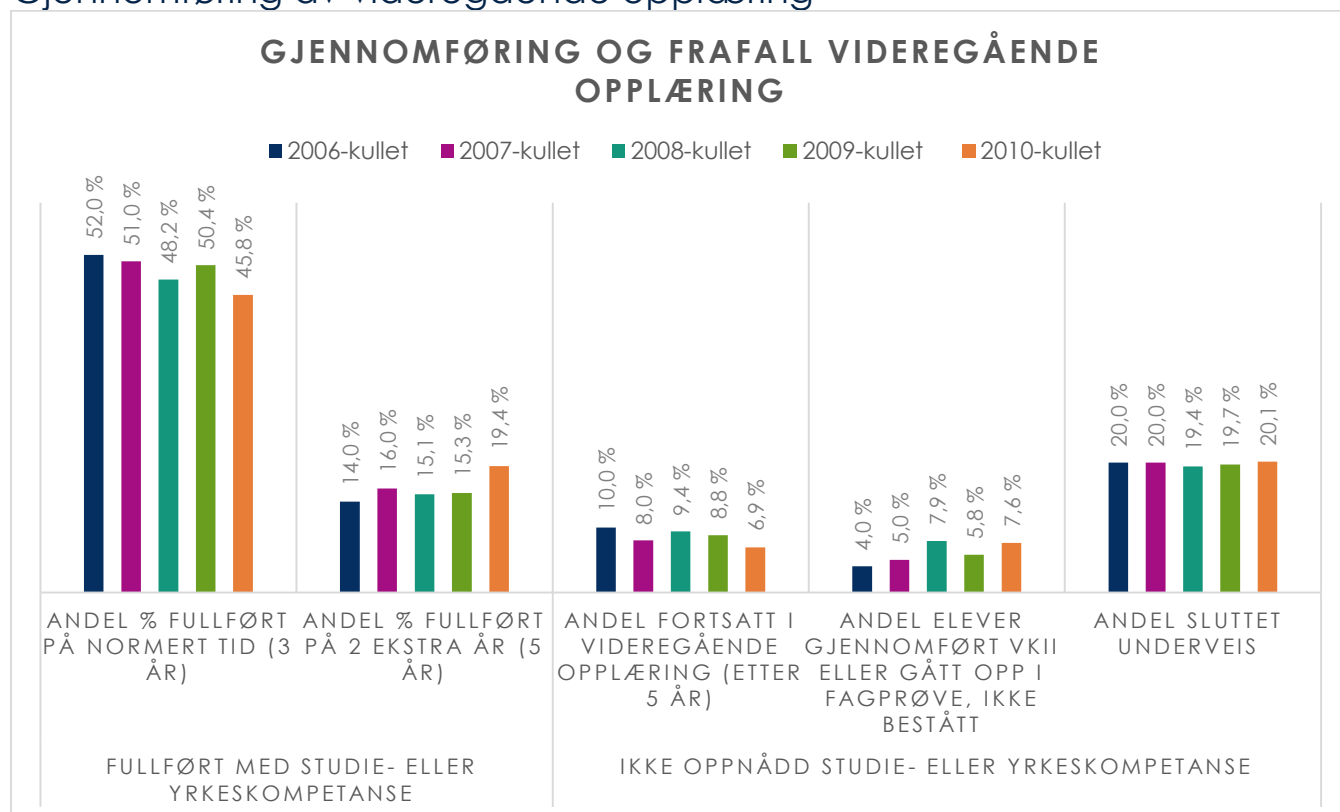
Spesialundervisning – sammenlignet med andre kommuner

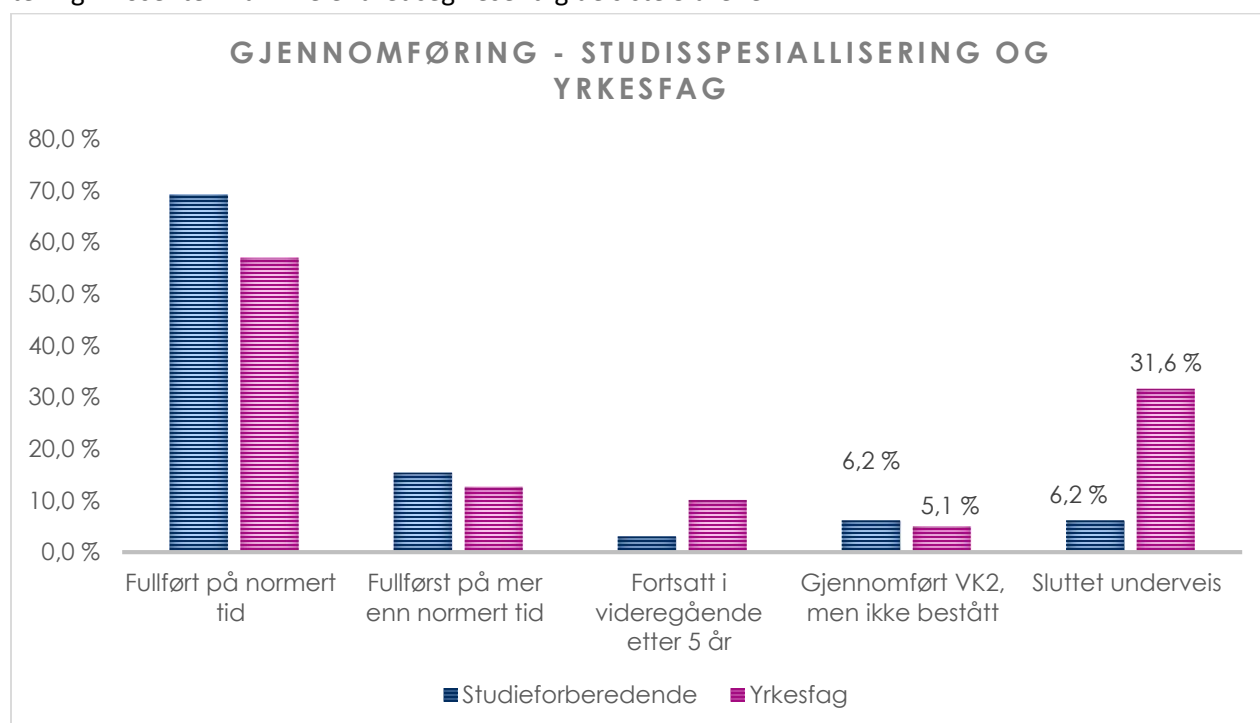
Figuren over viser at Orkdal ligger litt over landsgjennomsnittet når det gjelder andel elever med vedtak om spesialundervisning. Malvik ligger over Orkdal mens de andre kommunene har lavere andel elever med spesialundervisning.

Orkdal og Skaun bruker lavere andel av undervisningstimetallet til spesialundervisning med henholdsvis 13,2 % og 13,1 %. Her topper Malvik lista med hele 21,8 % av det totale timetallet til spesialundervisning.

Gjennomføring av videregående opplæring

Figuren viser andel elever fra Orkdal som fullfører videregående opplæring på normert tid og andel elever som faller fra. Andel elever som ikke gjennomfører videregående opplæring er 27,7 % etter siste telling. Prosenten har ikke endret seg vesentlig de siste 5 årene.

Det er de to grafene til høyre som samlet viser frafallsprosenten. Tallene viser at frafallsprosenten er høyest i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene med 36,7 % av elevene. Frafallsprosenten på studiespesialisering er på 12,4 %.

Pleie og omsorgstjenester

Grunnlagsinformasjon

	2012	2013	2014	2015
Totalt ant. mottakere av pleie- og omsorgstjenester	478	469	480	472
Hjemmetjenester				
Antall mottakere av hjemmetjenester 0-66 år	138	133	144	138
Antall mottakere av hjemmetjenester 67-79 år	61	55	62	69
Antall mottakere av hjemmetjenester 80 år og over	157	159	152	144
Antall mottakere av hjemmetjenester i alt	356	347	358	351
Antall mottakere av støttekontakt	79	92	96	100
Antall pårørende som mottar omsorgslønn	35	34	31	28
Antall hjemmeboende med høy timeinnsats	19	21	22	21
Antall mottakere av brukerstyrt personlig assistanse (BPA)	12	12	12	14
Antall mottakere av matombringing	141	149	159	129
Antall mottakere av trygghetsalarm	200	206	202	201
Antall beboere i bolig med heldøgns bemanning	35	39	27	36
Institusjon				
Antall kommunale sykehjemsplasser	117	117	117	117
Antall sykehjemsbeboere	117	117	114	119
Antall mottakere av avlastning	16	13	16	17
Antall beboere i institusjon under 67 år	10	13	10	9
Antall beboere i institusjon 67-79 år	25	15	18	15
Antall beboere i institusjon 80 år og over	88	97	96	98
Antall beboere i institusjon i alt	123	125	124	122
Antall beboere på tidsbegrenset opphold	22	19	21	14
Antall beboere på langtidsopphold	101	106	103	108
Antall plasser i skjermet enhet for demente	16	16	16	16
Ant. plasser avsatt til habilitering og rehabilitering	8	8	8	8
Antall plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	22	23	23	23
Andel brukertilpasset enerom med eget bad/WC	54	60	60	60
Antall årsverk av leger i institusjon	2,11	2,11	2,11	2,11
Antall årsverk av fysioterapeuter i institusjon	0,92	0,92	0,92	0,92

Beskrivelse av tjenesten

KOSTRA deler pleie og omsorg inn i fire funksjoner

- Tjeneste 234: Aktiviteter og støttetjenester
- Tjeneste 254: Kjernetjenester til hjemmeboende
- Tjeneste 253: Bistand, pleie, omsorg i institusjoner for eldre og funksjonshemmede
- Tjeneste 261: Institusjonslokaler

Pleie og omsorg er en stor del av den kommunale tjenesteproduksjonen. Regnskapet for 2015 viser en samlet netto kostnad på 179 846 000 kr på området, som utgjør ca. 34 % av kommunens nettobudsjett.

Tjenesteproduksjonen og budsjett er fordelt på mange enheter:

Kr i hele tusen	234 Aktivisering	254 Hjemmeboende	253 Institusjoner	261 Institusjons- lokaler	Totalt	Andel
Rådmannen	23	1 100	1 408	144	2 675	1,5 %
Hjemmetjenesten	2 198	77 245	2 512		81 956	45,6 %
Orkdal helsetun	1 648	0	71 315	1 494	74 457	41,4 %
Helse og familie	2 105	8 121	2 204		12 430	6,9 %
Kvalifisering og arbeid	2 388		13		2 400	1,3 %
Kultur og fritid	373				373	0,2 %
Tekniske tjenester	234	440		4 881	5555	3,1 %
Totalt	8 969	86 907	77 452	6 518	179 846	100,00 %

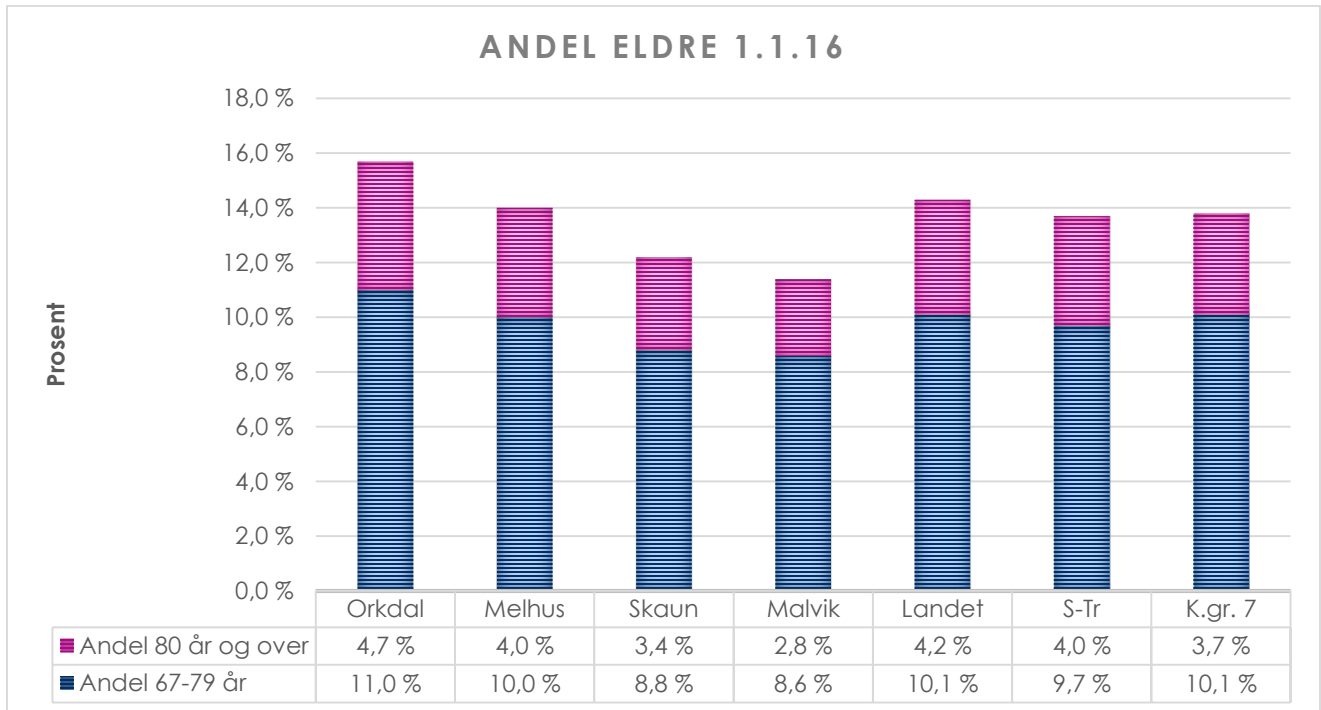
Orkdal helsetun og Hjemmetjenesten med boligene er store enheter mens det øvrige er spredt på flere små andeler på flere enheter.

Innholdet i de ulike tjenestene innenfor pleie og omsorg er:

<p>Tjeneste 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og funksjonshemmede</p> <p>Eldresentre og dagsenter for hjemmeboende, aktivitetssentre for utviklingshemmede, aktivisering av funksjonshemmede barn, transporttjenester, støttekontakt, matombringing, kjøp/drift/vedlikehold av trygghetsalarm, vaktmester, ferietilbud og andre velferdstiltak for eldre og funksjonshemmede, frivilligsentraler</p>
<p>Tjeneste 254 Bistand, pleie og omsorg til hjemmeboende</p> <p>Kommunale pleie- og omsorgstjenester ytt til personer som bor i eget hjem (inkludert tjenester til beboere i boliger for eldre og funksjonshemmede med eller uten fast bemanning) som registreres i IPLOS med vedtak knyttet til antall timer per uke. Tjenestene er praktisk bistand, brukerstyrt personlig assistent, avlastning utenfor institusjon, omsorgslønn og pleie og omsorg utenfor institusjon (inkludert bistand som ledd i kommunens psykiske helsearbeid).</p>
<p>Tjeneste 253 og 261. Bistand, pleie, omsorg i institusjoner for eldre og funksjonshemmede samt institusjonslokaler</p> <p>Direkte brukerrettede oppgaver i forbindelse med bistand, pleie og omsorg i institusjoner og boformer med heldøgns pleie og omsorg for eldre og funksjonshemmede, jfr. Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 nr. 5 og 6 c. I tillegg inkluderer dette også dag- og nattopphold samt tidsbegrenset opphold på slike institusjoner, f.eks. re-/habilitering og avlastning, samt servicefunksjoner som kjøkken, kantine/kiosk, vaskeri og aktivitør. Funksjonen omfatter videre medisinske forbruksvarer, tekniske hjelpemidler, inventar/utstyr, administrasjon/ledelse, inntekter av oppholdsbetaling, utgifter til hjelp og betjening av avlastningsboliger og døgnmulker for utskrivingsklare sykehuspasienter.</p>

Prioritering

Som vi ser av grafen under så har Orkdal eldst befolkning av alle sammenligningsgruppene:

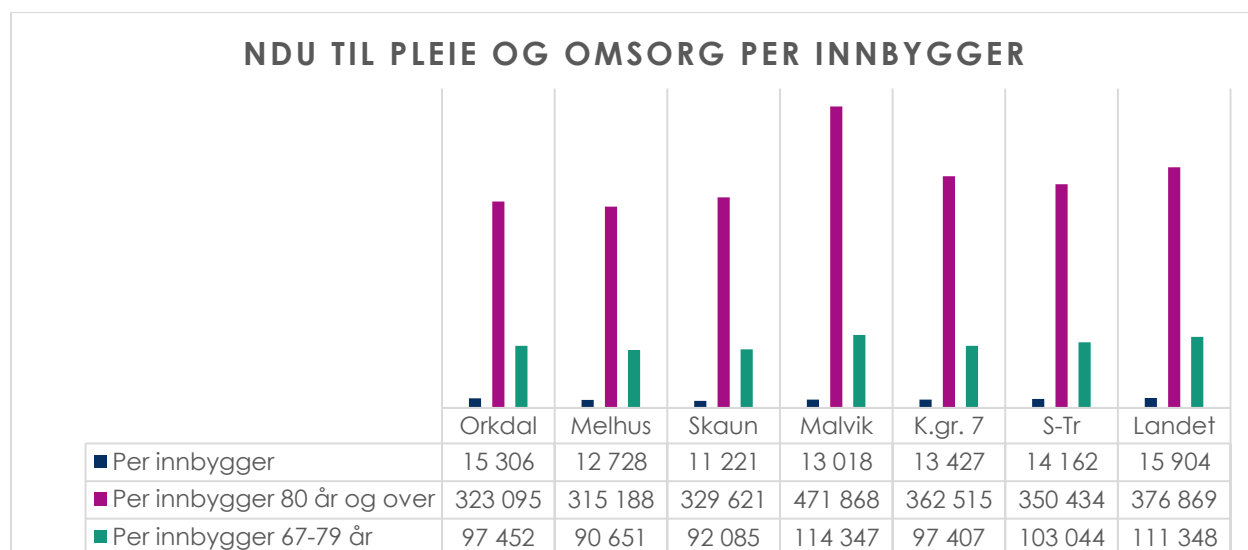
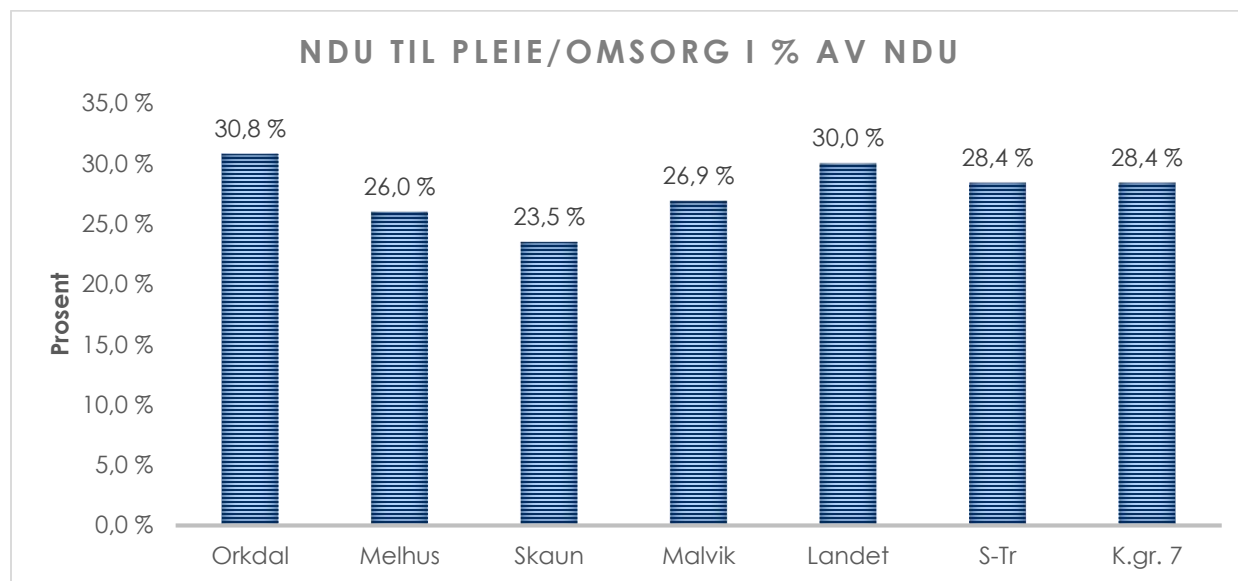
I Orkdal har andelen 67-79 år økt de siste årene, mens andelen over 80 år har vært forholdsvis stabil.

	2011	2012	2013	2014	2015
Andel 67-79 år	9,2	9,6	9,9	10,4	11,0
Andel 80 år og over	4,6	4,7	4,9	4,8	4,7
Sum	13,8	14,3	14,8	15,2	15,7

Det er vanlig å anta at eldre har behov for mere pleie og omsorgstjenester enn yngre.

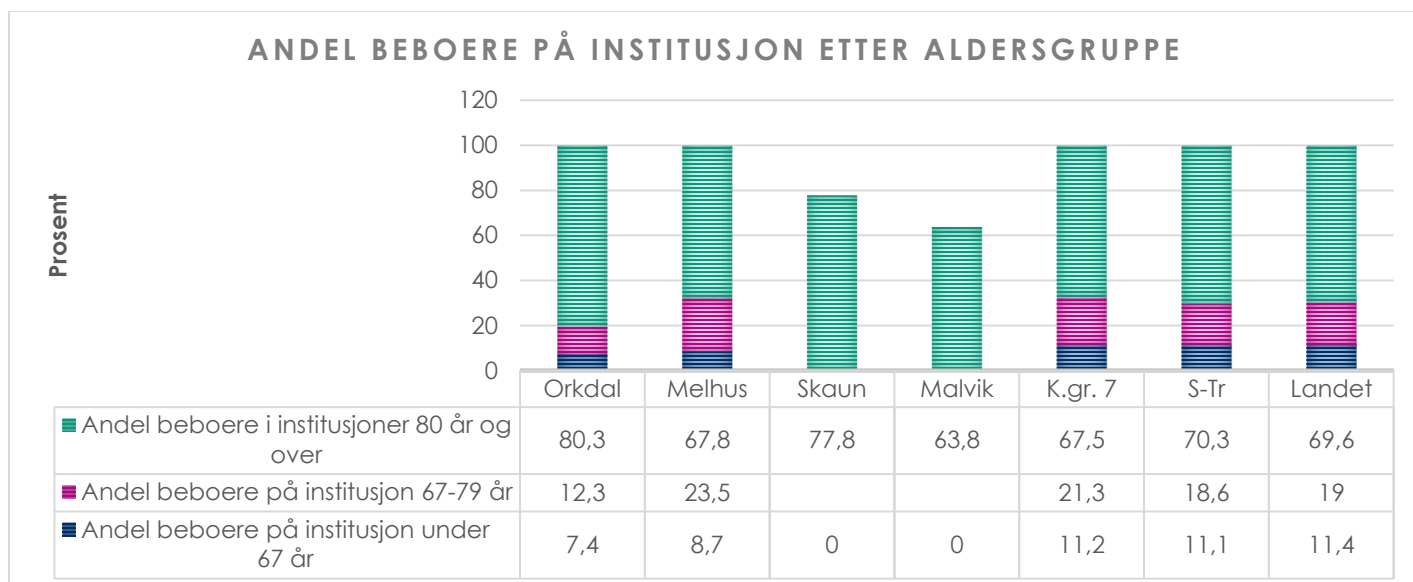
Under har vi to figurer:

- en som viser andel av netto driftsutgifter brukt på pleie og omsorg
- en som viser netto driftsutgifter til pleie og omsorg per innbygger:

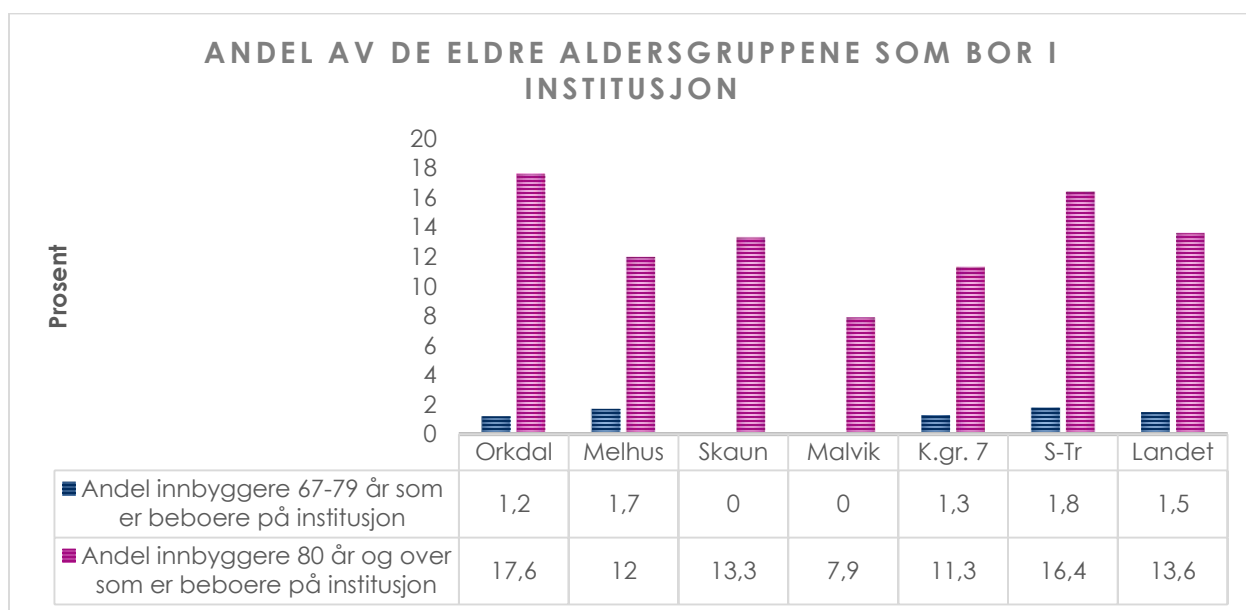
Vi ser at den store andelen av eldre i Orkdal både kommer fram ved at en stor andel av netto driftsutgifter brukes på pleie og omsorg, og at Orkdal ligger høyt på netto driftsutgifter per innbygger til pleie og omsorg. Målt i forhold til antall eldre kommer likevel ikke Orkdal så høyt.

Den store andelen av netto driftsutgifter til pleie og omsorg kommer altså av alderssammensetningen i kommunen, og ikke av at det brukes ekstra mye per person i målgruppen

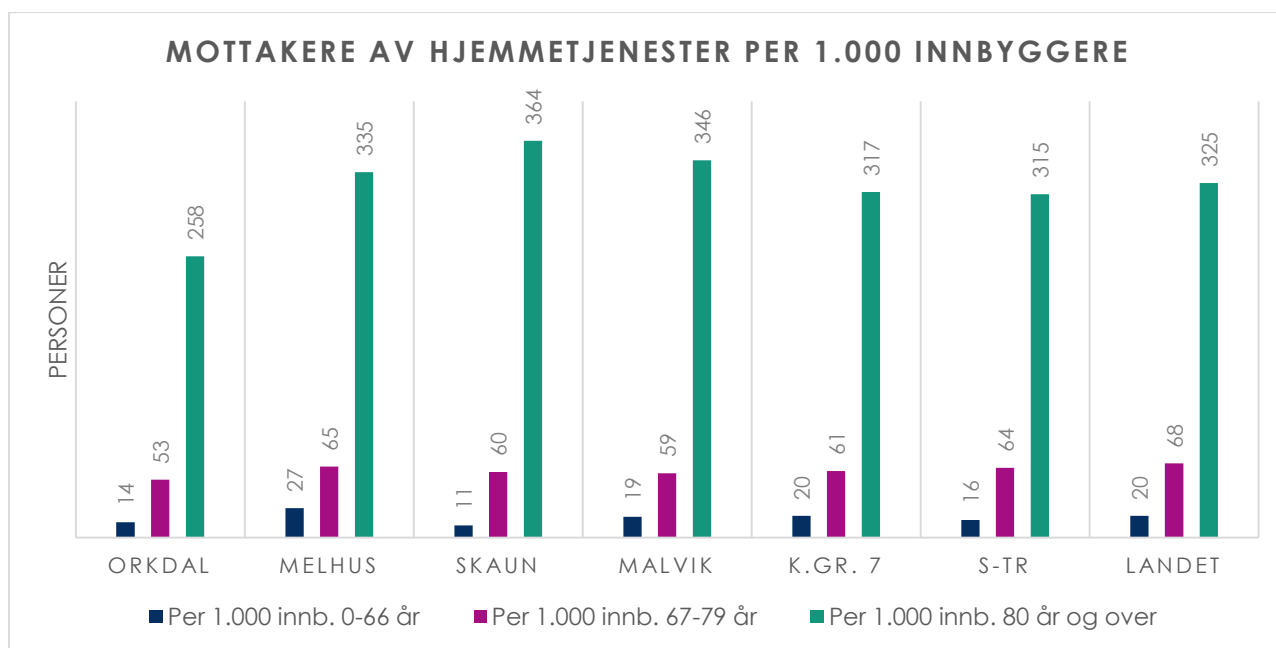

Det er personer i alle aldre på institusjon, men som du ser under så er de aller fleste fra de eldre aldersgruppene. Skaun og Malvik har ikke registrerte tall for gruppene under 80 år.

Orkdal skiller seg ut ved å ha klart høyest andel av beboerne over 80 år.

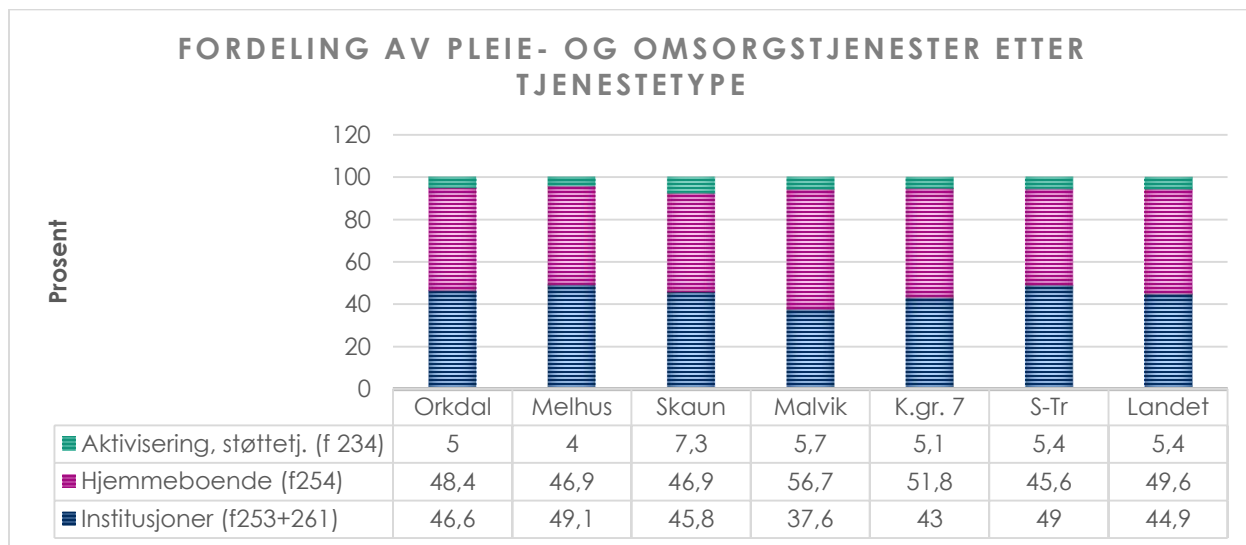

Andelen av de eldre som er i institusjon varierer fra kommune til kommune, i hovedsak ut fra ulikheter i hvordan tjenestetilbudet er oppbygd. Orkdal har den høyeste andelen av innbyggerne over 80 år i institusjon, men den laveste andelen av aldersgruppa 67-79 år.

Mens Orkdal kommer høyt i andel beboere i institusjon, så kommer vi lavt i andel med hjemmetjenester.

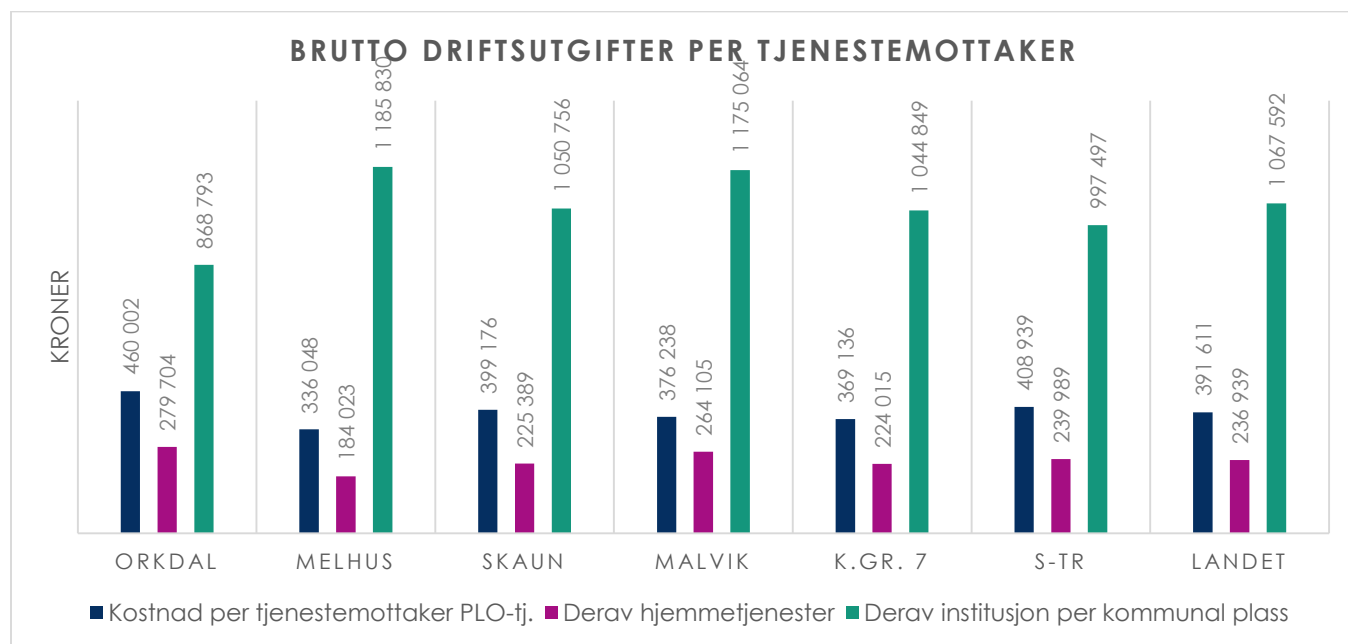
Foreling av pleie- og omsorgstjenester etter tjenestetype er slik:

Ut fra netto driftsutgifter per tjenestetype skiller ikke Orkdal seg lenger ut, fordelingen er relativt lik sammenligningsgruppene.

Produktivitet/enhetskostnader

Gjennomsnittskostnad per tjenestemottaker skjuler store individuelle variasjoner, det kan for eksempel være et spekter fra 1 time per uke til full heldøgns dekning. Sammenligning av gjennomsnittskostnader bør derfor brukes med varsomhet innenfor hjemmebaserte tjenester, og bør kombineres med konkrete undersøkelser dersom de skal brukes.

Figuren viser at Orkdal har effektive institusjonstjenester, og at vi bruker mere per hjemmehjelpsmottaker enn sammenligningsgruppene. Det er mange flere hjemmehjelpsmottakere, så samlet kommer Orkdal høyt i kostnad per tjenestemottaker.

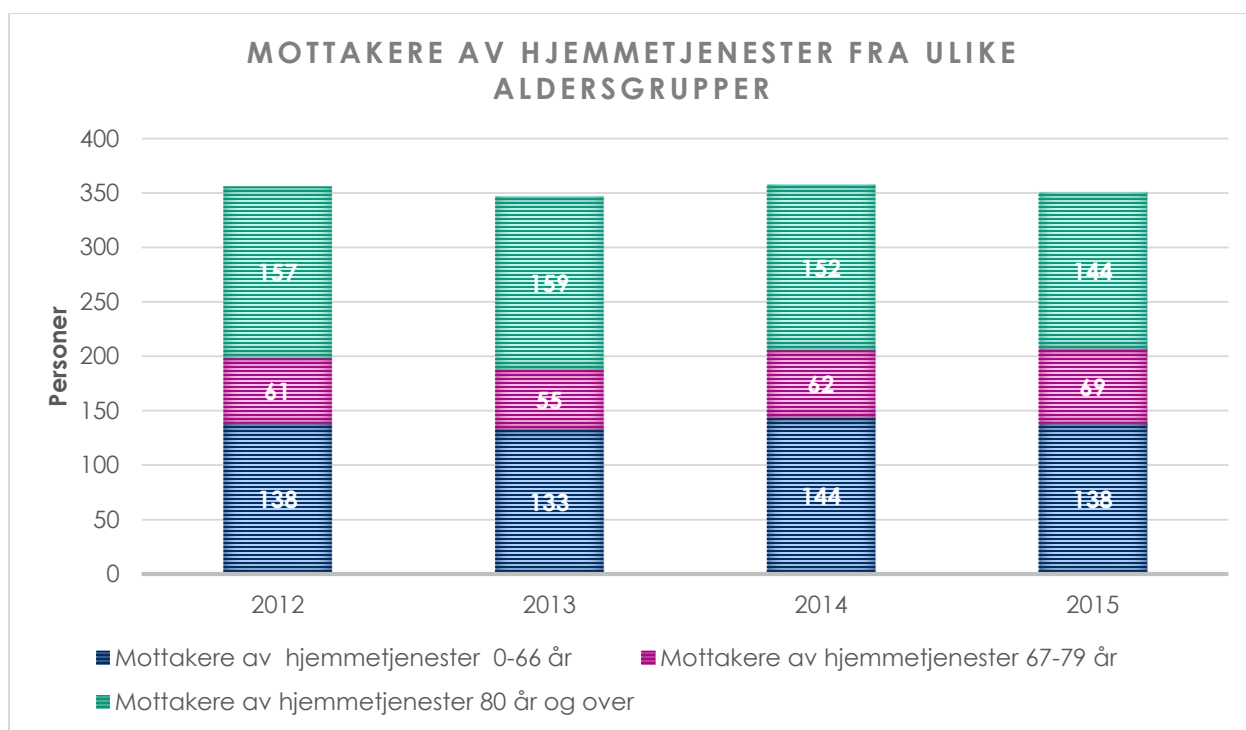
Ipløs-registreringer gjør at en kan se på forskjeller i registrerte bistandsbehov. Dette kan avspeile reelle forskjeller mellom kommunene, men også forskjellige kulturer for hva som er omfattende behov.

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr. 7	S-Tr	Landet
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år	24,6	11,4	..	16,1	17,7	22,9	20,0
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år	13,0	9,6	..	17,1	13,4	13,7	13,9
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over	11,1	8,7	..	13,7	12,7	11,7	12,5
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov	26,2	22,0	21,3	18,4	22,0	23,7	24,5
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, praktisk bistand	10,1	7,6	8,7	8,5	9,2	9,7	9,5
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, hjemmesykepleie	3,7	6,4	5,2	6,0	4,6	3,6	4,6
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken. Brukere utenfor institusjon	9,1	8,5	12,5	8,3	10,0	9,8	10,6
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	6,0	4,1	9,0	5,3	6,7	7,2	7,1

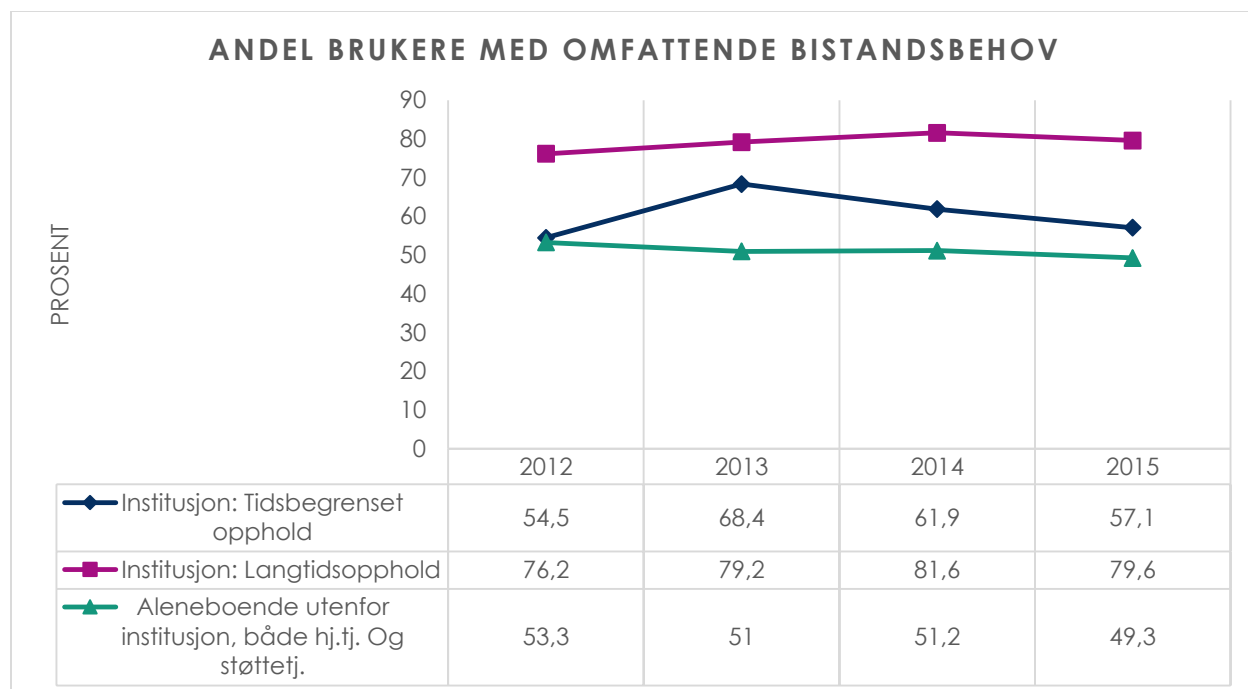
I tabellen under ser en utviklingen over tid i forhold til bistandsbehov og tildelte ressurser. Utviklingen er litt forskjellig fra gruppe til gruppe, uten at nivået er særlig endret.

	2012	2013	2014	2015
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år	23,2	23,3	23,6	24,6
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år	13,1	12,7	14,5	13
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over	10,8	10,7	13,8	11,1
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov	26	26,7	27,2	26,2
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, praktisk bistand	9,2	9,4	10,1	10,1
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, hjemmesykepleie	3,5	4,1	3,5	3,7
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken. Brukere utenfor institusjon	8,3	8,7	8,5	9,1
Andel hjemmeboende med høy timeinnsats	5,3	6,1	6,1	6

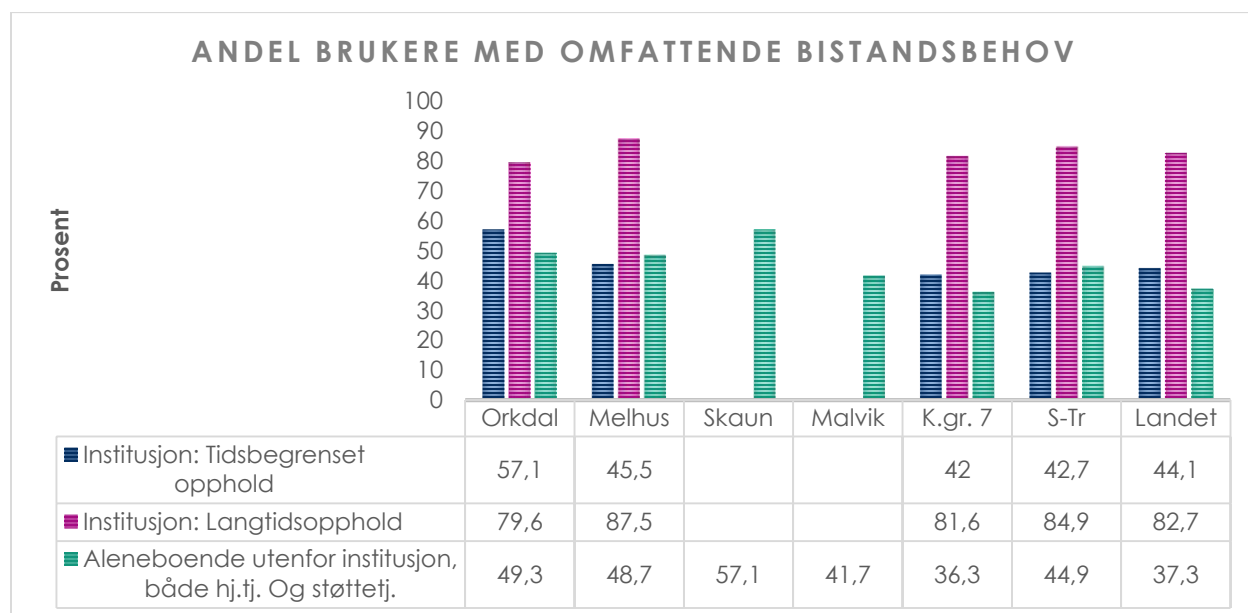
Tallet på mottakere av hjemmetjenester har vært relativt konstant.

Andel med omfattende bistandsbehov har utviklet seg som vist nedenfor.

Andelen er klart høyest for de med langtidsopphold i institusjon, men gikk kraftig opp for de med tidsbegrenset opphold fra 2012 til 2013, for så å gå nedover igjen.

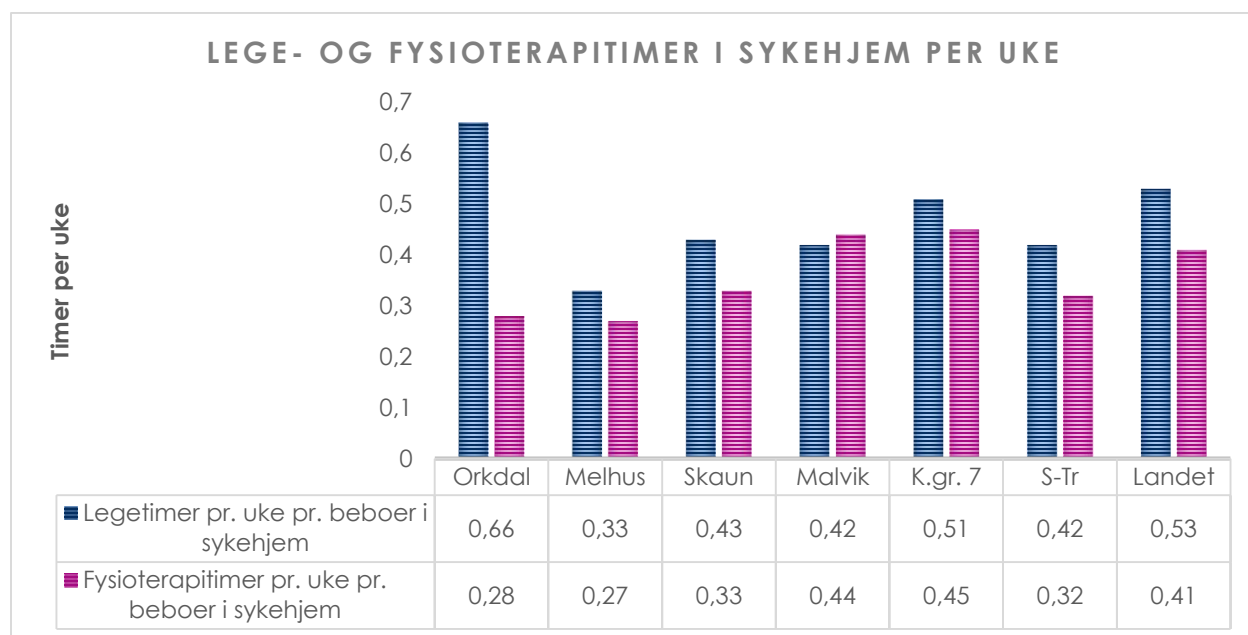

Orkdal skiller seg ut med klart størst andel med omfattende bistandsbehov blant de med tidsbegrenset opphold.

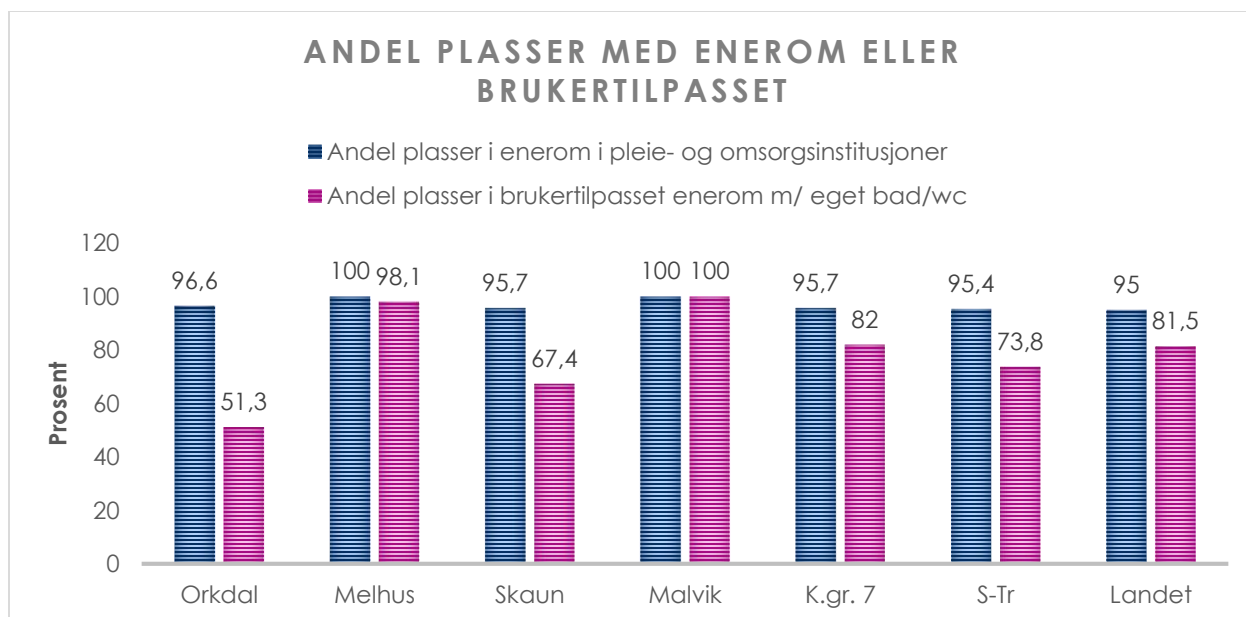
Kvalitet

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr. 7	S-Tr	Landet
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	19,7	-	23,9	20,9	17,4	17,8	18,2
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	13,7	52,4	47,8	18,6	28,8	22,6	25,6
Andel plasser avsatt til rehabilitering/habilitering	6,8	..	21,7	16,3	8,1	9,9	7,3
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	21	16,3	17	11,3	16,8	20,2	18,5

Orkdal ligger lavt i forhold til skjermede plasser for personer med demens og for rehabilitering.

Orkdal har god dekning på legetimer på sykehjemmet sammenlignet med både kommuner og snitt. Fysioterapi henger delvis sammen med rehabiliteringsavdelingen. I tabellen ovenfor, ser vi at Orkdal har færrest plasser avsatt til rehabilitering av kommunene.

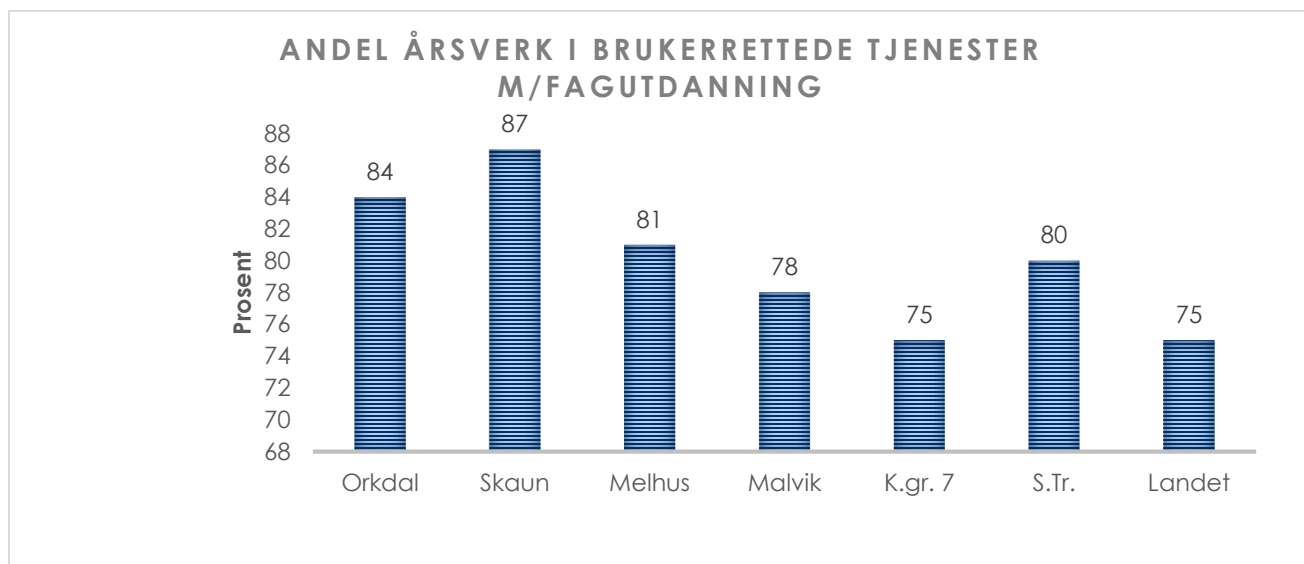

Orkdal har relativt liten andel plasser i brukertilpassede enerom m/eget bad/wc.

Personell

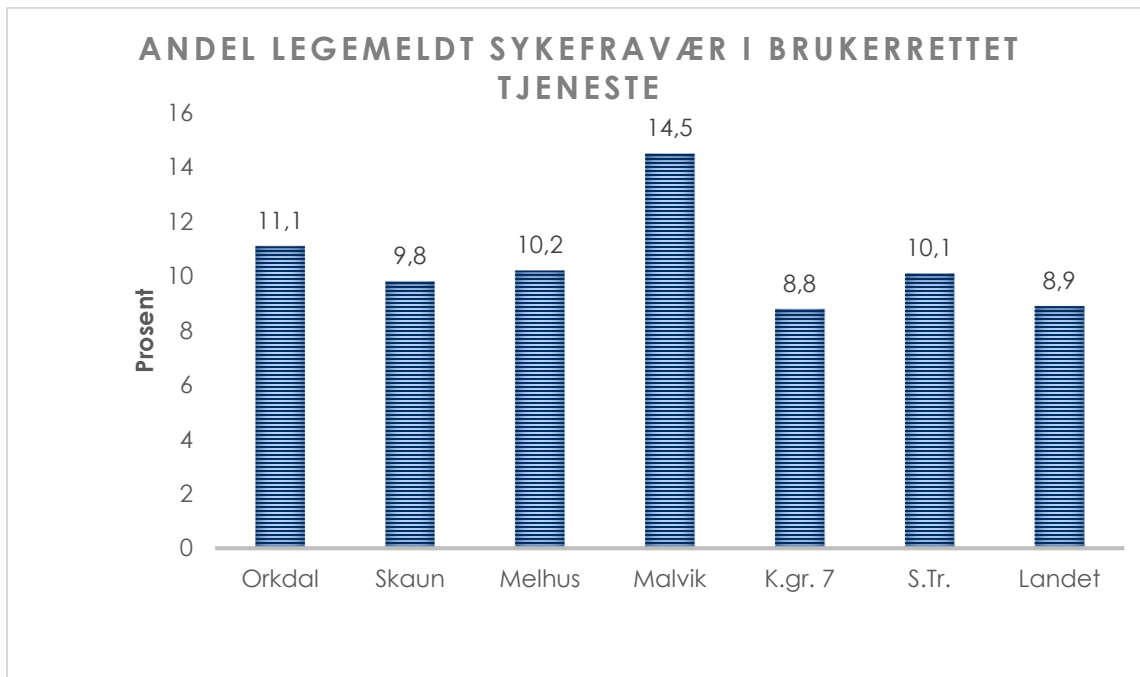
Årsverk med fagutdanning

I bildet for fagutdanning ligger Orkdal over landssnittet og sammenligningskommunene med unntak av Skaun. (Data for 2014, mangler data for 2015)

Sykefravær

For andel legemeldt sykefravær ligger Orkdal høyere enn landet og over sammenligningskommunene med unntak av Malvik. (Data for 2014, mangler data for 2015).

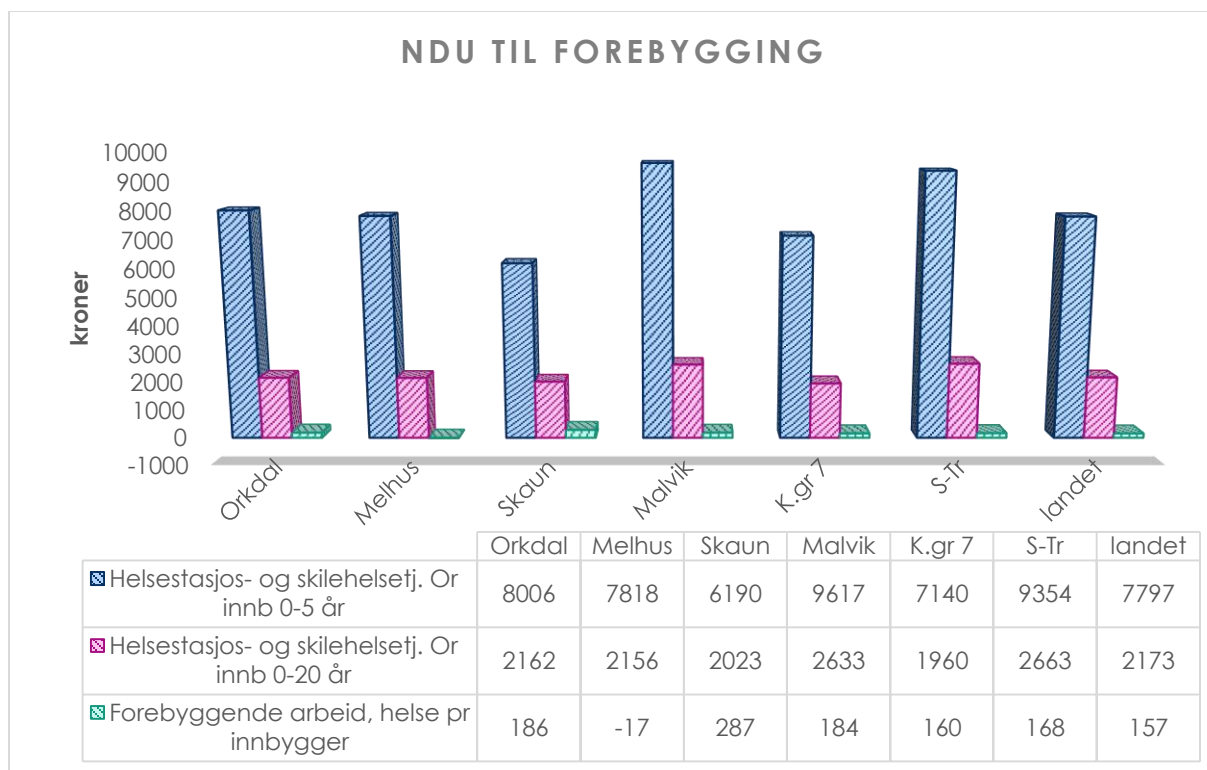
Kommunehelsetjeneste

Grunnlagsinformasjon

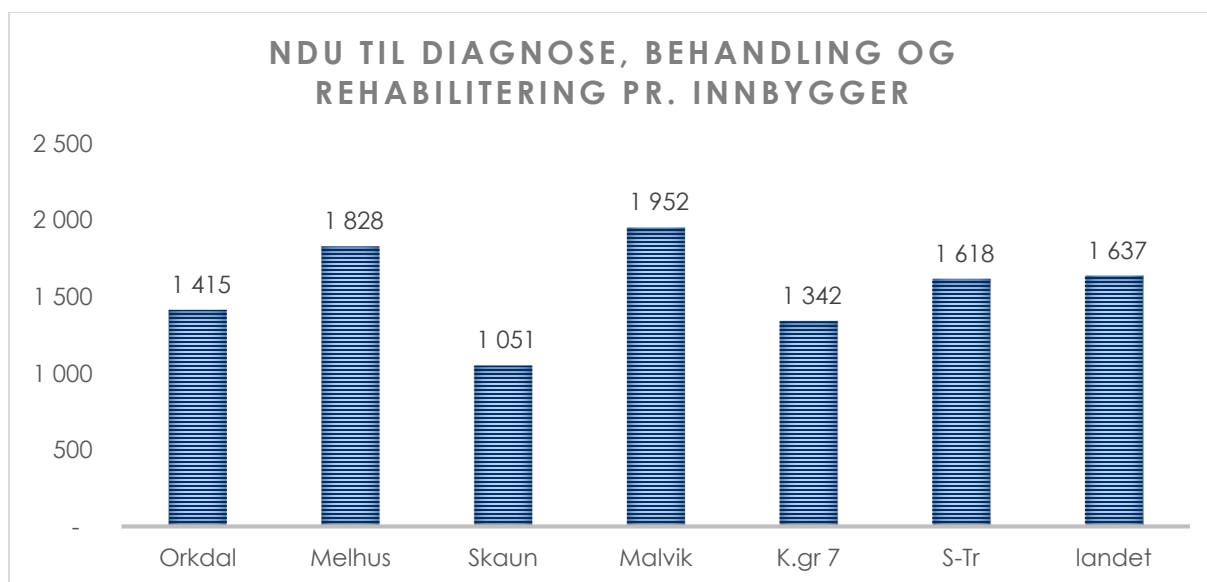
	2012	2013	2014	2015
Antall nyinnskrevne gravide som har møtt til svangerskapskontroll	94	90	95	69
Antall fødte i løpet av året	116	139	139	118
Antall førstegangs hjemmebesøk til nyfødt	111	138	132	116
Antall barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	146	148	127	150
Antall barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn	131	177	178	163
Antall fastlegeavtaler	10	10	10	10
Antall åpne fastlegelister	7	4	1	-
Antall kvinnelige leger	5	5	5	5
Antall pasienter på fastlegeliste	11700	11930	12043	11954
Beregnet kapasitet hos fastlege	12215	12065	11915	11865
Timer pr. uke til kommunalt arbeid av fastleger	91	91	91	91
Antall personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid (khelse + plo)	7	8	9	..
Antall avtalehjemler for private fysioterapeuter, fulltid	3	3	3	3
Antall avtalehjemler for private fysioterapeuter, deltid (fom 40-100 prosent)	5	5	5	5

Prioritering

Netto driftsutgifter	2012	2013	2014	2015
forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	5 714	5 959	7 017	8 006
forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år	1 679	1 744	2 016	2 162
forebyggende arbeid, helse pr. innbygger	146	136	98	186

Til forebyggende helsearbeid i helsestasjon og skolehelsetjenesten prioriterer Orkdal dette høyere enn Melhus og Skaun.

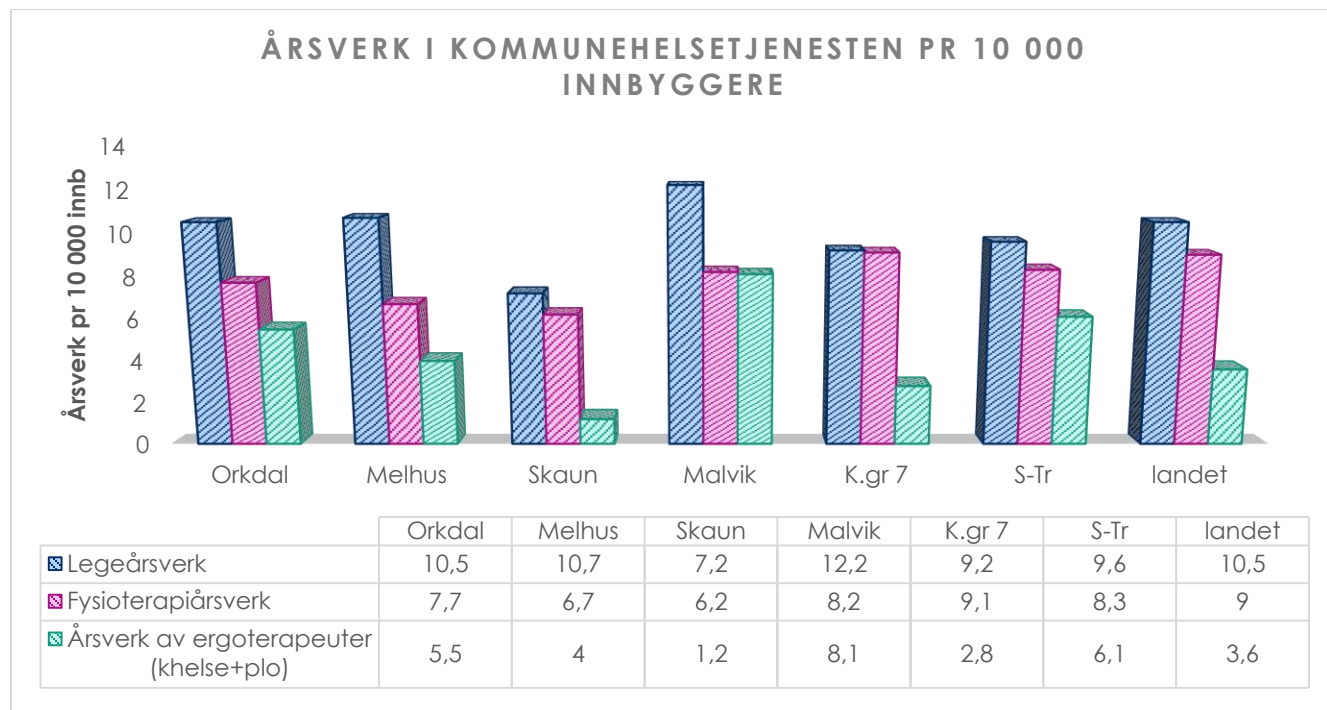

Til diagnose, behandling og rehabilitering bruker Orkdal relativt lite, bare Skaun og kommunegruppe 7 ligger under. Dette er i hovedsak kostnader til kommunelegene, legevakt og fysio-/ergoterapi.

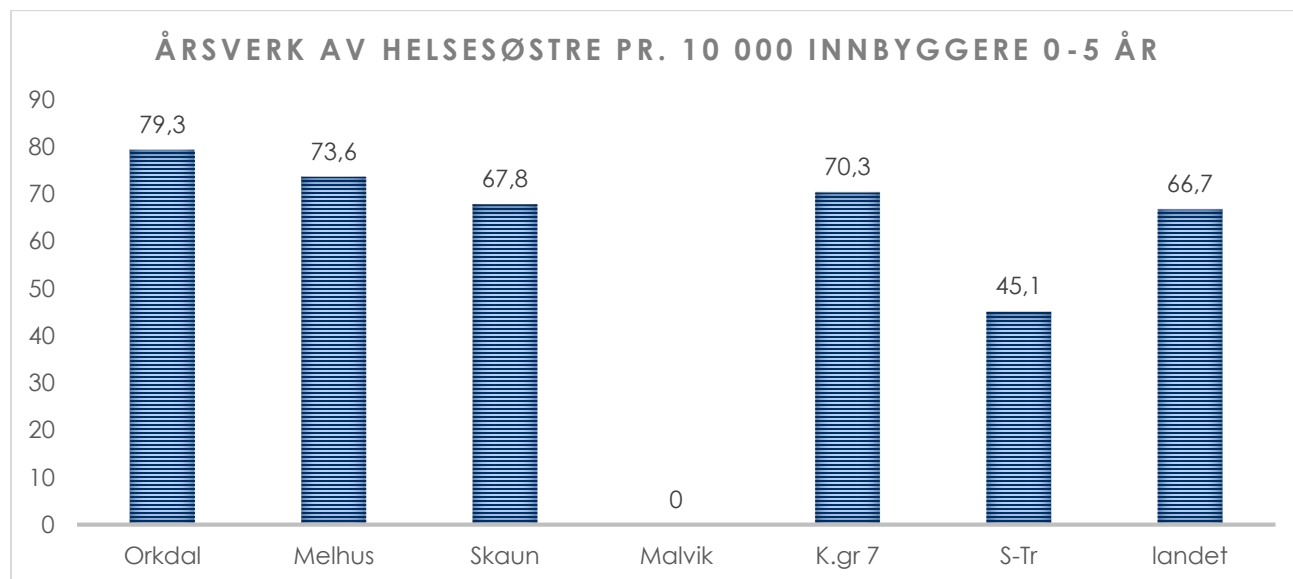
Dekningsgrad

Nøkkeltallene for årsverk i kommunehelsetjenesten er små tall målt per 10 000 innbyggere.

Nøkkeltallene er derfor følsomme for små endringer i grunnlagstall. Vakanse i en stilling vil gjøre store utslag. Gruppensnittene er derfor sikrere sammenligningsgrunnlag enn enkeltkommuner.

Orkdal har en legedekning på linje med landet, men ligger under både Melhus og Malvik. I forhold til snittene har vi også en lavere andel fysioterapiårsverk enn snittene, men med unntak av Malvik, ligger vi over kommunegruppene. Bruk av ergoterapeuter varierer mye mellom kommunene.

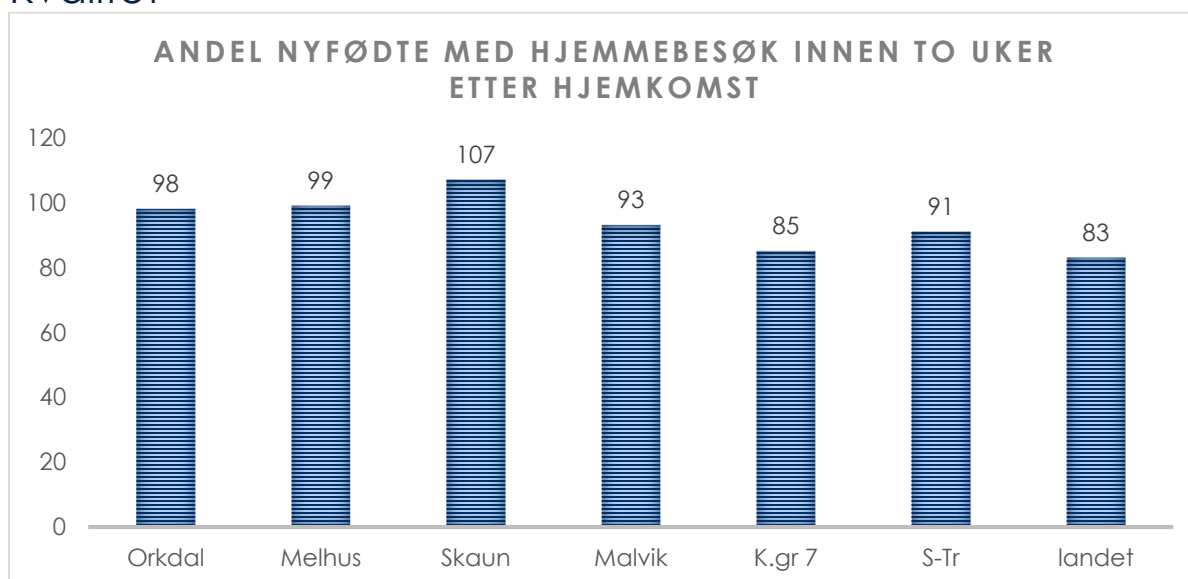
For helsesøstre ligger Orkdal høyt i årsverk sammenlignet med andre.

Fastlegene

	Orkdal	Melhus	Skaun	Malvik	K.gr 7	S-Tr	landet
Gjennomsnittlig listelengde (personer)	1195	1159	1249	1016	1169	1150	1128
Reservekapasitet fastlege(>100% viser ledig kapasitet)	99	113	105	105	105	104	105

Orkdal har relativt stor listelengde og lav reservekapasitet for fastlegene.

Kvalitet

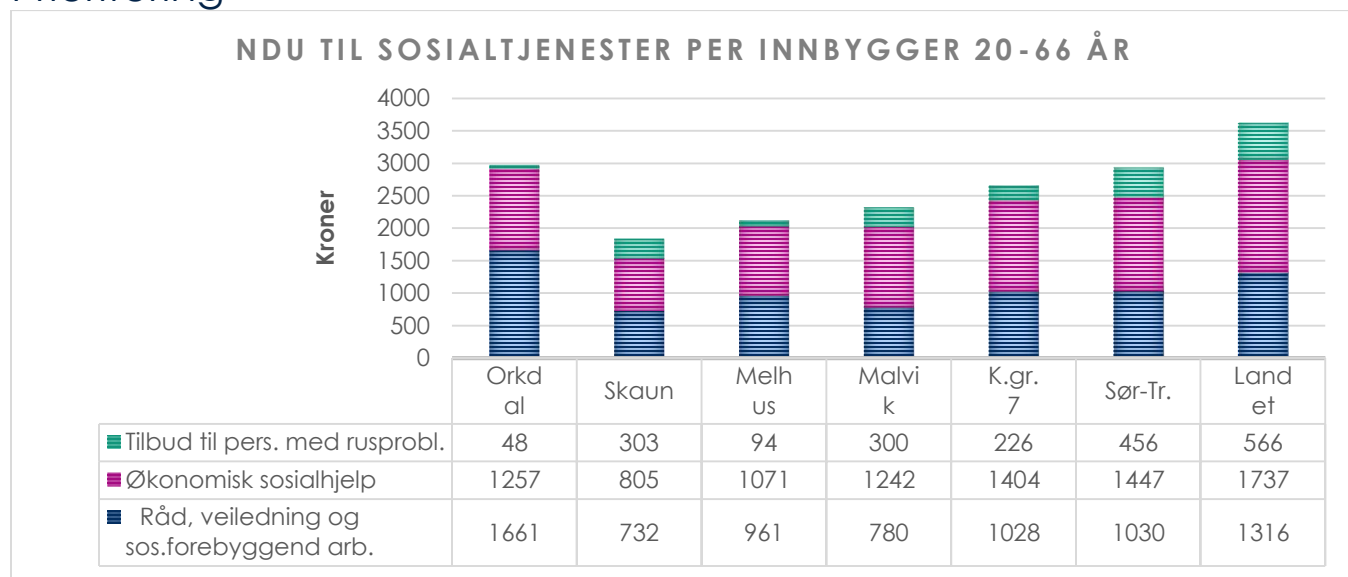
De siste årene har andelen for Orkdal variert mellom 96 og 105. I praksis betyr det full dekning.

Sosialtjeneste

Grunnlagsinformasjon

	2013	2014	2015
Sosialhjelpsmottakere	327	333	333
Sosialhjelpsmottakere i alderen 18-66 år	323	330	330
Sosialhjelpsmottakere i alderen 18-24 år	84	94	93
Sosialhjelpsmottakere med forsørgerplikt for barn under 18 år	88	85	87
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	4219	4516	5132
Gjennomsnittlig stønadslengde	6,1	6,0	5,6
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	4,5	4,7	4,8
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	6,6	6,6	6,0
Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	6,6	6,2	6,0
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	158	163	138
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	111	127	118
Sosialhjelpsmottakere med trygd/pensjon som hovedinntektskilde	133	120	110
Sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	39	52	50
Sosialhjelpsmottakere med andre inntekter som hovedinntektskilde	44	34	55
Sosialhjelpsmottakere med heltid som arbeidssituasjon	17	20	21
Sosialhjelpsmottakere med deltid som arbeidssituasjon	38	42	41
Sosialhjelpsmottakere med arbeidsledig som arbeidssituasjon	84	89	87
Sosialhjelpsmottakere med ikke arbeidssøker som arbeidssituasjon	99	99	79
Sosialhjelpsmottakere med annen arbeidssituasjon	50	49	50
Stønadssats per måned for enslige	5500	5600	5700
Stønadssats per måned for ektepar/samboere	9100	9300	9500
Stønadssats per måned for personer i bofellesskap	4550	4650	4750
Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 0 - 5 år	2100	2150	2200
Tilleggssats per måned for ett barn i alderen 6 - 10 år	2800	2850	2900
Tillegg per måned for ett barn i alderen 11 - 17 år	3500	3600	3700
Sosialhjelpsmottakere med kvalifiseringsprogram som arbeidssituasjon	14	13	20
Mottakere av introduksjonsstønad	52	45	50

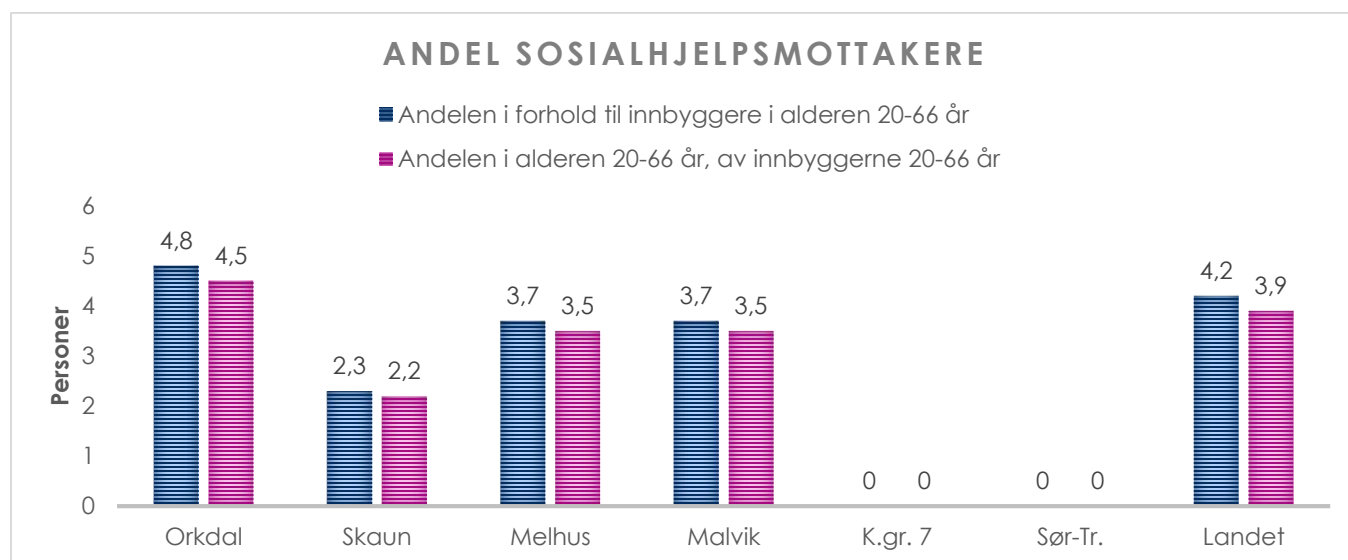
Prioritering

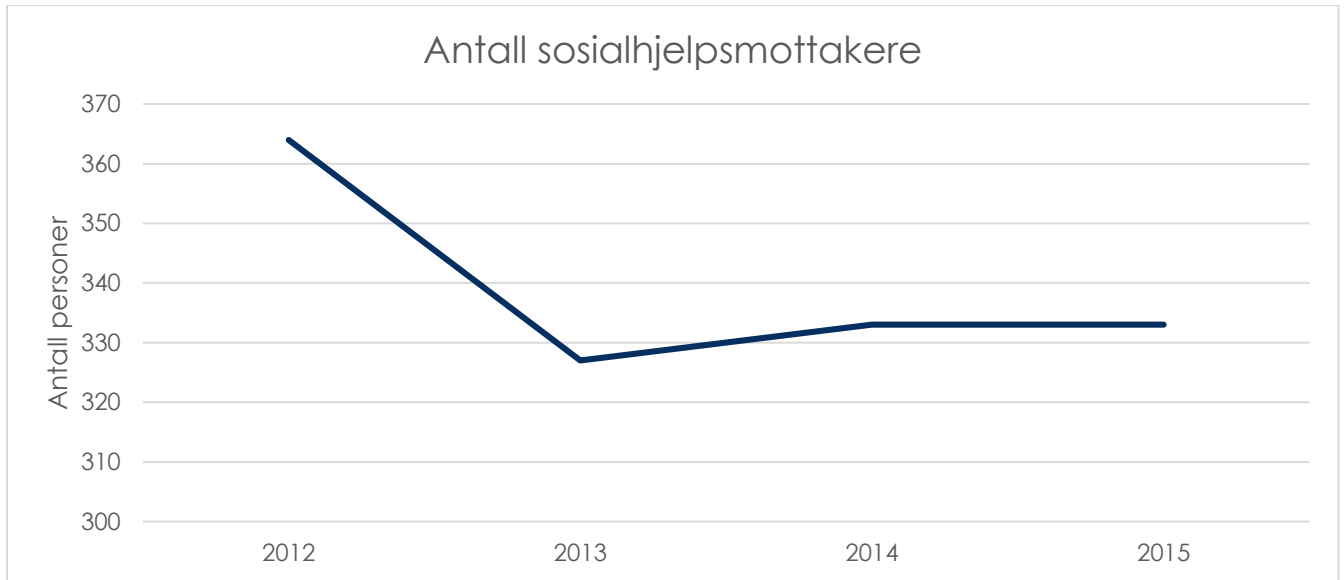
Orkdal har høye kostnader til sosialtjenester i forhold til sammenligningskommunene. Gjennomsnittet for landet, har høyere kostnader per innbygger 20-66 år enn Orkdal. Dette passer inn i bildet av at Orkdal er en kommune med relativt store sosiale problemer.

Netto driftsutgifter til sosialtjenester per innbygger 20-66 år	2012	2013	2014	2015
Råd, veiledning og sos.forebyggend arbeid	1167	1351	1662	1661
Økonomisk sosialhjelp	1115	1161	1265	1257
Tilbud til pers. med rusproblemer	0	0	3	48
Totalt	2 282	2 512	2 930	2 966

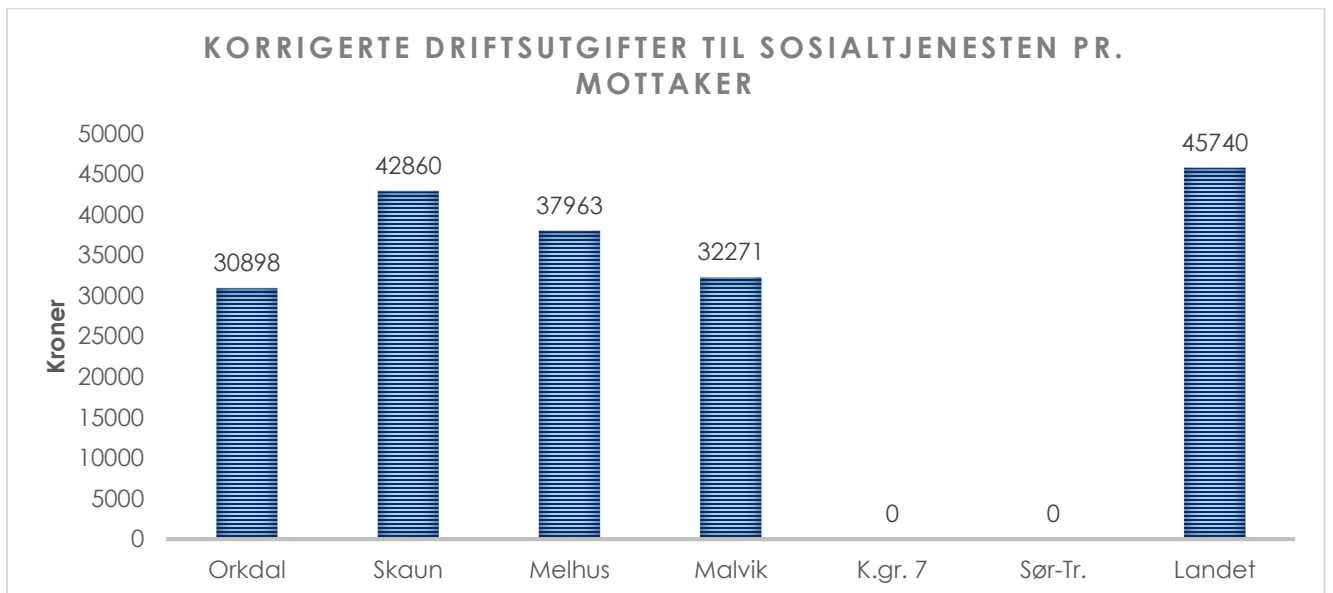
Dekningsgrad

Av sammenligningsgruppene har Orkdal den høyeste andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere 20-66 år. Dette forklarer de høye netto driftsutgiftene per innbygger. De aller fleste sosialhjelpsmottakerne er over 20 år.

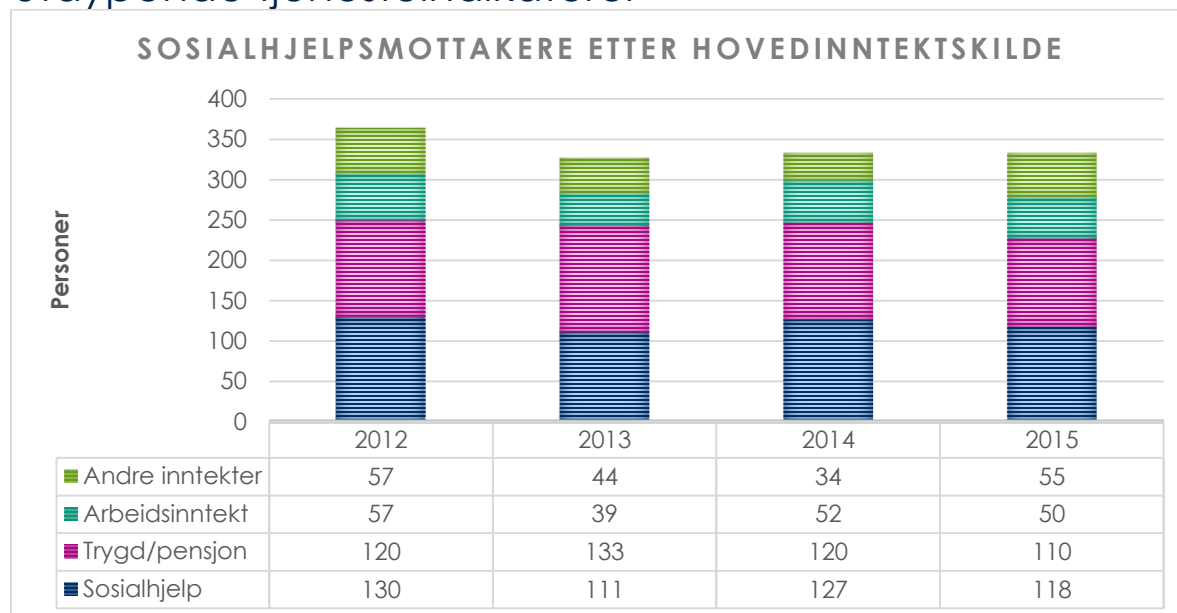

Antall sosialhjelpsmottakere er redusert mye fra 2012 til 2013 og litt opp til 2014/2015.

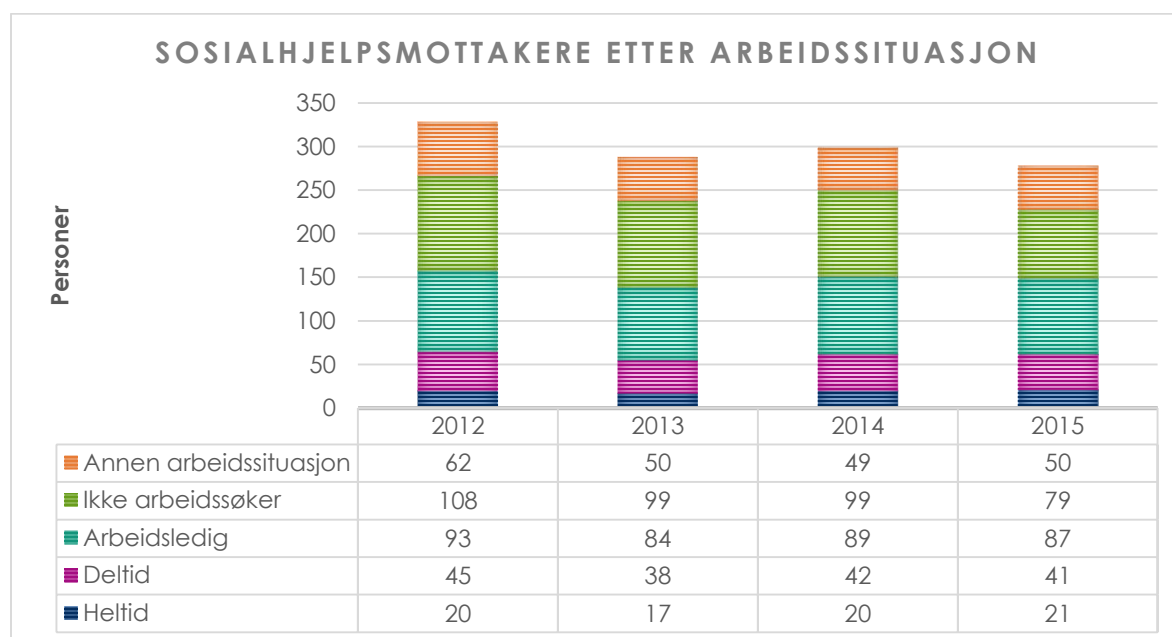

Orkdal har lavere kostnader per mottaker av sosialtjenester enn sammenligningskommunene og Melhus kommune.

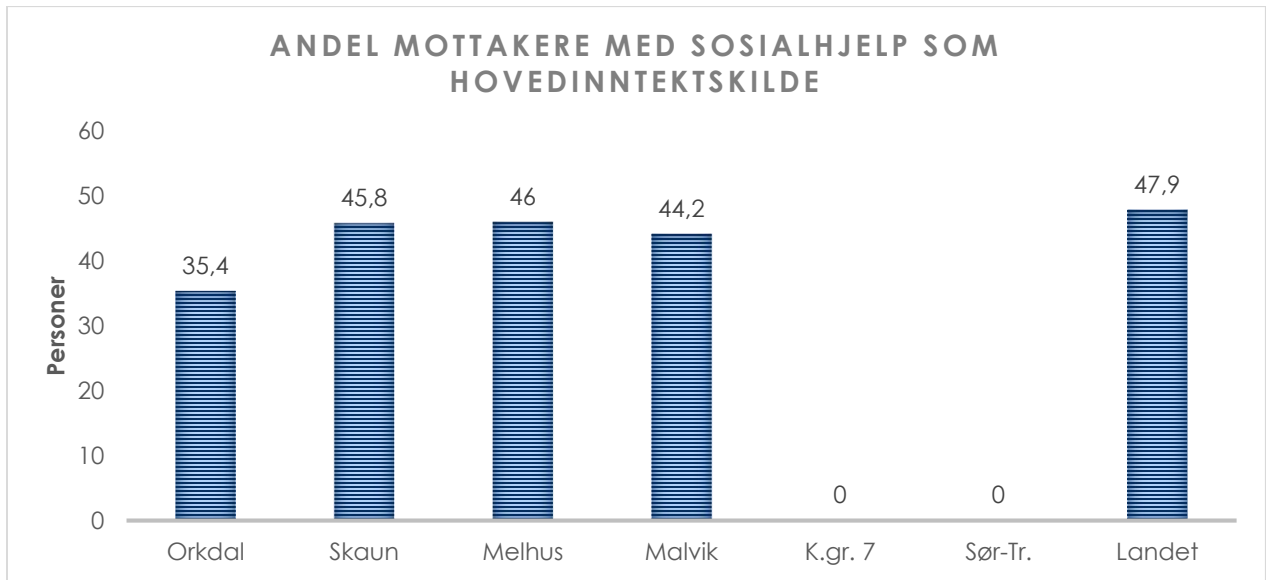
Utdypende tjenesteindikatorer

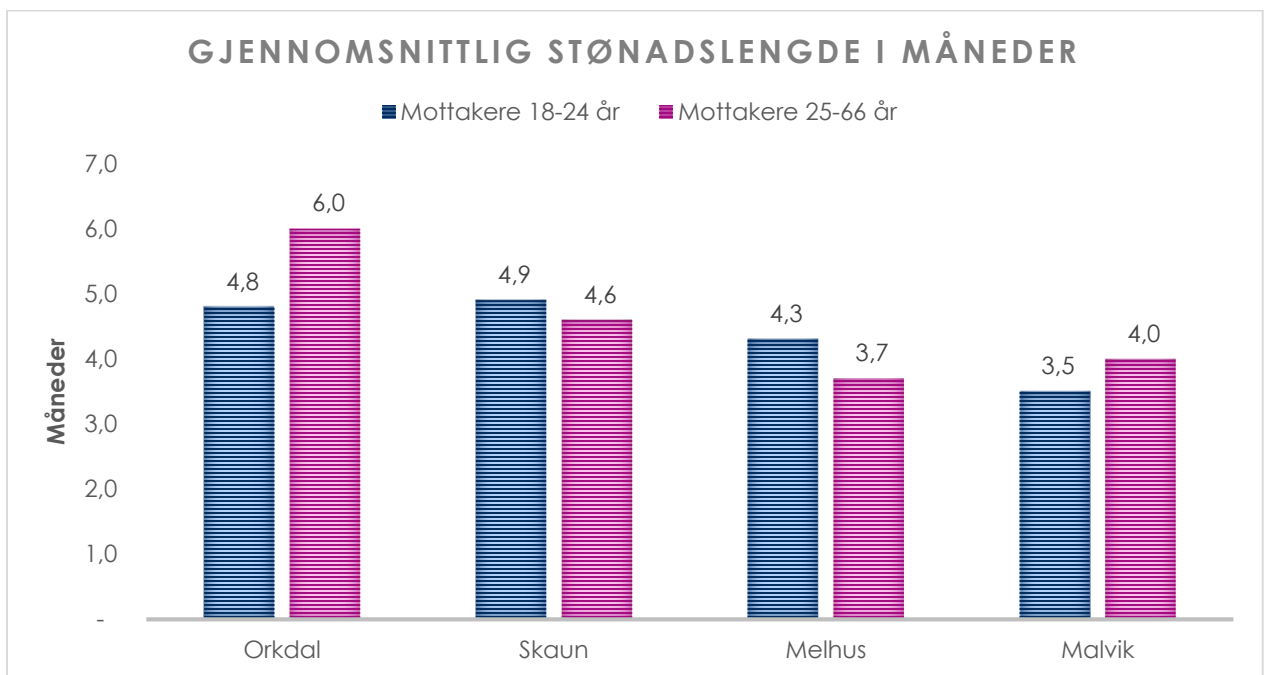
Antall sosialhjelpsmottakere er redusert noe fra 2012 og frem til 2015. Reduksjonen gjelder for alle gruppene.

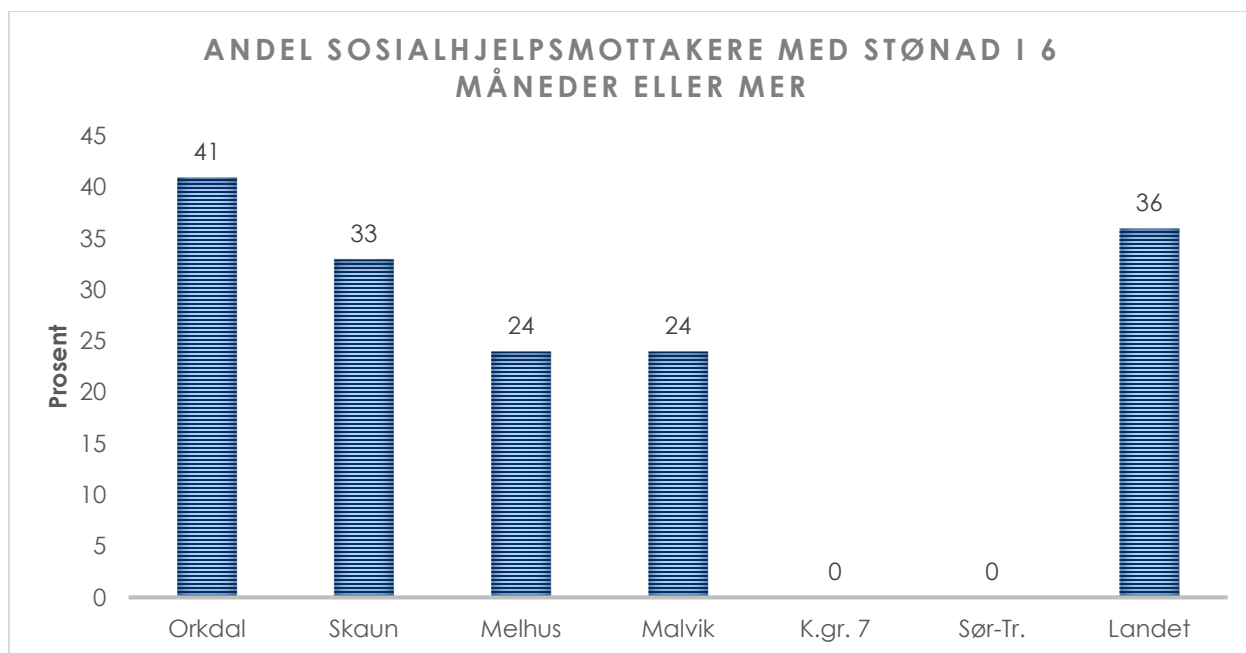
De største gruppene av sosialhjelpsmottakere er «ikke arbeidssøker» og «arbeidsledig».

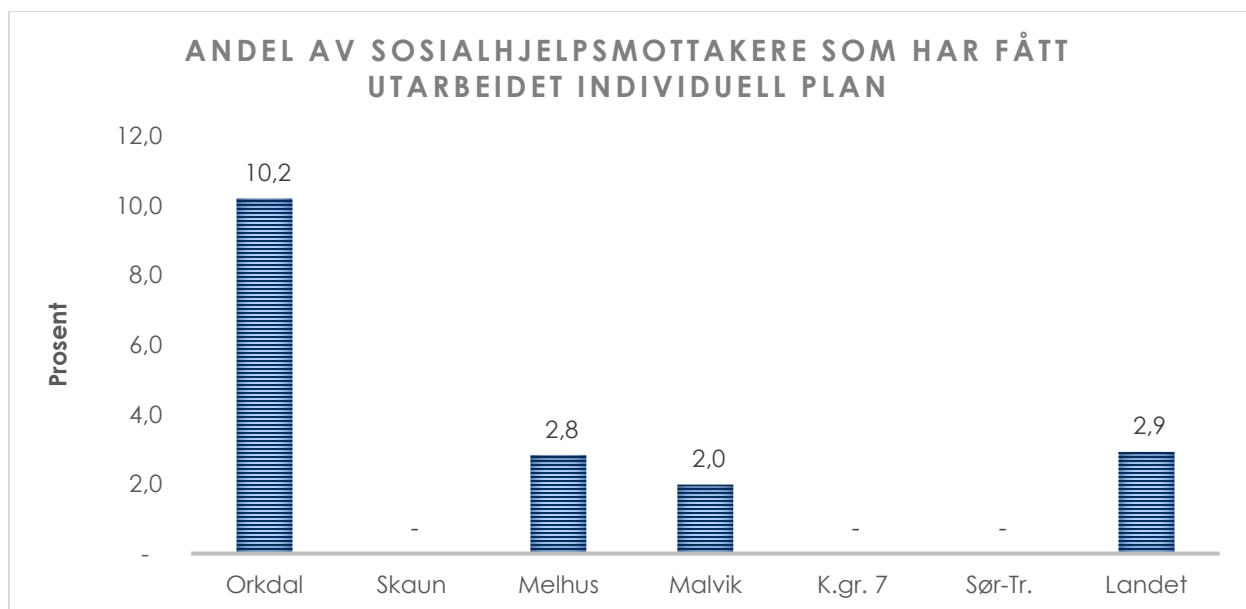
Andelen mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde ligger betydelig lavere enn landssnittet og under sammenligningskommunene.

Orkdal ligger over de andre i stønadslengde. Orkdal skiller seg spesielt ut for aldersgruppa 25-66 år.

Orkdal ligger betydelig over de andre i andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer.

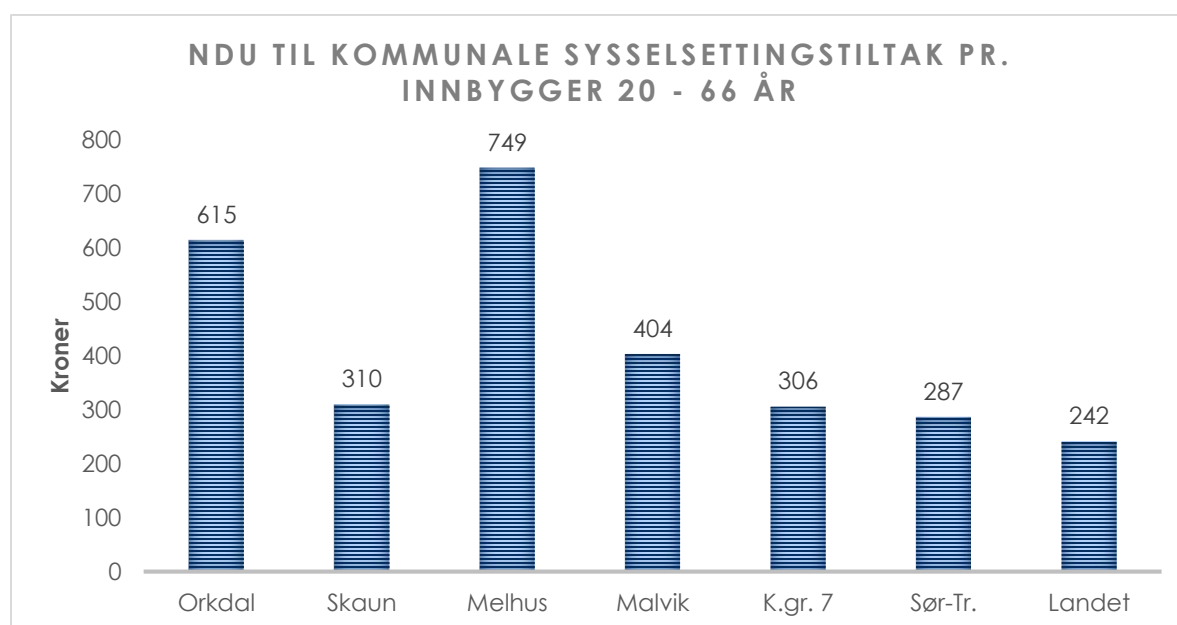
I følge forskrift om individuell plan i arbeids- og velferdsforvaltningen er formålet med individuell plan å bidra til at tjenestemottakeren får et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, herunder å sikre at det til enhver tid er en tjenesteyter som har hovedansvaret for oppfølgingen av tjenestemottakeren, kartlegge tjenestemottakerens mål, ressurser og behov for tjenester på ulike

område, vurdere og koordinere tiltak som kan bidra til å dekke tjenestemottakerens bistandsbehov og styrke samhandlingen mellom tjenesteyter og tjenestemottaker og eventuelt pårørende, og mellom tjenesteytere og etater innen et forvaltningsnivå eller på tvers av forvaltningsnivåene.

Tjenestemottakere med behov for langvarige og koordinerte tjenester og deltakere i kvalifiseringsprogram har rett til å få utarbeidet individuell plan (IP).

Diagrammet viser at Orkdal er bedre enn sammenligningsgruppene på dette. Men alle gruppene scorer lavt.

Syssettingstiltak

Innsatsen i syssettingstiltak er relativt stor i Orkdal, bare Melhus ligger over. I Orkdal er det Orkdalstorget som inngår her.

Barnefattigdom

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har laget et digitalt nettsted, www.barnefattigdom.no for at en lettere kan identifisere omfanget av barnefattigdom, og kunne sette inn målrettede tiltak. Nettstedet er basert på registerdata fra SSB.

Her kan en kommune tallfeste hvor mange som har levekårsutfordringer relatert til fattigdom. Dette kan for eksempel være arbeidsledighet, svake boforhold, manglende deltakelse i barnehage og SFO.

For å måle omfanget av barnefattigdom brukes lav inntekt som mål. Det vil si husholdninger med en inntekt som er lavere enn 60 % av medianinntekten i Norge. Dette er et relativt fattigdomsmål som ofte brukes i land med høy levestandard hvor fattigdom ikke bare handler om mangel på basale behov som mat, klær og tak over hodet, men også innebærer det å mangle muligheter til å delta sosialt, på linje med resten av samfunnet.

Bufdirs barnefattigdomsindikatorer tar utgangspunkt i forståelsen av fattigdom slik den den engelske sosiologen Peter Townsend beskriver fattigdom beskriver det:

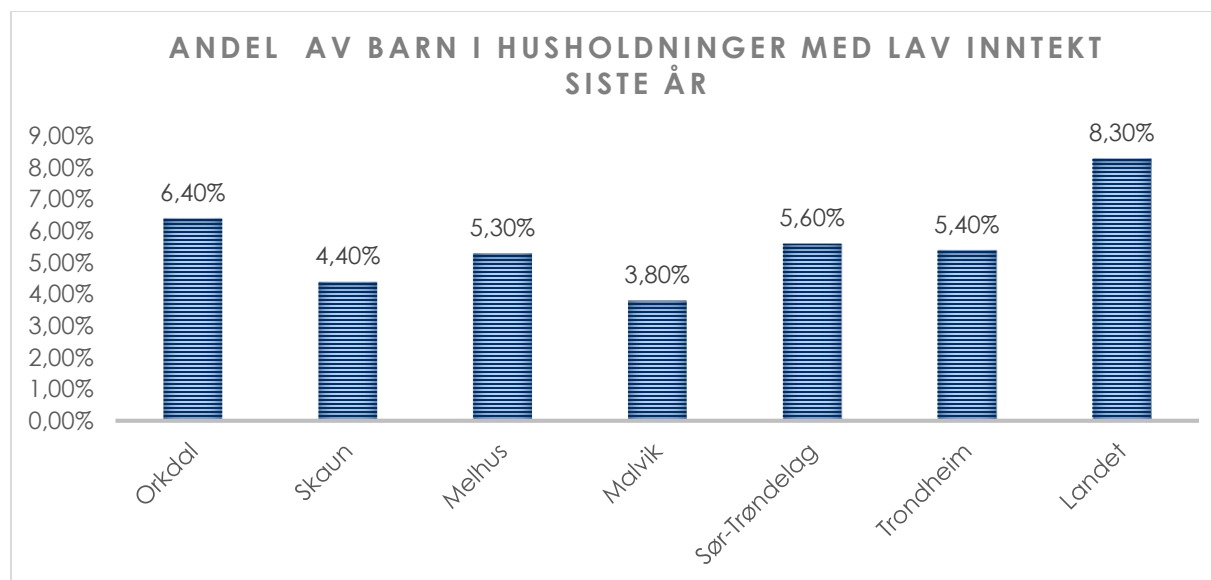
«En person er fattig dersom vedkommende mangler ressurser til å delta i samfunnets aktiviteter og å opprettholde den levestandarden som er vanlig i dette samfunnet»

Omfanget av barnefattigdom anslås gjennom å måle antall og andel av barnefamilier med lav inntekt. Det er ikke nødvendigvis slik at det å vokse opp i en familie med lav inntekt, er det samme som å vokse opp i fattigdom, men det er en indikator for å si noe om omfanget av problemet.

Sted	Innbyggere	Hvorav barn	Sysselsettingsgrad
Orkdal	11 779	23 %	68 %
Skaun	7 755	26 %	72 %
Melhus	16 096	24 %	71 %
Malvik	13 738	25 %	69 %
Sør-Trøndelag	313 370	33 %	69 %
Trondheim	187 353	20 %	69 %
Norge	5 213 985	22 %	69 %

I indikatorene er barna definert som personer 0-17 år og man ser på den samlede inntekten i husholdningen etter fratrukket skatt. Inntekten inkluderer også offentlige overføringer som sosialhjelp og kapitalinntekter. Studenthusholdninger og personer med brutto finanskapital over 1G regnes ikke med.

Inntektstallene som regnes her, er fra 2012-2014, og 60% av medianinntekt for eksempel for enslige er 207 400, enslig forsørger med ett barn 269 700 og for par med ett barn på kr 373 300.

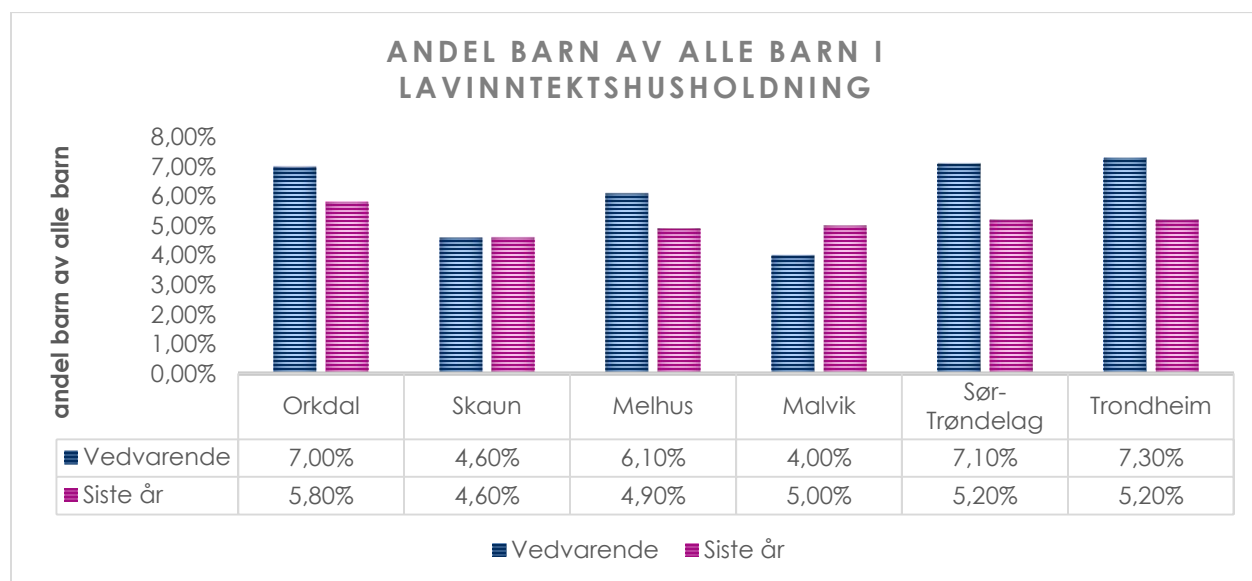
Beregningene viser at 6,4% av barna i Orkdal kommune bodde i husholdninger med lav inntekt. Dette er 168 barn. På landsbasis regner en med at 8,3% av barna bodde i lavinntekts-husholdninger siste år.

Leveutgifter varierer med hvor man bor. Om beregner medianinntekten ut fra lønnsnivå i kommunen og fylket, er ser en at litt færre barn omfattes av definisjonen.

Sted	Andel	Antall
Orkdal	5,80 %	153
Skaun	4,60 %	92
Melhus	4,90 %	188
Malvik	5,00 %	173
Sør-Trøndelag	5,20 %	3 437
Trondheim	5,20 %	1 966
Landet	8,3%	92 886

Fordelen med en slik tilnærming er at man tar hensyn til lokale forhold, mens ulempen er at man kan undervurdere betydningen av at en kommune generelt har mange fattige og at dette kan være et problem i seg selv.

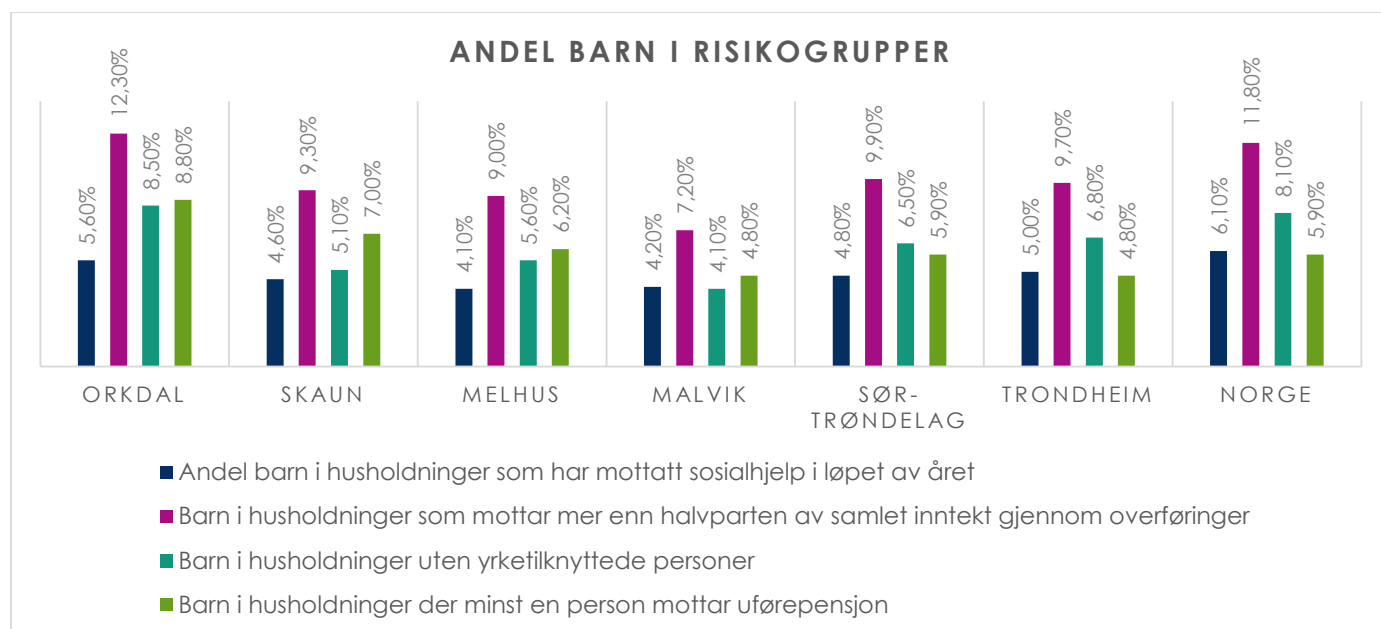
Lav inntekt kan være både forbigående og vedvarende. Man kan for eksempel ha kortere periode med arbeidsledighet. Det er derfor vanlig å se på husholdningsinntektene over en lengre periode for å fange opp de som har mer varige økonomiske utfordringer. Dette kalles vedvarende lavinntekt.

162 barn i Orkdal bor i husholdninger med vedvarende lav inntekt. Dette utgjør 7 % av alle barn i kommunen og antallet hos oss er langt høyere enn Skaun og Malvik.

Risiko for fattigdom

For å si noe om risiko for å leve i fattigdom, måles økonomisk sårbarhet med husholdninger som mottar ulike former for offentlige stønader og husholdninger uten yrkestilknytning.

Orkdal har en høyere andel barn i alle risikogrupperne enn kommunene rundt oss, fylket og også storbyen Trondheim. Med unntak av landsgjennomsnittet for andelen barn i

husholdninger som mottar sosialhjelp i løpet av året, er Orkdal over landsgjennomsnittet for barn i risikogruppene.

Hvem er de fattige?

Husholdninger med barn i risiko for fattigdom tilhører ofte minst én av disse gruppene

- Lav inntektshusholdning der hovedforsørger har lav utdanning
- Lavinntektshusholdninger med enslig forsørger
- Barn i innvandrershusholdninger med lav inntekt

Andel barn	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	Sør-Trøndelag	Trondheim	Norge
Barn i husholdninger med lavinntekt der hovedforsørger har lav utdanning	55,40	53,40	55,90	40,20	54,60	55,00	59,10
Barn i husholdninger med lavinntekt med enslig forsørger	51,80	34,10	33,70	43,20	41,30	36,30	40,00
Barn i innvandrershusholdninger med lavinntekt, fra EU, EFTA, USA, Canada, Australia og New Zealand	17,60	ingen data	22,80	18,40	12,80	9,10	17,60
Barn i innvandrershusholdninger med lavinntekt, fra Afrika, Asia, Latin-Amerika, Europa utenom EU/EFTA og Oseania utenom Australia og New Zealand	46,00	49,00	34,90	25,70	32,60	31,50	35,00

Barnefattigdom og levekårsutfordringer

Gjennom å gå i barnehage og på SFO, får barn delta sosialt sammen med andre barn.

Barnehagedekningen i Norge er høy, men vi vet at familier med lav inntekt og familier med innvanderbakgrunn benytter barnehage i mindre grad enn andre.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	Sør-Trøndelag	Trondheim	Norge
Barn mellom 1-2 år som ikke går i barnehage	18,0	21,0	20,0	19,0	15,0	12,0	19,0
Barn mellom 3-5 år som ikke går i barnehage	0,0	4,0	1,0	7,0	1,0	1,0	3,0
Barn som ikke går på SFO i 1. trinn	11,0	7,0	22,0	4,0	15,0	6,0	20,0

I Orkdal har god barnehagedekning, og de som vil ha plass i barnehage, får plass. Det samme gjelder SFO. Nøkkeltallene viser også at Orkdal har en høy andel barn i barnehagen.

Alle nøkkeltallene her er indikatorer, og en må se på det helhetlige bildet som indikatorene danner. Vi vet imidlertid at Orkdal har en høyere andel barn i risikogruppen for å oppleve fattigdom. Dette gjenspeiler også nøkkeltallene for sosialtjenesten og barnevernet.

Barneverntjeneste

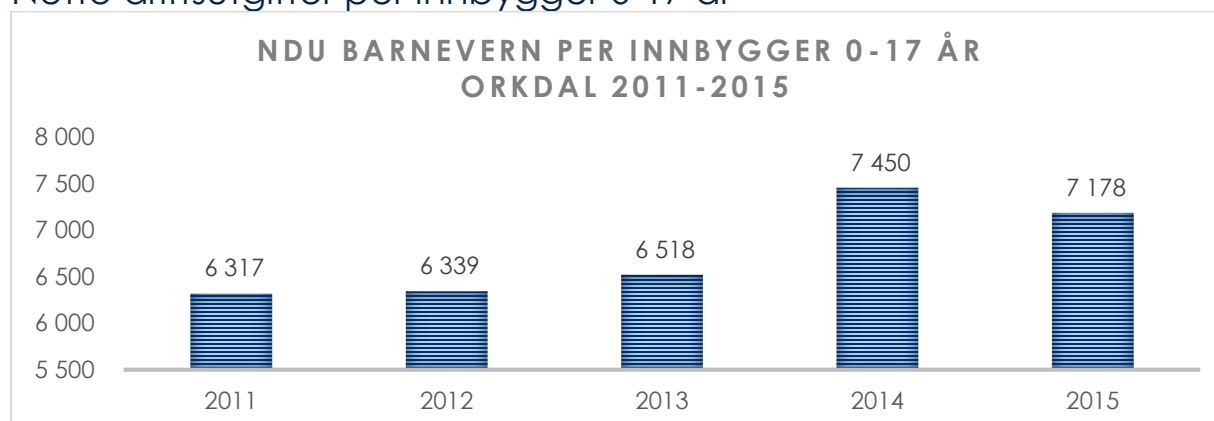
Grunnlagsinformasjon

	2012	2013	2014	2015
Barn med undersøkelse eller tiltak	190	181	180	157
Undersøkelser i alt	97	82	87	78
Undersøkelser avsluttet	89	65	69	64
Undersøkelser som førte til tiltak	48	21	28	37
Undersøkelser henlagt etter barnevernstjenestens vurdering	..	38	33	24
Barn med tiltak i løpet av året	148	130	126	111
Barn med bare hjelpetiltak i løpet av året	124	105	96	84
Barn med omsorgstiltak i løpet av året	24	25	30	27
Barn med tiltak institusjon i løpet av året	..	4	5	4
Barn med tiltak fosterhjem i løpet av året	..	31	33	29
Barn med tiltak beredskapshjem i løpet av året	..	7	8	5
Barn med tiltak for å styrke foreldreferdigheter i løpet av året	..	46	45	40
Barn med tiltak for å styrke barnets utvikling i løpet av året	..	85	84	74
Barn med tiltak tilsyn og kontroll i løpet av året	..	8	7	4
Barn med tiltak nettverksarbeid/samarbeid med andre tjenester i løpet av året	..	59	63	57
Barn med tiltak bolig i løpet av året	..	6	9	10
Barn med tiltak i opprinnelig familie	105	87	81	75
Barn med tiltak som er plassert utenfor opprinnelig familie	43	43	45	36
Antall barn 0-17 år	2 616	2 635	2 655	2 657
Stillinger med fagutdanning	5	6,9	7,3	7,5
Sum stillinger i alt	5,8	7,4	7,8	8
Undersøkelser med behandlingstid over 3 måneder	5	13	8	10

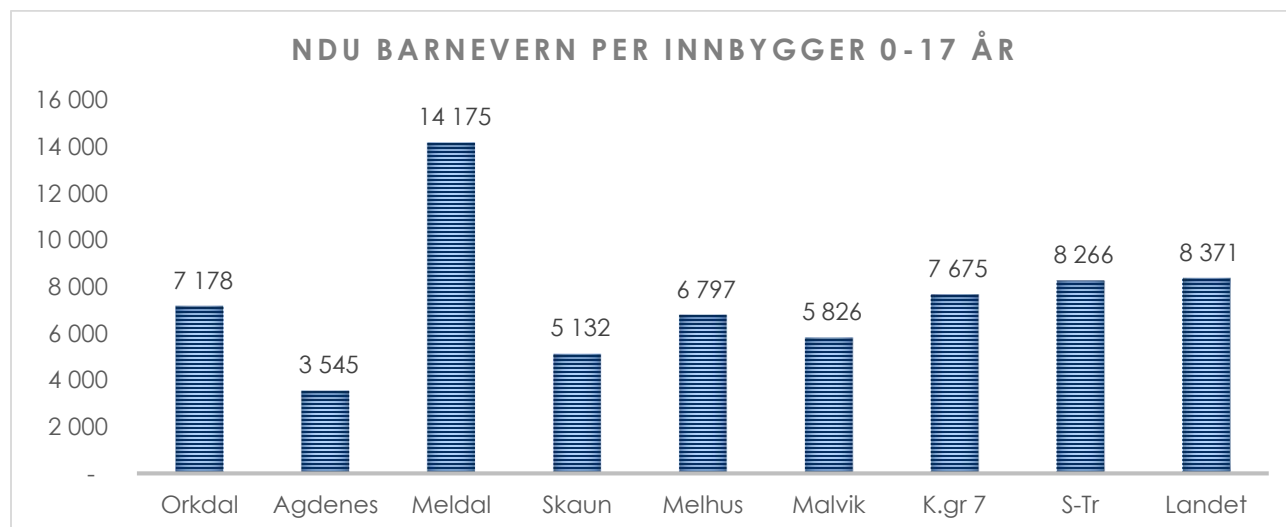
Orkdal er i et interkommunalt samarbeid om barnevern sammen med Agdenes, Meldal og Skaun. Skaun ble med i samarbeidet fra 2011.

Prioritering

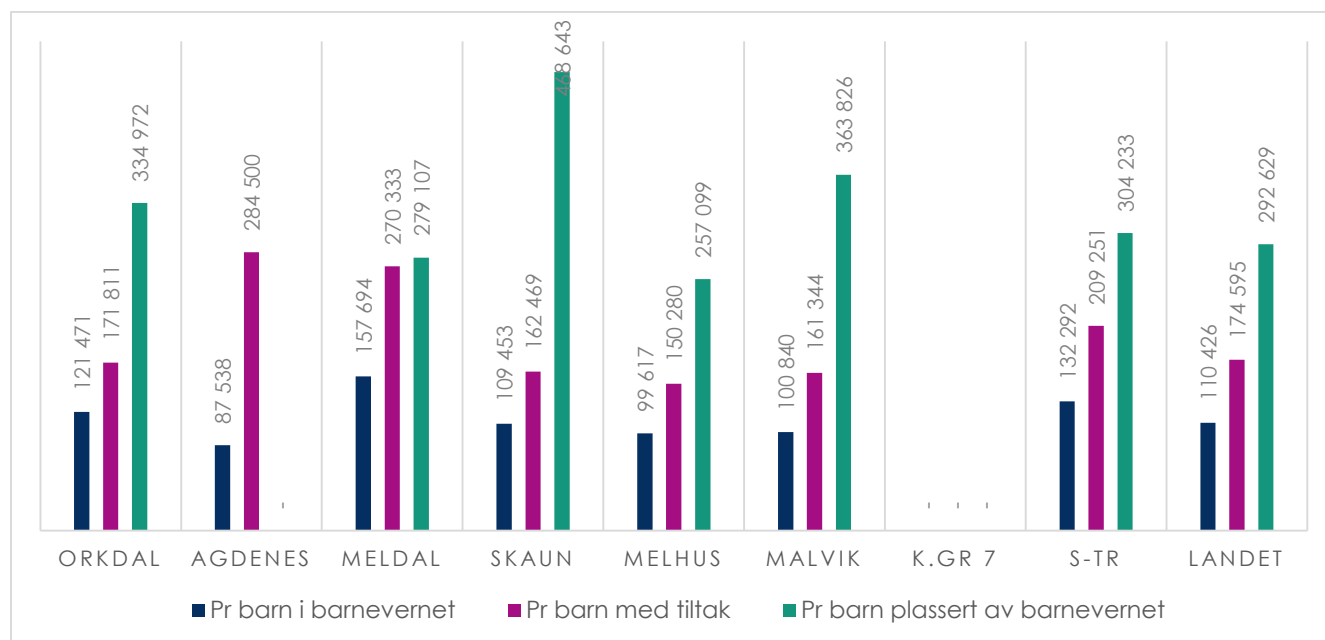
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år

Orkdal har størst kostnad til barnevern av sammenligningskommunene bortsett fra Meldal, men ligger under kommunegruppa, Sør-Trøndelag og landet.

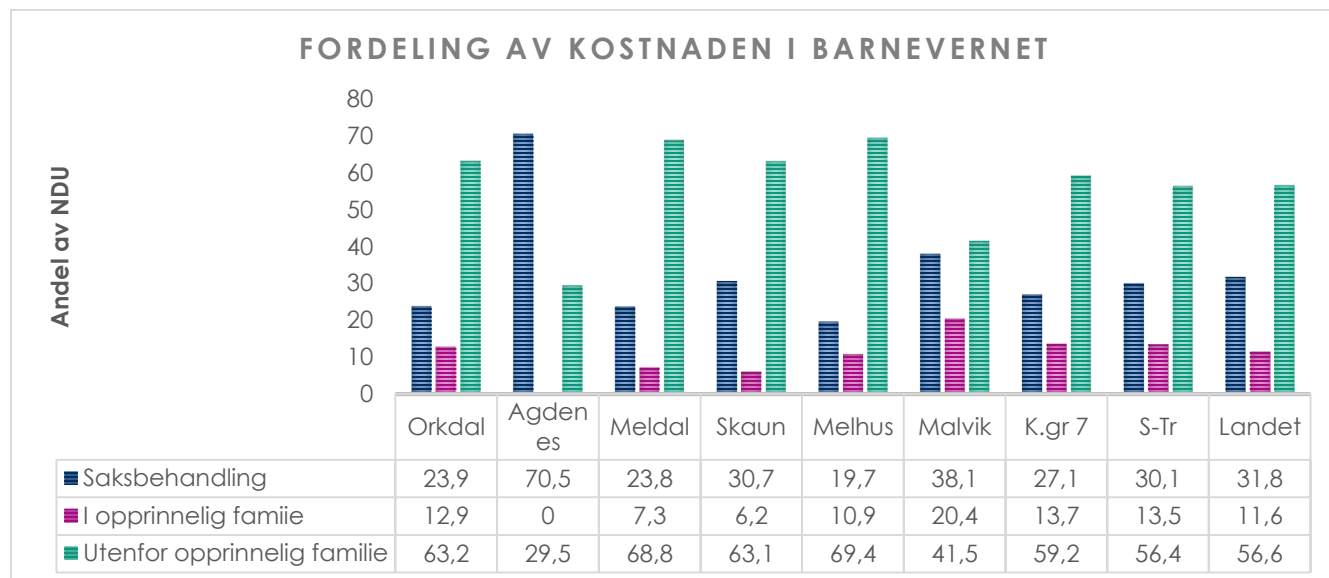

Netto driftsutgifter per barn i barnevernet

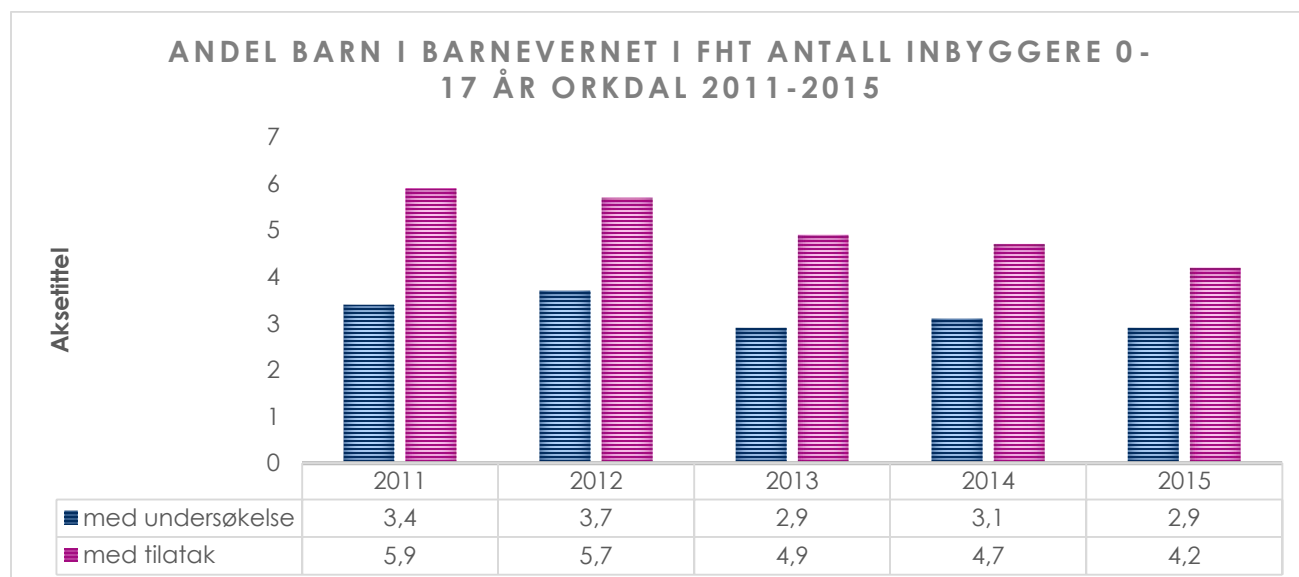
Orkdal har høyere utgifter pr barn i barnevernet enn landsgjennomsnittet og sammenligningskommunene med unntak av Meldal. Når en ser netto utgifter i forhold til alle barn med tiltak, er Orkdal på nivå med landet, men under snittet for Trøndelag. Agdenes og Meldal har langt høyere utgifter pr barn med tiltak.

Fordeling av kostnad i barnevernet

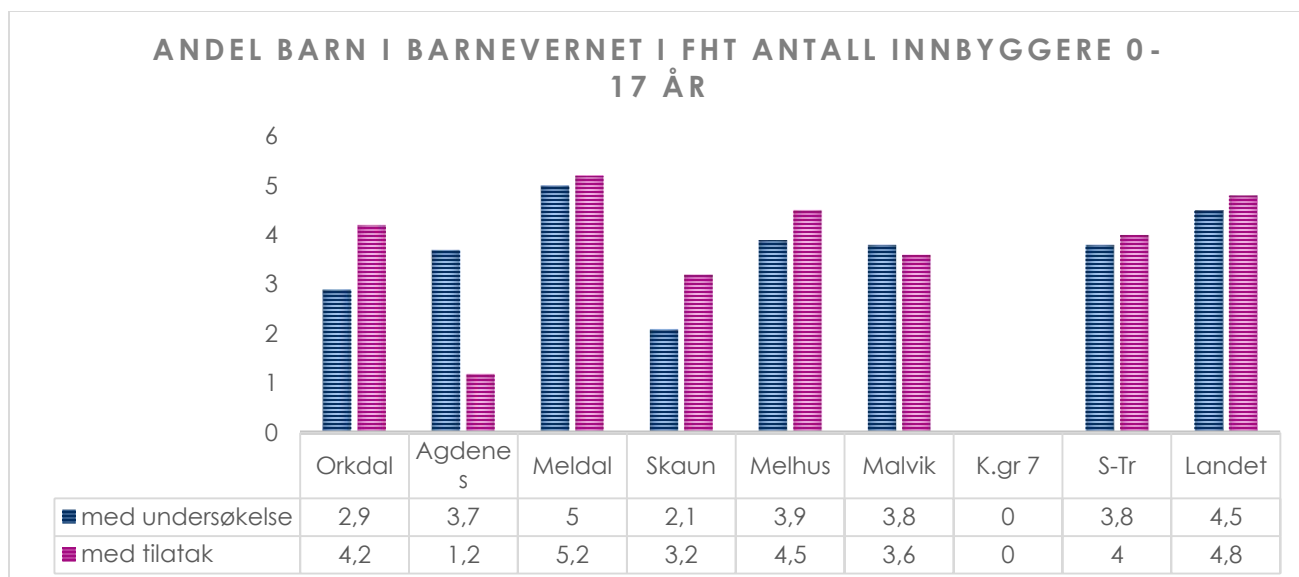

Kostnadsfordelingen henger sammen med både antall barn i barnevernet og hvilke tiltak som er satt inn. Andelen saksbehandling vil bli høy dersom det er få barn på tiltak, og lav dersom det er relativt mange barn i statlige institusjoner.

Dekningsgrad

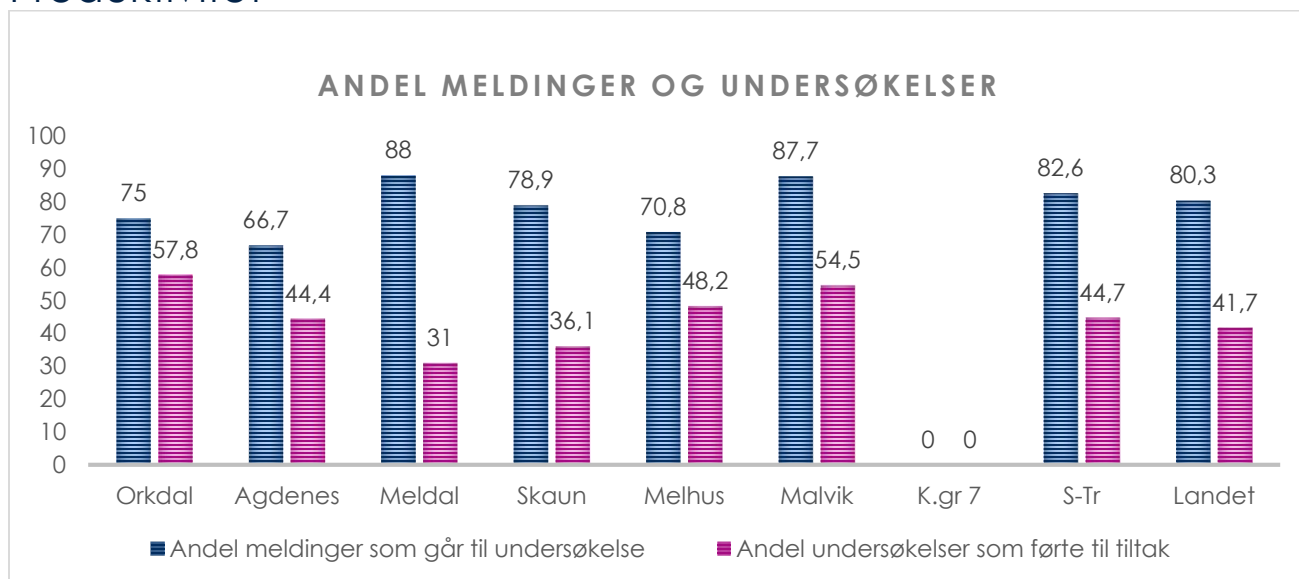

Fra 2011 og til nå, er antall barn med tiltak redusert. Andelen barn med undersøkelse er relativt stabil.

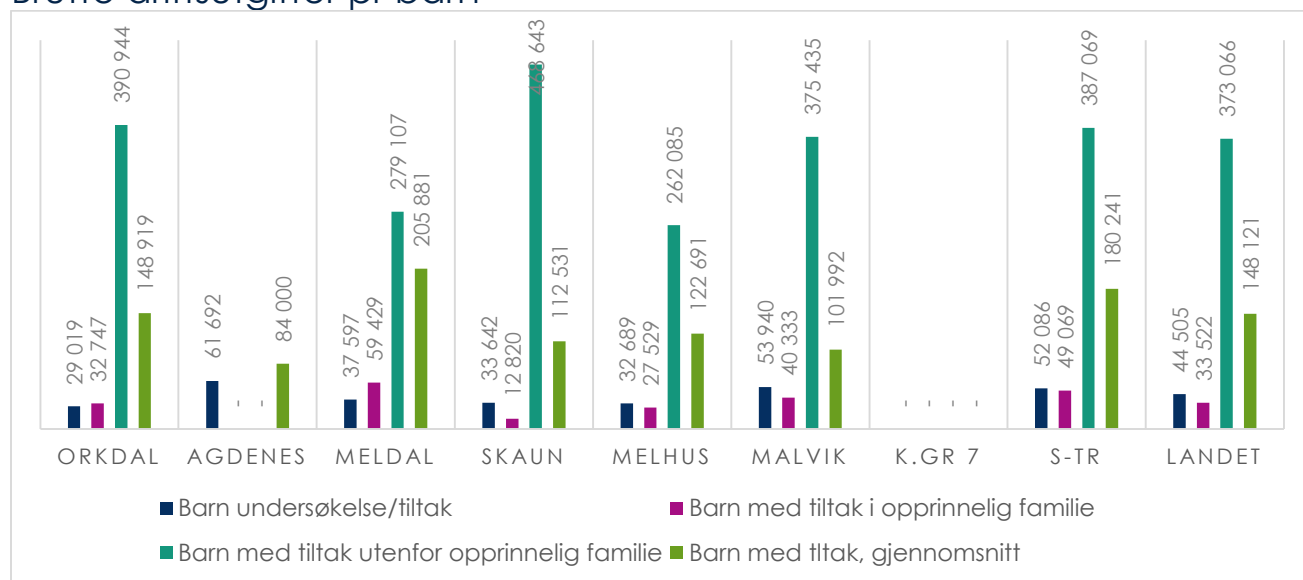
I Orkdal er det relativt få barn med undersøkelse i barnevernet, mens det for barn med tiltak er nær gjennomsnittet.

Produktivitet

75% av alle meldinger barnevernet får inn, ble tatt videre til undersøkelser i 2015. Av undersøkelsene førte 58% til tiltak.

Brutto driftsutgifter pr barn

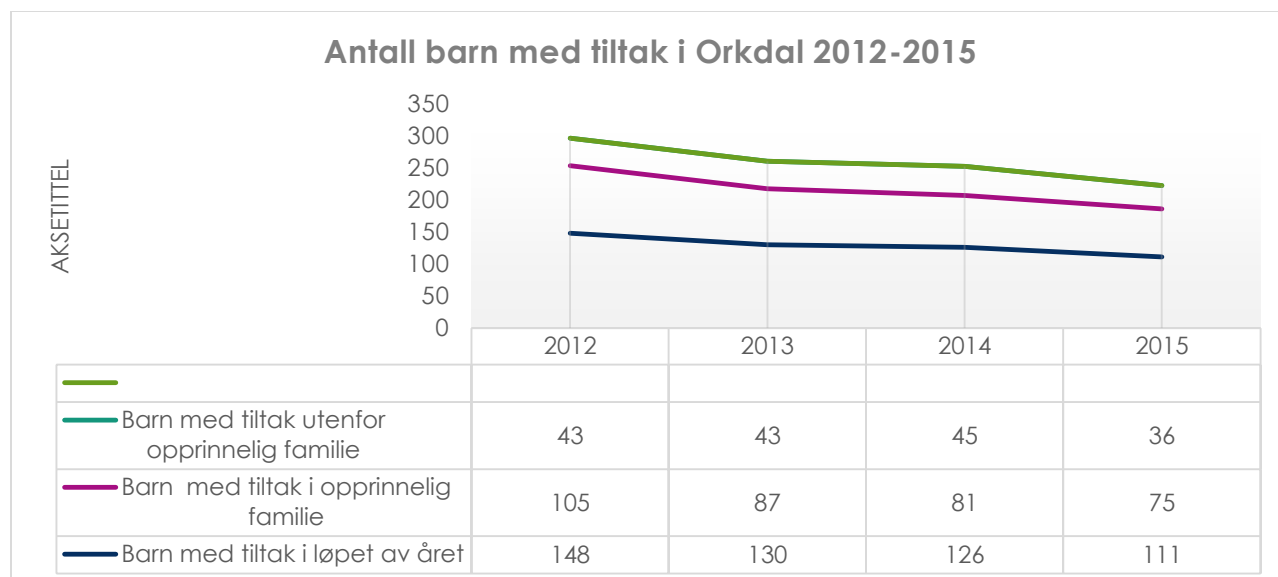
	Orkdal	Agdenes	Meldal	Skaun	Melhus	Malvik	S-Tr	Landet
Barn med undersøkelse/tiltak	29 019	61692	37597	33642	32689	53940	52086	44505
Barn med tiltak i opprinnelig familie	32747	:	59429	12820	27529	40333	49069	33522
Barn med tiltak utenfor opprinnelig familie	390944	:	279107	468643	262085	375435	387 069	373066
Barn med tiltak, gjennomsnitt	148919	84000	205881	112531	122 691	101992	180241	148121

- Ikke tall for Kgr 7

Figuren illustrerer den store kostnadsforskjellen det er mellom å ha tiltak i opprinnelig familie i forhold til å ha tiltak utenfor opprinnelig familie. (Agdenes har så få tiltak at de av personvernmessige grunner ikke oppgis. Det er bare tall for tiltakene samlet).

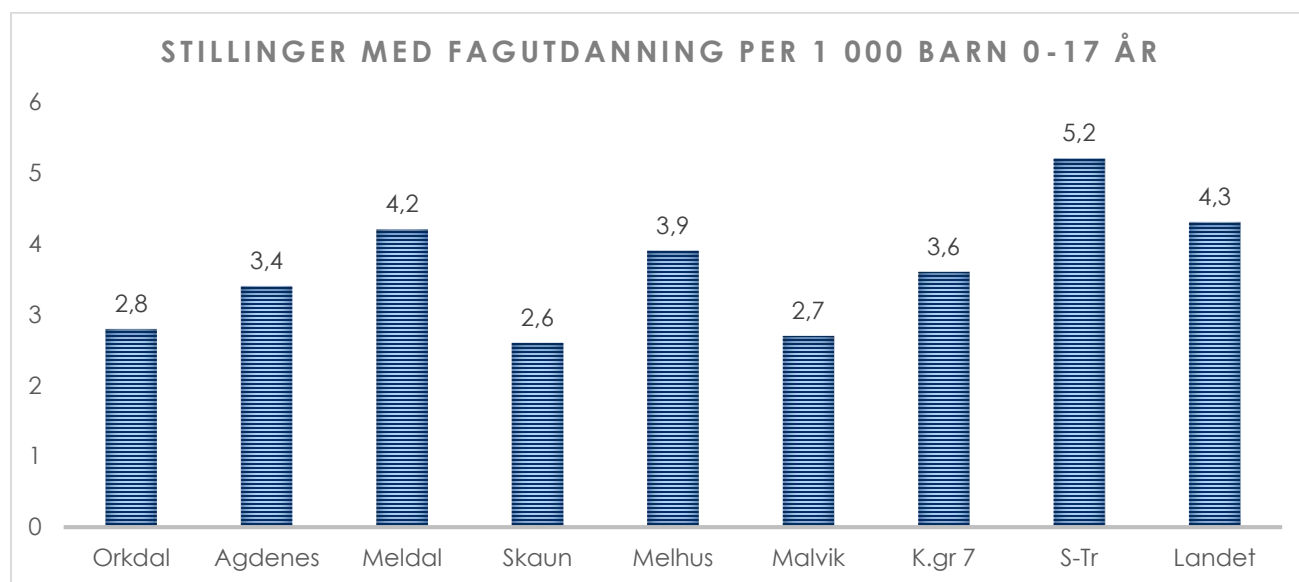
Orkdal har relativt lave driftsutgifter per barn i opprinnelig familie, bare Skaun og Melhus ligger lavere.

For barn utenfor opprinnelig familie er det bare Skaun som har høyere snittkostnader.

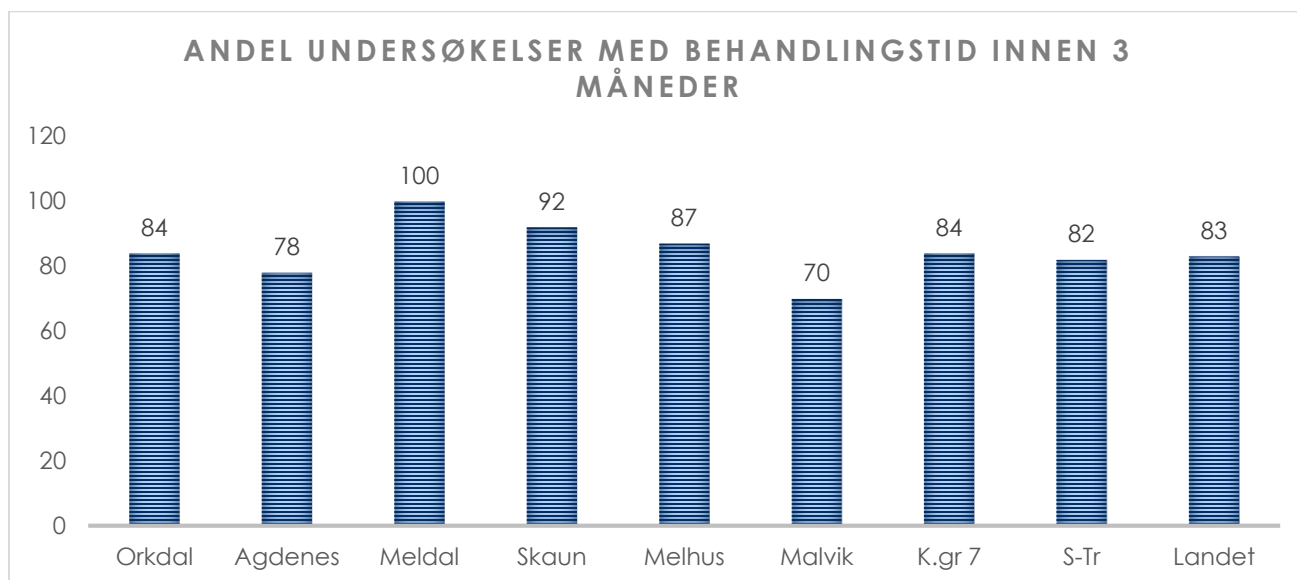
Det har vært en nedgang i antall barn med tiltak de senere årene.

Kvalitet

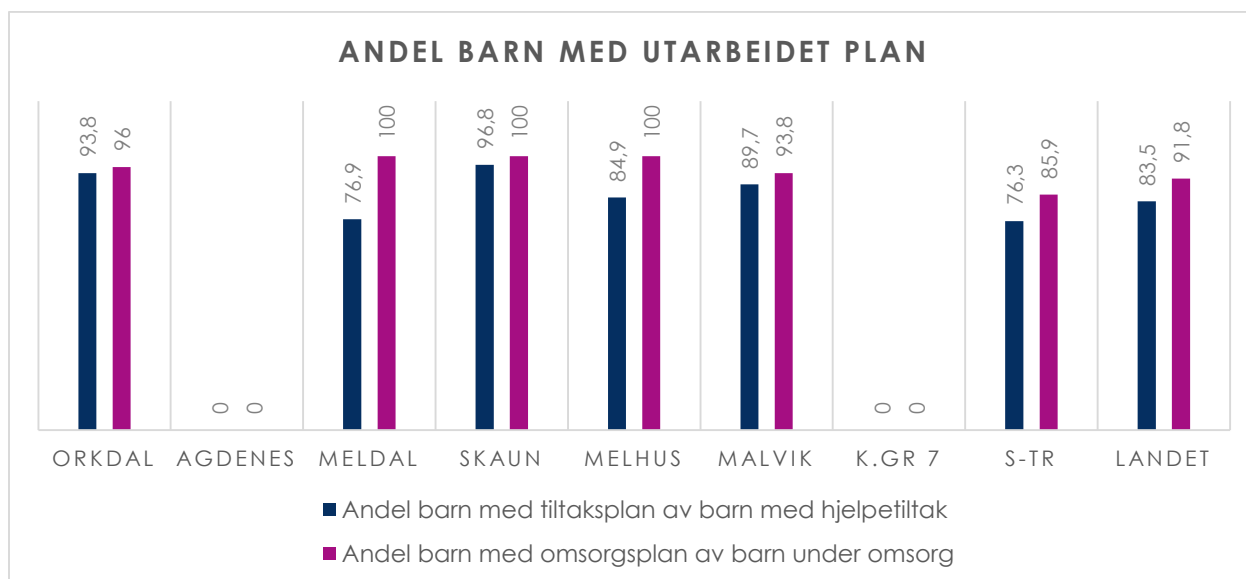

Orkdal er med i interkommunalt barnevern sammen med Agdenes, Meldal og Skaun. En skulle derfor vente at det var relativt lik bemanning per barn 0-17 år i den enkelte kommune. Rapportering av årsverk går imidlertid ut fra avtalt fordeling i inngåtte avtaler, og dermed historisk avvik i innsats ved avtaleinngåelsen. De små kommunene Agdenes og Meldal får derfor rapportert størst innsats.

Det har vært en økning i stillinger de senere årene, pga. statlige tilskudd for å få økt bemanning.

16 % av undersøkelsene i Orkdal har en behandlingstid over tre måneder. Dette er godt under snittallene, men likevel for høyt.

I 2014 hadde 44 av barna utarbeidet plan. I 2015 er dette kraftig forbedret og 96% av barna under omsorg har omsorgsplan og ca 94% av barna med hjelpetiltak har tiltaksplan.

Kultur og fritid

Grunnlagsinformasjon

	2013	2014	2015
Kino			
Antall kinoforestillinger	114	111	137
Antall forestillinger norske filmer	33	42	36
Kinosaler	1	1	1
Antall kinoseter	300	300	300
Totalt antall kinobesøk	4 962	5 306	7 954
Besøk på norske filmer	2 669	3 449	4 008
Frivillige lag og foreninger			
Frivillige barne- og ungdomsforeninger	3	4	5
Frivillige lag og foreninger som mottar tilskudd	68	61	55
Bibliotek			
Utlån alle medier			
Tilvekst alle medier	2 582	2 721	1 858
Besøk i folkebibliotek	30 953	25 500	32 300
Bokbestand bibliotek			
Barnebøker	16 880	17 187	10 455
Voksenbøker	26 357	27 040	18 959
Total bokbestand	43 237	44 227	29 414
Bokutlån bibliotek			
Utlån barnebøker	12 995	13 433	10 946
Utlån voksenbøker	12 858	13 295	11 868
Totalt utlån	25 853	26 728	22 814
Utlån andre medier bibliotek			
Utlån lydbøker	4 411	5 112	4 685
Utlån musikkinnspillinger	33	12	17
Utlån videoprogram	5 295	4 780	4 746
Andre utlån	1 977	2 157	2 263
Totalt utlån andre medier	11 716	12 061	11 711
Musikk- og kulturskole			
Antall elever i kommunens musikk- og kulturskole	304	306	270
Antall elever fra kommunen i musikk- og kulturskoler	302	303	265

Nøkkeltallsanalyse

Prioritering

Tabellen nedenfor viser noen nøkkeltall for netto driftsutgifter. Orkdal ligger over Skaun og Melhus når en ser på netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger, men under Malvik og Sør-Trøndelag og Landet for øvrig. Ser en på aktivitetstilbud for barn og unge i aldersgruppen 6-18 år er Orkdal den laveste. For kommunale musikk- og kulturskolen i aldersgruppen 6-15 år er Orkdal høyere enn Malvik, kommunegruppe 7 og Landet. Netto driftsutgifter til folkebibliotek er det bare Melhus og Malvik som er på nivå med eller bruker mindre enn Orkdal i sammenligningsgrunnlaget.

Nøkkeltall og indikatorer

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	Sør-Tr.	Landet
NDU kultursektoren per innb.	1 962	1 521	1 896	2 190	1 463	2 135	2 030
NDU aktivitetstilbud barn og unge per innb. 6-18 år	461	664	1 263	1 410	968	1 382	1 225
NDU kommunale musikk- og kulturskoler, per innb. 6-15 år	2 831	3 502	3 623	2 528	2 096	2 907	2 175
NDU folkebibliotek per innb.	188	253	188	171	242	201	270

Bibliotek

Biblioteket består i dag av Orkdal Folkebibliotek og Svorkmo filial.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	Sør-Tr.	Landet
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innb.	2,9	5,4	4,5	2,8	4,1	5,0	4,4
Bokutlån fra folkebibliotek per innb. i alt	1,9	3,9	3,8	2,3	3,0	3,7	3,2
Barnelitteratur, antall bokutlån barnelitteratur per innb. 0-13 år	5,3	13,1	17,2	4,8	9,7	12,0	10,0
Utlån, andre media i alt fra folkebibliotek per innb.	1,0	1,6	0,7	0,6	1,1	1,3	1,1
Tilvekst alle medier i folkebibliotek per 1000 innb.	158	291	300	378	192	235	209
Besøk i folkebibliotek per innb.	2,7	2,6	1,7	1,7	3,8	4,7	4,4
Årsverk, antall innb. per årsverk i folkebibliotek	3 926	3 878	4 024	3 434	3 319	3 602	2 973

Kino

Orkdal kino har de siste år gjennomgått betydelig oppgradering.

Ved å sammenligne antall kinoseter kan en se at Orkdal har en stor kinosal. Kinoen er også godt besøkt.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	Sør-Tr.	Landet
Antall innbyggere per kinosete	39,3	-	64,4	-	242,2	73,2	67,2
Besøk per kinoforestilling	58,1	25,4	46,1	-	32,9	35,2	34,3

Idrett

Orkdal kommune har i de siste årene hatt en økning i bruk av kommunale midler til idrettsområdet. Mye av dette forklares med stor anleggsutbygging. I tillegg tok Orkdal kommune over Orklahallen i 2011.

	2013	2014	2015
Netto driftsutgifter Idrett (funksjon 380)	2 504	2 898	3 591
Netto driftsutgifter kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (f381)	3 012	5 480	6 014

Ungdomstiltak, frivillige lag og organisasjoner

Orkdal kommune yter tilskudd til mange frivillige lag og organisasjoner.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	Sør-Tr.	Landet
Antall årsverk ved kommunalt drevet fritidssenter	0,6	0,5	0,6	-	-	-	-
Tilskudd til frivillige barne- og ungdomsforeninger per lag som mottar tilskudd	22 400	16 750	-	-	30 411	32 506	36 993
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	55	25	50	7	944	897	13 847
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd	93 127	95 240	19 660	70 143	53 900	41 969	40 205

Musikk og kulturskoler

Orkdal kommune har over flere år satset på kulturskole og her er det bare Malvik som bruker mer penger i sammenligningsgrunnlaget. Orkdal kulturskole har tilbud fra 3 år og til endt videregående skole. Dette medfører at det er et betydelig antall elever utenfor kjernealderen som er 6-15 år.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	Sør-Tr.	Landet
BDU til komm musikk- og kulturskoler per bruker	19 121	18 404	16 121	21 221	17 391	18 452	18 115
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i komm. musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år	15,7	21,9	26,8	14,9	13,6	19,3	13,9

Tekniske tjenester

Samferdsel

Grunnlagsinformasjon

	2012	2013	2014	2015
Europa- og riksveier, lengde i kilometer	37	37	37	37
Fylkesvei, lengde i kilometer	133	133	135	139
Kommunal vei og gate. Antall kilometer	142	141	141	146
Private veier i km	268	289	329	328
Private veier i km det ytes kommunalt tilskudd til	83	83	83	82
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar	27	27	23	23
Kommunale veier og gater i km med fartsgrense 40 km/t eller lavere	62	62	62	
Kommunal vei og gate med fast dekke. Antall kilometer	45	45	41	41
Antall lyspunkter langs kommunale veier og gater	1 496	1 516	1 535	1 535
Antall lyspunkt langs riks- og fylkesveier som kommunen betaler for	304	485	487	487

Nøkkeltallsanalyse

	2012	2013	2014	2015
Kommunale veier				
Lengde kommunale veier og gater i km per 1 000 innbygger	12,3	12,1	12,0	12,4
Netto driftsutgifter i kr per innbygger, samferdsel i alt	1 217	1 279	1 400	1 232
Brutto driftsutgifter i kr per km kommunal vei	108 718	113 227	126 525	107 295
Kostn. i kr til gatebelysning per lyspunkt, kommunal vei	408	398	440	446
Gang- og sykkelvei i km som er et komm. ansvar per 10 000 innb.	23	23	20	20
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke. Prosent	68,3	68,1	70,9	71,9
Kommunalt tilskudd i kr per km privat vei med tilskudd	10 361	10 711	11 036	11439

Brutto driftsutgifter per km kommunal vei er for 2015 under nivået for 2012, etter å ha vært langt over i 2014.

Nøkkeltall og indikatorer

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	KG7	S.Tr	Landet
Veier							
Lengde kommunale veier og gater i km per 1 000 innbygger	12,4	6,1	4,7	5,6		6,2	7,5
Netto driftsutgifter i kr per innbygger, samferdsel i alt	1 232	953	688	850	746	733	732
Brutto driftsutgifter i kr per km kommunal vei og gate	107 295	161 085	162 373	199 182	118 290	184 128	133 191
Kostn. i kr til gatebelysning per lyspunkt, kommunal vei	446	1 022	632	752	629	988	691
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar per 10 000 innb.	20	13	40	4	17	23	12
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke. Prosent	71,9 %	63,8 %	30,7 %	35,1 %	31,6 %	40,7 %	30,4 %
Kommunalt tilskudd i kr per km privat vei med tilskudd	11 439	-	7 692	-	9 617	9 643	5 702

Orkdal prioriterer vei gjennom å ha relativt mye kommunal vei og mye gang- og sykkelvei, og ved å gi mye tilskudd til private veier. (Tilskudd til private veier inngår ikke i begrepet samferdsel i KOSTRA, men kommer under tjenester utenfor kommunalt ansvarsområde).

Orkdal er klart lavest i kostnad per km kommunal vei, men bruker likevel klart mest på samferdsel per innbygger.

Brann-, ulykkesvern og feiing

Orkdal og Skaun har et samarbeid om brann- og ulykkesvern, der Skaun kjøper tjenester fra Orkdal.

	2012	2013	2014	2015
Årsgebyr for feiing og tilsyn (rapporteringsåret +1)	275	289	261	356
Netto driftsutgifter til brannforebygging per innbygger	29	2	26	6
Netto driftsutgifter til brannberedskap per innbygger	471	463	549	596

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	S.Tr	Landet
Årsgebyr for feiing og tilsyn (rapporteringsåret +1)	356	490	429	269	393	463	431
Netto driftsutgifter til brannforebygging per innbygger	6	32	27	-81	27	78	60
Netto driftsutgifter til brannberedskap per innbygger	596	402	723	883	526	713	680

Årsgebyret for feiing og tilsyn er lavt i Orkdal, bare Malvik er lavere.

Plansak, byggesak, oppmåling

Plansak

	2012	2013	2014	2015
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	27 445	28 350	29 200	30 076
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager), private forslag		173	115	129

Saksbehandlingstida er både avhengig av antall saker og vanskeligheten på sakene, og varierer mye fra år til år.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	S.Tr	Landet
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1.	30 076	128 330	46 460	93 592		44 868	58 721
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager), private forslag	129	244	250	252		173	234

Orkdal har både lavt saksbehandlingsgebyr og kort saksbehandlingstid.

Byggesak

	2012	2013	2014	2015
Saksgebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08§20-1a	19 436	20 077	20 679	21299
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	43	36	39	27
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)	16	18	25	9
Andel søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	5	11	11	26
Antall søknader om tiltak mottatt siste år	508	358	374	361

Nøkkeltall og indikatorer

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	S.Tr	Landet
Saksgebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08§20-1a	21 299	21 417	16 501	18 850		12 195	12 101
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	27	37	29	34		39	40
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)	9	32	38	18	17	19	18
Andel søkn. i % om tiltak der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	26	13	48	17		8	7
Antall søknader om tiltak mottatt siste år per 10 000 innbyggere i kommunen	306	162	108	184		182	187

Byggesaksgebyret er relativt høyt i Orkdal i forhold til sammenligningsgruppene. Saksbehandlingstiden for tiltak var i relativt kort.

26 % av søknadene om tiltak har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid, men saksmengden var stor sammenlignet med andre.

Oppmåling

	2012	2013	2014	2015
Standardgebyr for kombinert kart- og delingsforretning, tilsvarende en boligomt 750 m ² .	16 983	17 543	18 069	18 611
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	65	49	57	45
Antall utstedte målebrev siste år per 1000 eiendommer i kommunen	7	7	9	14

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	Sør.Tr	Landet
Standardgebyr for kombinert kart- og delingsforretn., tilsvarende en boligomt 750 m ² .	18 611	15 800	7 836	13 120	15 676	16 019
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	45	62	22	36	53	51
Målebrev siste år per 1000 eiendommer i kommunen	14	15	8	7	11	9

Ikke tilgjengelige data for kommunegruppen

Oppmålingsgebyret er høyest av sammenligningsgruppene, mens saksbehandlingstida er omtrent på snittet.

Avgiftsbelagte tjenester

Vannforsyning

	2012	2013	2014	2015
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	3 180	2 697	2 972	3 170
Antall kommunale vannverk	1	1	1	1
Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning	7 800	7 800	7 800	7 800
Antall meter ledningsnett	212 613	215 929	215 929	222 275
Antall meter ledningsnett med ukjent alder	69 054	61 493	61 493	57 399
Antall meter fornyet ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år	723	894	783	1 028
Antall meter utskiftet/rehabiliteret ledningsnett	545	893	911	1 280
Total vannleveranse på kommunalt distribusjonsnett	2 037 502	2 184 254	2 093 453	2 146 216
Andel av total vannleveranse til lekkasje	20 %	15 %	13 %	13 %
Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn innb)	1 980	2 465	2 722	2 506
Gebyrgrunnlag per m ³ vannleveranse (kr/m ³)	7,6	8,8	10,1	9,11
Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn innb)	1 217	1 530	1 691	1 531

Orkdal kommune har 222 kilometer med vannledninger. Normal levetid regnes som 70-80 år, så det burde skiftes ut 2,8 kilometer ledninger i året. 26 % av ledningsnettet er av ukjent alder, og det indikerer at utskiftingstakten burde vært høyere.

Det er ett kommunalt vannverk i kommunen, men det er to adskilte forsyningsanlegg: Hovedanlegget med Våvatnet/grunnvann som hovedkilde og Strømtjønna og Røsvatnet som reservelkilder, og ett anlegg på Ofstad.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	Sør-Tr	Landet
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	3 170	3 053	2 989	3 600	3 885	3 377
Andel av befolkningen tilknyttet komm. vannforsyning	66,2 %	58,0 %	56,0 %	89,4 %	90,9 %	87,8 %
Andel av husholdningsab. med installert vannmåler	4 %	14 %	99 %	5 %	-	-
Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilk. innb)	2 506	1 995	1 662	1 680	1 340	1 307
Gebyrgr.lag per m ³ (vannleveranse) (kr/m ³)	9,1	17,7	7,8	10,9	8,8	8,1
Driftsutg. per tilknyttet innb. (kr/tilkn. innb)	1 531	1 593	1 024	1 597	896	987
Beregnet gjennomsnittsalder for vannledningsnett med kjent alder	21	14	23	28	31	33
Andel ledningsnett med ukjent alder	26 %	66 %	14 %		6 %	9 %
Tilknytningstetthet på distribusjonsnettet (vann) (innb/km)	35	43	67	74	83	97
Andel av total vannleveranse til husholdningsforbruk (boliger/leiligheter)	45 %	65 %	60 %	46 %	47 %	44 %
Andel av total vannleveranse til næringsvirksomhet	30 %	5 %	15 %	19 %	23 %	21 %
Andel av total vannleveranse til lekkasje	13 %	30 %	25 %	28 %	23 %	29 %

Ikke tilgjengelige data for kommunegruppen

Abonentene til kommunal vannforsyning dekker alle kostnader til tjenesten i de fleste kommunene. Årsgebyret vil derfor variere mye mellom kommunene ut fra bosettings- og utbyggingsstruktur. Orkdal er en relativt vidstrakt kommune, og det er strekt ledninger langt ut fra sentrumsområdene. Vannkilden ligger dessuten i utkanten av kommunen. Dette resulterer i lav tilknytningstetthet målt i abonnenter per kilometer ledning, og relativt høyt årsgebyr. Årsgebyret er likevel ikke spesielt høyt i forhold til andre.

Produksjonskostnadene per m³ vann har i Orkdal økt de siste årene, men er likevel relativt lave. 45 % av vannet går til husholdninger. 66 % av husstandene i Orkdal er tilknyttet kommunal vannforsyning, mens landsgjennomsnittet er på 88 %.

Få abonnenter har installert vannmålere i Orkdal. Så lenge en har rikelig med vann er dette fornuftig, men dersom vann blir en knapphetsressurs kan det være fornuftig å få installert vannmålere.

Det er arbeidet med å få ned lekkasjeprosenten, og med ca. 13 % lekkasjer er Orkdal lavest av sammenligningsgruppene.

Avløp og septiktømming

Abonentene til kommunale avløpsanlegg dekker alle kostnader til tjenesten i de fleste kommunene. 81 % av innbyggerne i Orkdal er tilknyttet kommunale anlegg.

	2012	2013	2014	2015
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 789	3 789	4 008	4 175
Årsgebyr for septiktømming (gjelder rapporteringsåret+1)	1 625	1 600	1 600	1 600
Antall kommunale avløpsanlegg	5	5	5	5
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunale avløpstjenester	71,5	80,7 %	81 %	81,2 %
Lengde ledningsnett totalt	108 849	108 746	110 307	110 307
Lengde ledningsnett med ukjent alder	44 475	43 527	42 719	42 719
Lengde fornyet ledningsnett	-	33	1 016	970
Antall meter separat overvannsnett	77457	77 869	79 025	81 092
Andel ledningsnett med ukjent alder	41 %	40 %	39 %	39 %
Andel fornyet ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0,51 %	0,5 %	0,5 %	0,82 %
Tilknytningstetthet på distribusjonsnettet (avløp) (innb/km)	76	86	86	87
Tetthet av pumpestasjoner (antall/km ledningsnett)	0,35	0,35	0,34	0,34

På grunn av en del gamle anlegg i et landskap med liten helning vil det være en viss sannsynlighet for tilbakeslag av avløpsvann inn i private kjellere. Det er lagt ned et betydelig arbeid i fornying av ledningsnett samt utbedring av spesielle problemstrekker for å få redusert omfanget av tilbakeslag.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	S.Tr	Landet
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	4 175	5 132	6 422	3 100	4 337	3 691	3 781
Årsgebyr for septiktømming (gjelder rapporteringsåret+1)	1 600	1 200	2 000	2 918	1 849	1 660	1 451
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste	81,2 %	69 0 %	68,3 %	92,8 %	-	83,8 %	84,2 %
Tilknytningstetthet på distribusjonsnettet (avløp) (innb/km)	87	61	110	107	-	138	119
Tetthet av pumpestasjoner (antall/km ledningsnett)	0,34	0,19	0,36	0,21	-	0,18	0,26
Andel fornyet ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år	0,82 %	1,11 %	-	0,66 %	-	0,76 %	0,57 %

Hovedanlegget er pålagt å ha rensing med strenge utslippskrav. En stor del av ledningsnettet ligger dessuten i en relativt flat dalbunn, noe som krever relativt mange pumpestasjoner.

Tilknytningstettheten er relativt lav i forhold sammenligningsgruppene, med unntak av Skaun. Disse forholdene gjør at kommunen vil få et relativt høyt årsgebyr. Av sammenligningskommunene ligger årsgebyret i Skaun og Melhus over Orkdal, mens resten av sammenligningsgruppene ligger under.

For septiktømming er årsgebyret i Orkdal over Skaun og landet, men under de andre.

Renovasjon

Alle boligeiendommer skal ha renovasjon, og brukerne skal dekke alle kostnader med tjenesten. I Orkdal kommune har renovasjonsselskapet HAMOS ansvaret for renovasjonsordningen. HAMOS har også ansvaret for septiktømming i kommunen.

	2012	2013	2014	2015
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 450	2 450	2 450	2 450
Husholdningsavfall per innbygger – kg	494	460	494	523
Andel avfall levert til gjenvinning og annen utnyttelse	81 %	80 %	80 %	80 %
Antall avfallsfraksjoner det er etablert hentesystem for	2	2	2	2

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	S.Tr	Landet
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 450	2 450	2 726	2 660	2 333	2 630	2 618
Husholdningsavfall per innbygger - kg	523	523	350	248	452	390	434
Andel avfall levert til gjenvinning og annen utnyttelse	80 %	80 %	84 %	75 %	84 %	80%	82 %
Antall avfallsfraksjoner det er etablert hentesystem for	2	2	2	-	6	3	6

Årsgebyret er under de andre sammenligningsgruppene, unntatt kommunegruppe 7.

Eiendomsdrift

Grunnlagsinformasjon

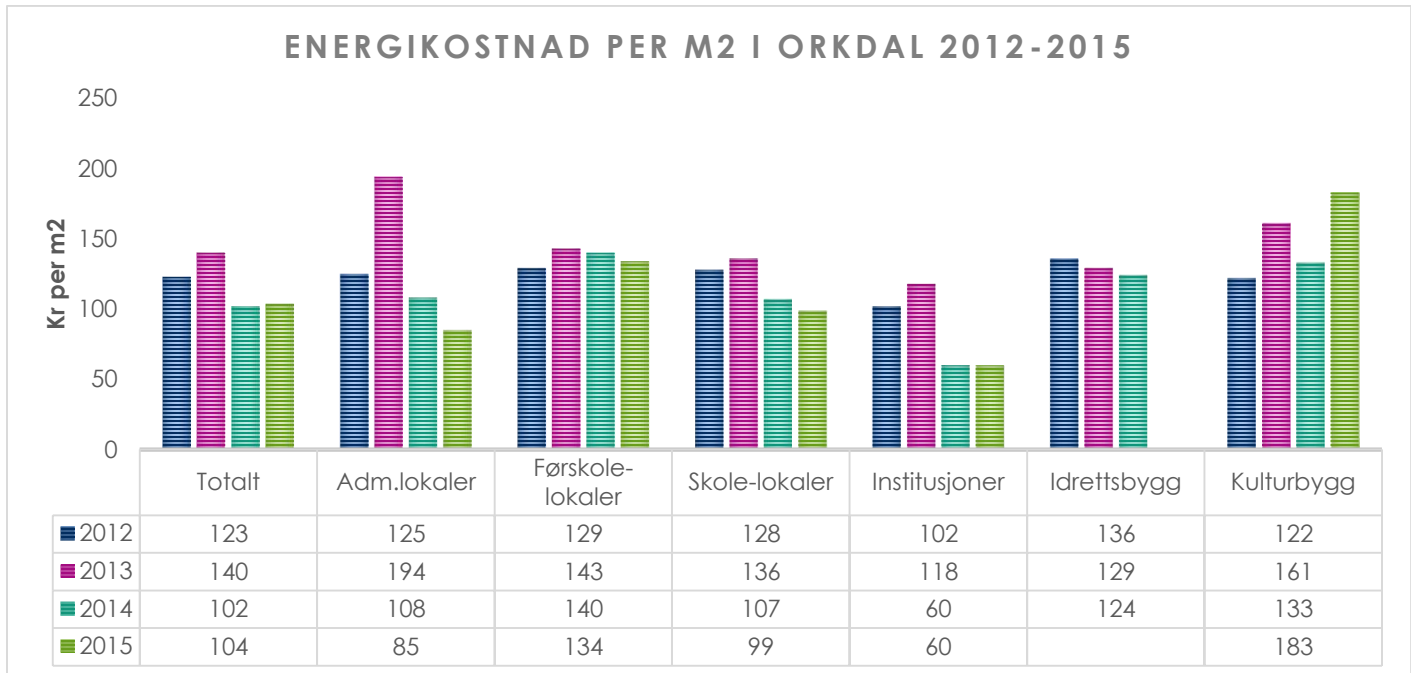
	2012	2013	2014	2015
Areal på eide administrasjonslokaler	4 870	4 870	4 870	4 870
Areal på eide førskolelokaler	7 686	7 686	7 686	7 397
Areal på eide skolelokaler	23 758	23 358	23 844	23 358
Areal på eide institusjonslokaler	10 854	10 854	14 703*	10 854
Areal på eide kommunale idrettsbygg	3 475	4 098	4 870*	4 098
Areal på eide kommunale kulturbygg	2 691	2 691	2 691	2 691
Samlet areal på eide formålsbygg	53 334	53 557	58 664*	53 268
Samlet areal på formålsbyggene kommunen leier	278	278	278	278
Samlet areal på formålsbyggene	53 612	53 835	58 942	53 546
Totalt antall kommunalt disponerte boliger	283	285	290	324
Kommunalt eide boliger	199	201	202	210
Kommunalt innleide boliger	43	43	45	50
Privat eide boliger med kommunal disposisjonsrett	41	41	43	64
Av dette, antall brukereide boliger med kommunal disposisjonsrett	22	22	22	32
Antall utleide boliger per 31.12	270	280	281	310
Antall søknader siste år	193	110	139	128
Av dette, antall nye søknader mottatt siste år	174	87	110	83
Antall avslag på søknad om kommunal bolig	91	47	42	50
Av dette, antall avslag på nye søknader	53	34	36	31
Beløp per måned i statlig bostøtte fra Husbanken, per kommune	528 911	508 827	465 922	436 322
Gjennomsnittsbetrag for startlån videretildelt av kommunen, i kroner	267 703	295 512	361 333	338 077

* Feilrapportering i 2014

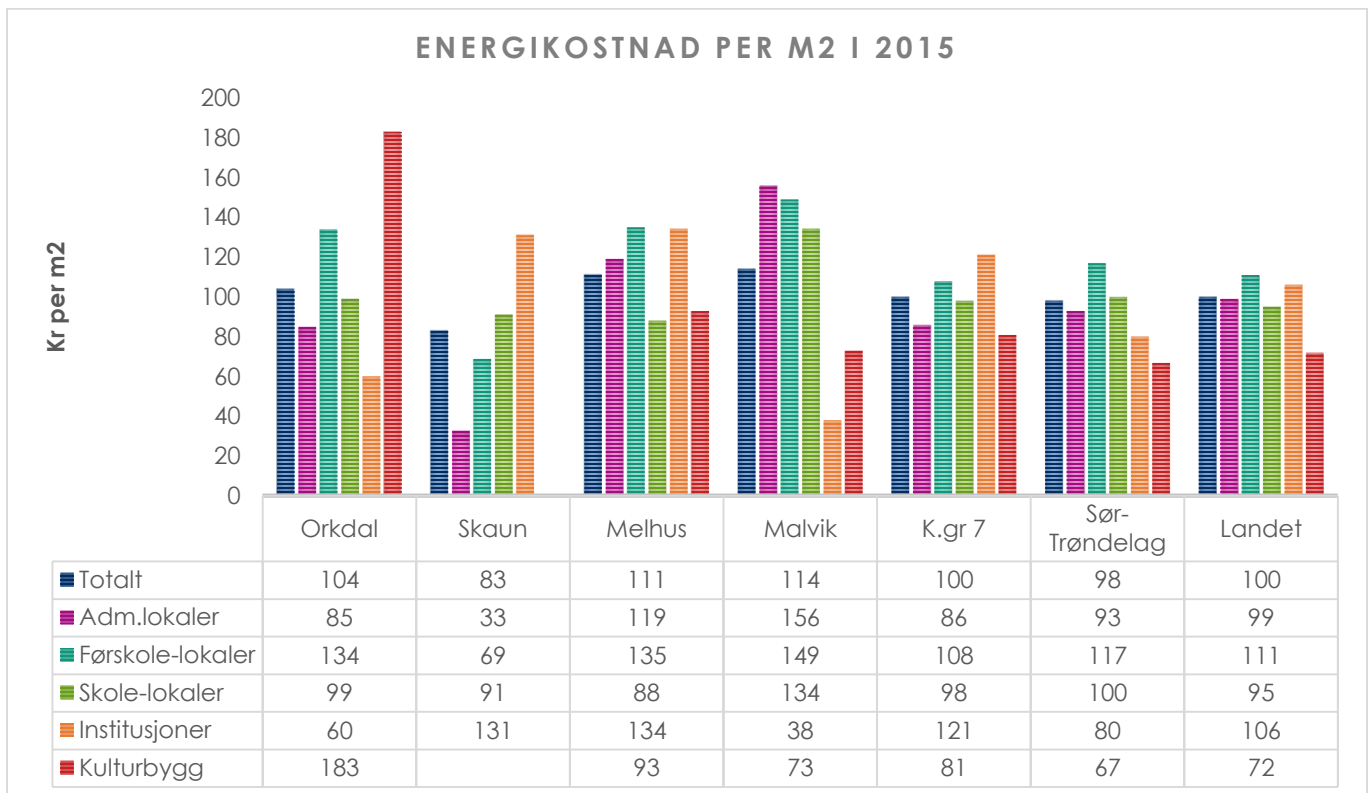
Nøkkeltallsanalyse

Det som bestemmer kostnadene til eiendomsdrift er først og fremst antall m², bygningsteknisk kvalitet, og vedlikeholdsinnsetningen. Kostnadene måles gjennom nøkkeltall i KOSTRA for sammenligningskommunene i forhold til m². Variasjonene er store og nøyaktigheten ved rapporteringen sikkert varierende, men vi benytter standardisert bygningstabell for å få et så sikkert kostnadsbilde innenfor hver enkelt bygningstype som mulig.

Energikostnad

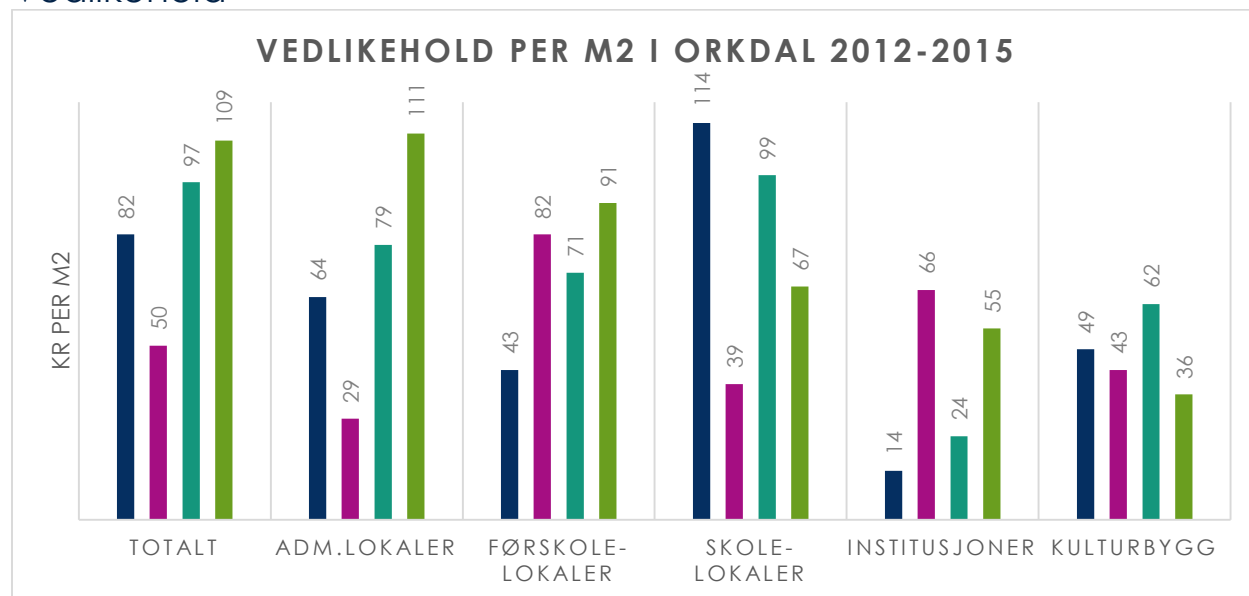

Her måles energikostnadene i kroner. Figuren gir et samlet bilde av effekten av endringer i temperatur, energipris, energiøkonomiseringstiltak og utskifting/nybygde lokaler.

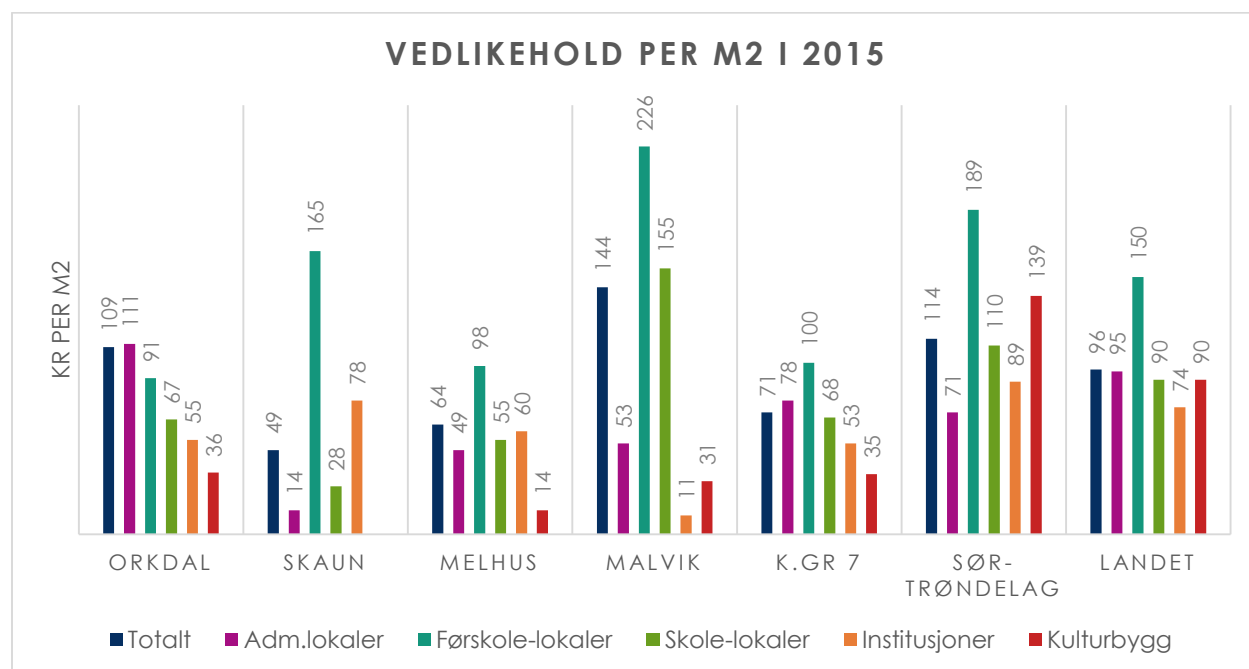

Samlet ligger Orkdal omtrent på gjennomsnitt av sammenligningsgruppene, men det varierer fra byggtipe til byggtipe. En variabel som tabellen ikke tar hensyn til er ulikheter i temperatur. Det er grunnlag for å stille et spørsmålstege på datakvaliteten på denne variabelen.

Vedlikehold

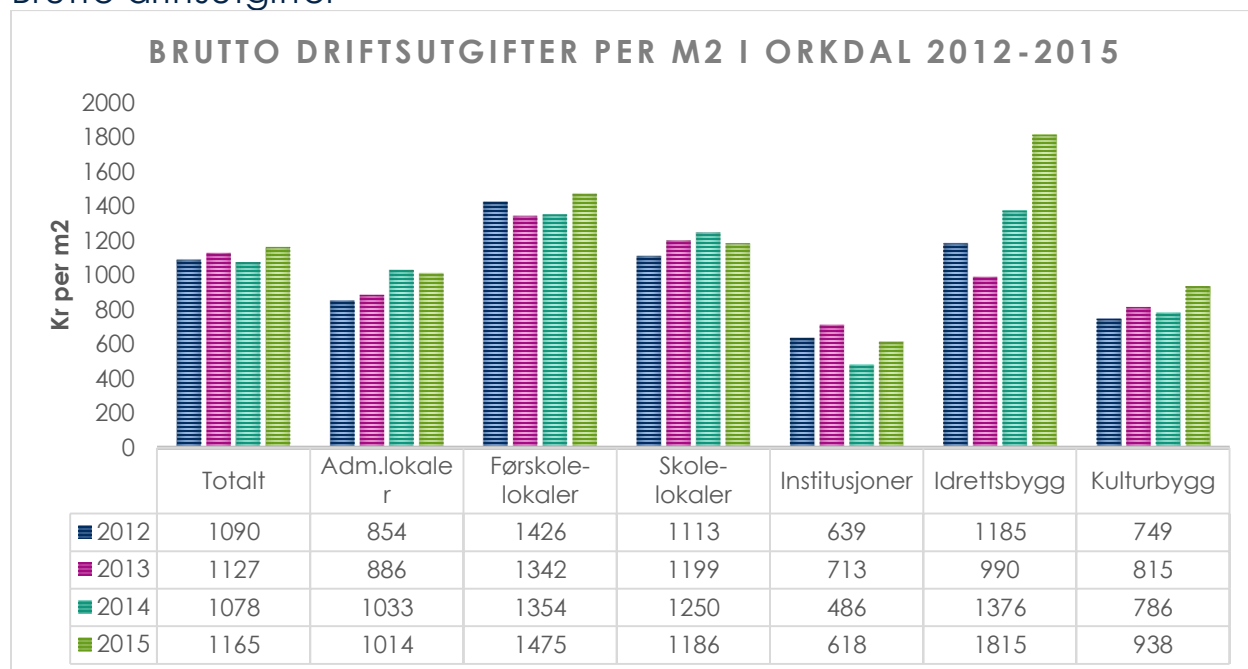

Vedlikeholdet for en bygningstype vil kunne variere mye fra år til år ut fra hvor det er prioriterte vedlikeholdsoppgaver

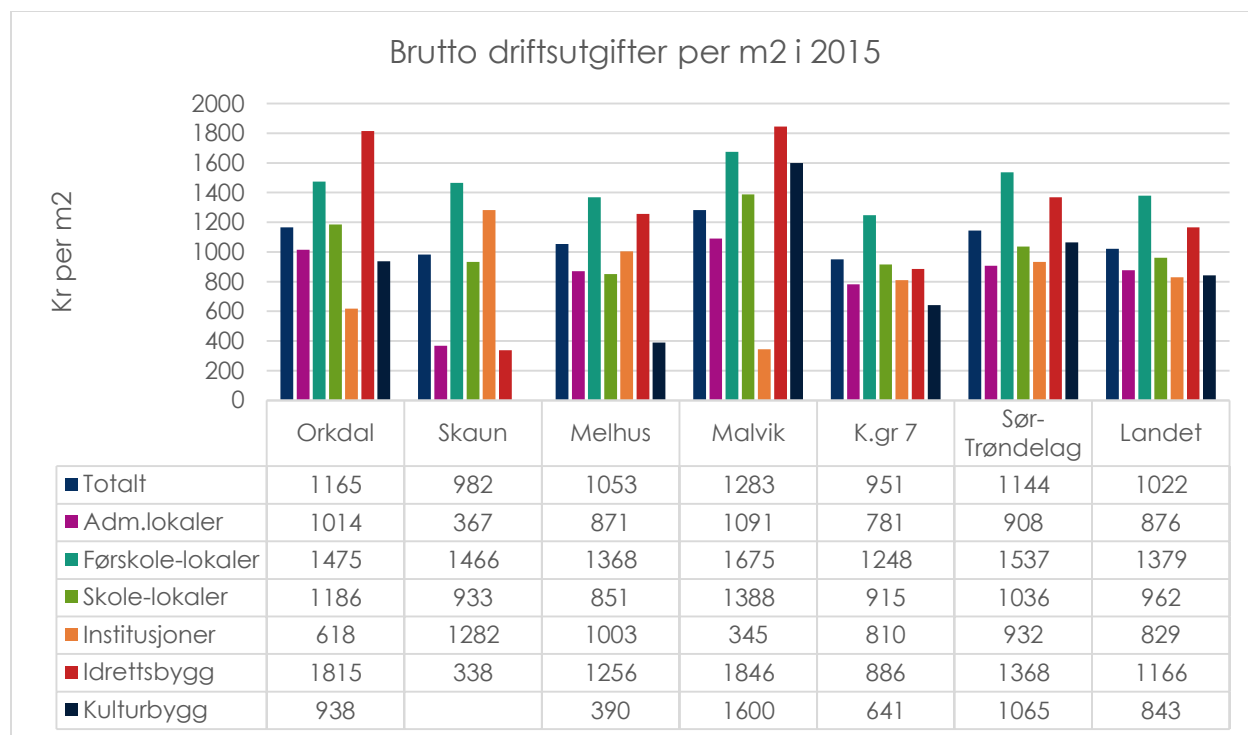

Innsatsen varierer mye fra kommune til kommune.

Brutto driftsutgifter

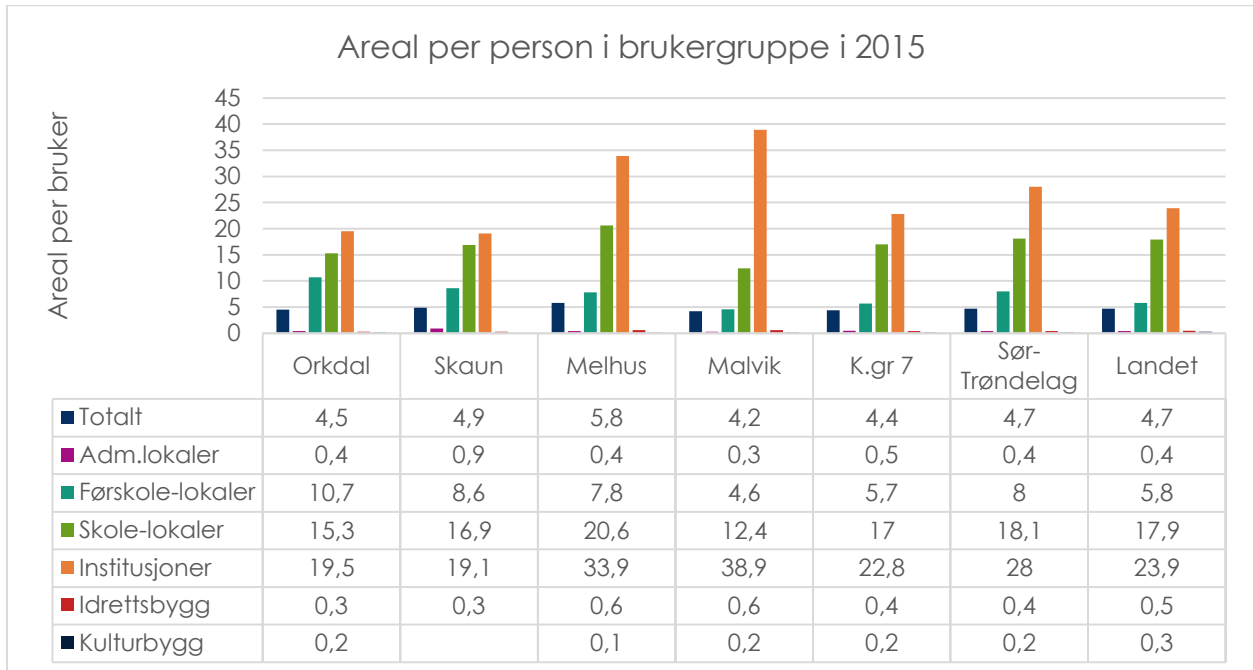

Innsatsen samlet er relativt stabil over tid.

Orkdal ligger litt over snittet av sammenlikningskommunene, men det varierer mellom bygningstypene.

Areal per bruker/målgruppe

Sammenlignet med andre ser bygningsareal per bruker ut til å være relativt normalt. Det er stor forskjell mellom bygningstypene. For førskolelokaler er andel private barnehager en variabel, fordi det arealet måles i forhold til antall innbyggere 1-5 år.

Kirken

Grunnlagsinformasjon

	2013	2014	2015
Sysselsatte i årsverk lønnet av kirkelige fellesråd	12	11	11
Sysselsatte i årsverk lønnet av bispedømmene (presteskap)	4	7	4
Sysselsatte i årsverk lønnet av sokn, kirkelige fellesråd og bispedømmer	16	18	15

Nøkkeltallsanalyse

Orkdal kommune har høyere netto driftsutgifter enn sammenligningskommunene, men ligger lavere enn snittet for Sør-Trøndelag og landet. Når det gjelder sysselsatte varierer tallene noe mer. Men vi ligger noe over snittet for landet.

	Orkdal	Skaun	Melhus	Malvik	K.gr. 7	Sør-Tr.	Landet
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 per innbygger i kroner	530	478	500	407	484	573	552
Sysselsatte i kirken i årsverk per 1000 innbygger	1,27	2,58	1,06	1,46	1,08	1,29	1,19
Sysselsatte i årsverk lønnet av kirkelige fellesråd per 1000 innbygger	0,93	2,32	0,75	1,31	0,86	1,03	0,89